

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2016

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007)

ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64

Α.Φ.Μ.: 094004914 - Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 874/06/Β/86/16 – Α.Φ. 100065

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 251501000

Περιεχόμενα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

A. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ.....	4
B.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	19
B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	21
Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	28
Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016.....	31
Ε. Στοιχεία και Πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016.....	127
ΣΤ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων των Θυγατρικών.....	128

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τη σελίδα 31 έως και τη σελίδα 127 εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 26.04.2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΠΣΑΝΤΣΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Γ. ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ

ΑΛΕΞ/ΡΟΣ Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΔΤ Ε 434814

ΑΔΤ Σ 237945

ΑΔΤ Χ 666412

ΑΔΤ ΑΒ 342796

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Ανώνυμη Εταιρεία και διακριτικό τίτλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (εφεξής Εταιρεία), που εδρεύει στην Κηφισιά Αττικής, οδός Ερμού, αρ. 25:

1. Αναστάσιος Καλλιτσάντσης του Παρίση, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Λεωνίδας Μπόμπολας του Γεωργίου, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Δημήτριος Κούτρας του Αθανασίου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικώς προς τούτο ορισθείς με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

υπό την ως άνω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 01.01-31.12.2016, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Κηφισιά, 26 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Γ. ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘ. ΚΟΥΤΡΑΣ

ΑΔΤ Ξ 434814

ΑΔΤ Σ 237945

ΑΔΤ ΑΕ 023455

B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ

Επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων
για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2016

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2016 (01.01-31.12.2016) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και του Ομίλου Εταιρειών ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2016 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του. Τέλος, περιλαμβάνονται οι σημαντικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και του Ομίλου και συνδεδεμένων προσώπων καθώς και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (αρ. 43ββ του ΚΝ 2190/1920).

Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, πλην της μητρικής εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, είναι εκείνες που αναφέρονται στη σημείωση 41 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.-31.12.2016.

I. Εισαγωγή

Η Ελληνική Οικονομία το 2016 παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις για την εξέλιξη βασικών μακρο-οικονομικών μεγεθών. Το ΑΕΠ παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο σε ετήσια βάση ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώνεται στο 3,9% του ΑΕΠ ξεπερνώντας τους στόχους που είχαν τεθεί κυρίως ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης της φορολογικής επιβάρυνσης.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου που περιλαμβάνει την ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων του τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, έλαβαν χώρα κατά το 2016 τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Η ΑΚΤΩΡ σε Κοινοπραξία με την Γαλλική SPIECAPAG, ανέλαβε την κατασκευή του πρώτου τμήματος του έργου TAP (Trans Adriatic Pipeline) στη βόρειο Ελλάδα, για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη. Το εν λόγω τμήμα του Έργου, αφορά στην κατασκευή αγωγού διαμέτρου 48 ιντσών, μήκους 180 χιλιομέτρων, από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι την Καβάλα, καθώς και τις συμπληρωματικές εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο έτη περίπου.
- Στον τομέα των Παραχωρήσεων, ο Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα συνολικού μήκους 205 χιλιομέτρων (ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.) ολοκληρώθηκε στις 12/12/2016, και το έργο έχει πλέον μπει σε πλήρη λειτουργία (ο όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ συμμετέχει με ποσοστό 71,67%). Την 31.03.2017 επετεύχθη η Έναρξη Λειτουργικής Χρήσης του Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 17%) ενώ στον Αυτοκινητόδρομο Αιγαίου τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 20%), επετεύχθη η 5^η ΑΤΠ (Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία). Η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών των δύο αυτών οδικών έργων αναμένεται εντός του Αυγούστου 2017. Το κατασκευαστικό ανεκτέλεστο των υπό κατασκευή έργων παραχώρησης στις 31/12/2016 ανέρχεται σε € 60,4εκατ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Στον τομέα του Περιβάλλοντος, η κατασκευή του έργου «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με ΣΔΙΤ» προχωράει κανονικά με στόχο να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία στα τέλη του 1^{ου} εξαμήνου 2017. Υπενθυμίζεται ότι το έργο συνολικής επένδυσης € 48 εκατ. υλοποιείται από την θυγατρική εταιρεία ειδικού σκοπού Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. (μέτοχοι της οποίας είναι οι θυγατρικές ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. και ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.), και είναι η πρώτη Σύμβαση Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στον κλάδο περιβάλλοντος στην Ελλάδα.
- Στον τομέα των Αιολικών Πάρκων η θυγατρική εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ έθεσε το Δεκέμβριο 2016 σε λειτουργία το αιολικό πάρκο στη θέση Λύρκειο στα όρια της Π.Ε. Αργολίδας και Αρκαδίας, εγκατεστημένης ισχύος 39,6 MW, αυξάνοντας την εγκατεστημένη δυναμικότητα της εταιρείας σε 247,1MW. Σήμερα βρίσκονται υπό κατασκευή αιολικά πάρκα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος περίπου 145 MW από τα οποία 128 MW αφορούν νέα έργα που έλαβαν «Συμφωνία Αγοράς Ενέργειας» (PPA) εντός του 2016 για τα οποία έχει εξασφαλιστεί η απαραίτητη χρηματοδότηση.

Οι μακρο-οικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν καθώς η ολοκλήρωση της 2^{ης} αξιολόγησης του Ελληνικού Προγράμματος παραμένει σε εκκρεμότητα, οι έλεγχοι κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στη χώρα στις 28 Ιουνίου 2015 εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ (αν και έχουν κάπως χαλαρώσει), ενώ πρόσφατα υπήρξαν ενδείξεις ανάσχεσης της τάσης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι το 2017 θα είναι μια δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες του ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

II. Επισκόπηση αποτελεσμάτων 2016

Σχολιασμός Βασικών Μεγεθών Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Ισολογισμού 2016

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 1.942,4εκατ. έναντι € 1.533,1εκατ το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 26,7%. Η αύξηση αυτή προήλθε κυρίως από τον κλάδο Κατασκευής που αύξησε τα έσοδα της σε € 1.552,7εκατ. σε σχέση με € 1.161,3εκατ. το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση 33,7%. Σε μικρότερο βαθμό συνέβαλε η αύξηση κατά 11,8% του κλάδου Παραχωρήσεων σε € 230,3εκατ. (από € 206,0εκατ. το 2015) και η αύξηση κατά 12,8% του κύκλου εργασιών των Αιολικών σε € 45,2εκατ. (από € 40,1εκατ. το 2015). Αντίθετα μείωση εσόδων το 2016 είχαν ο κλάδος Περιβάλλοντος σε € 106,9εκατ. (έναντι € 118,2εκατ. το 2015) και ο κλάδος Ανάπτυξης Ακινήτων σε € 7,0εκατ. (έναντι € 7,2εκατ. το 2015).

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για τη χρήση 2016 ήταν κέρδη € 31,1εκατ. που όμως έχουν επιβαρυνθεί με μη επαναλαμβανόμενες ζημιές ποσού € 66,7 εκατ. που περιλαμβάνει:

- α. ποσό € 40,0εκατ., λόγω πρόβλεψης η οποία σχηματίστηκε σύμφωνα με τη βέλτιστη εκτίμηση της Διοίκησης βάσει διαθέσιμων πληροφοριών έναντι της μέγιστης ενδεχόμενης υποχρέωσης που εκτιμάται ότι θα μπορούσε να προκύψει με την ολοκλήρωση της Έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού (αφορά δραστηριότητα Κατασκευής),
- β. ποσό € 4,6εκατ. λόγω απομειώσεων σε εταιρείες διαχείρισης πάρκινγκ (αφορά δραστηριότητα Παραχωρήσεων),
- γ. ποσό € 1,5εκατ. λόγω απομείωσης επενδυτικών ακινήτων στη δραστηριότητα Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων,
- δ. ποσό € 8,5εκατ. λόγω απομείωσης της υπεραξίας στην ELPEDISON (αφορά Λοιπές δραστηριότητες),

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- ε. ποσό € 12,1 εκατ. λόγω απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση (€ 9,9 εκατ. αφορά δραστηριότητα Κατασκευής και € 2,2 εκατ. αφορά δραστηριότητα Παραχωρήσεων).

Χωρίς το συνυπολογισμό των προαναφερόμενων επιβαρύνσεων, τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για το 2016 θα ανέρχονταν σε € 97,8 εκατ. έναντι των αντίστοιχα προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης για το 2015 ποσού € 87,1 εκατ.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε ζημιές € 37,8 εκατ., κυρίως λόγω των προαναφερόμενων απομειώσεων, έναντι ζημιών € 53,9 εκατ. το 2015. Μετά από φόρους ο όμιλος παρουσίασε ζημιές € 96,8 εκατ. έναντι ζημιών μετά τους φόρους € 90,4 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2016 ήταν € 496,4 εκατ. έναντι € 450,4 εκατ. στις 31.12.2015, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 892,4 εκατ. έναντι € 1.031,2 εκατ. στις 31.12.2015.

Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2016 σε € 1.430,1 εκατ., έναντι € 1.492,2 εκατ. στις 31.12.2015. Από το σύνολο των δανείων, € 238,7 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.191,4 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά ύψους € 582,6 εκατ. από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεών του, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες καθώς και υπολογισμοί αυτών αναλύονται ακολούθως :

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Κερδοφορίας

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31 Δεκ.-16	31.-Δεκ.-15
Πωλήσεις	1.942,4	1.533,1
EBITDA	150,6	154,5
Περιθώριο EBITDA%	7,8%	10,1%
EBIT	31,1	28,8
Περιθώριο EBIT%	1,6%	1,9%

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών :

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων που ισούται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου πλέον Αποσβέσεων από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Περιθώριο EBITDA %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων προς κύκλο εργασιών.

EBIT (Earnings before Interest and Tax): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων που ταυτίζεται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Περιθώριο EBIT %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων προς κύκλο εργασιών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2016 και στις 31.12.2015 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31 Δεκ.-16	31.-Δεκ.-15
Δάνεια Βραχυπρόθεσμα	238,7	322,3
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	1191,4	1.169,8
Σύνολο Δανείων	1430,1	1.492,2
Μείον: Δάνεια χωρίς αναγωγή (non recourse debt) ⁽¹⁾	582,6	630,9
Υποσύνολο Εταιρικών Δανείων (εξαιρουμένων δανείων χωρίς αναγωγή)	847,5	861,3
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽²⁾	320,5	334,1
Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός/Διαθέσιμα	527,0	527,2
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου	892,4	1.031,2
Σύνολο Κεφαλαίων	1.419,5	1.558,4
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	0,371	0,338

- (1) Αφορά Δάνεια Βραχυπρόθεσμα και Μακροπρόθεσμα αυτοχρηματοδοτούμενων / συγχρηματοδοτούμενων έργων Παραχωρήσεων που ενοποιεί πλήρως ο όμιλος (ήτοι της Αττική Οδός Α.Ε. και της Μορέας Α.Ε.)
- (2) Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2016 (€ 496,4 εκατ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (€ 46,7 εκατ.), οι Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών (€ 0,0 εκατ.), τα Ομόλογα διακρατούμενα ως την λήξη (€ 103,8 εκατ.), Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθεσίμων (€ 16,1 εκατ.) και έχουν αφαιρεθεί τα Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, οι Δεσμευμένες καταθέσεις, οι Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών και τα Ομόλογα διακρατούμενα ως την λήξη που αντιστοιχούν στα δάνεια χωρίς αναγωγή (σύνολο: € 342,5 εκατ.). Αντίστοιχα στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2015 (€ 450,4 εκατ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (€ 49,9 εκατ.), οι Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών (€ 0,5 εκατ.), τα Ομόλογα διακρατούμενα ως την λήξη (€ 111,8 εκατ.), Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθεσίμων (€ 46,3 εκατ.) και έχουν αφαιρεθεί τα Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, οι Δεσμευμένες καταθέσεις, οι Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών και τα Ομόλογα διακρατούμενα ως την λήξη που αντιστοιχούν στα δάνεια χωρίς αναγωγή (σύνολο: € 324,7 εκατ.)

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ανήλθε στις 31.12.2016 σε 37,1% (έναντι 33,8% στις 31/12/2015).

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις δεσμευμένες καταθέσεις, τις προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών (γνωστοποιούνται στις Απαιτήσεις), τα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διακρατούμενα ως τη Λήξη (Ομόλογα) και τα Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθεσίμων (γνωστοποιούνται στα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση).

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός: Καθαρός Δανεισμός εξαιρουμένου όμως του Καθαρού Δανεισμού εταιρειών Παραχωρήσεων με δάνεια χωρίς αναγωγή στη μητρική (ήτοι εξαιρουμένων των εταιρειών Αττική Οδός Α.Ε. και Μορέας Α.Ε.)

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ομίλου: Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Απασχολούμενα Κεφάλαια : Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων πλέον Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός

Ταμειακές Ροές

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών της χρήσης 2016 σε σύγκριση με τη χρήση 2015:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.	31 Δεκ.-16	31.-Δεκ.-15
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	450,4	679,9
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	159,5	33,5
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(11,7)	(177,8)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(102,5)	(88,2)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	496,4	450,4

III. Εξέλιξη δραστηριοτήτων ανά κλάδο

1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

1.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε κατά τη χρήση 2016 έσοδα € 1.552,7εκατ., αυξημένα κατά 33,7% έναντι των εσόδων € 1.161,3 εκατ. το 2015. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης («λειτουργικά αποτελέσματα») της Κατασκευής ανήλθαν σε ζημιές € 66,9εκατ. περιλαμβάνουν όμως μη επαναλαμβανόμενες ζημιές € 49,9εκατ. (ποσό € 40,0εκατ., λόγω πρόβλεψης για τη διευθέτηση της έρευνας της επιτροπής ανταγωνισμού στην Ελλάδα, και ποσό € 9,9 εκατ. από απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση). Εξαιρουμένων αυτών των εκτάκτων αποτελεσμάτων, τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του κλάδου Κατασκευής για το 2016 θα ανέρχονταν σε ζημιές € 17,0εκατ. έναντι αντίστοιχα προσαρμοσμένων λειτουργικών ζημιών € 2,7 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση. Τα αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα της δραστηριότητας Κατασκευής είναι αρνητικά το 2016 καθώς περιλαμβάνουν προβλέψεις ζημιών στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή (που επηρεάζονται και από την αρνητική έκβαση διαιτησίας αναφορικά με αποζημιώσεις του έργου κατασκευής μονάδας βιολογικού καθαρισμού στο Jebel Ali). Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων για τη χρήση 2016, προέκυψαν ζημιές € 78,0 εκατ. έναντι ζημιών € 52,0 το 2015. Μετά από φόρους ο κλάδος κατασκευής είχε ζημιές € 107,8εκατ. έναντι ζημιών μετά τους φόρους € 63,5εκατ. το 2015.

Το 2016 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα. Η έμφαση δόθηκε στην υλοποίηση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα και στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων του εξωτερικού όπως ενδεικτικά την υλοποίηση έργου του Golden Line Metro στο κράτος του Κατάρ, την υλοποίηση οδικών αξόνων σε Σερβία, Αλβανία και FYROM, την υλοποίηση κατασκευής Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων («ΕΕΛ») στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας. Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας τη συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο όμιλος σε συμβάσεις έργων κατασκευής ΕΕΛ και συμβάσεις έργων κατασκευής Φωτοβολταϊκών Πάρκων.

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ, το 2016 συνέχισε τη κατασκευαστική της δραστηριότητά στο εξωτερικό, κυρίως στη Χιλή, τις ΗΠΑ, τον Παναμά και την Αγγλία. Συγκεκριμένα, (α) στη Χιλή ολοκλήρωσε το Φ/Β Πάρκο Bolero της EDF ισχύος 146MWp (β) στις ΗΠΑ ολοκλήρωσε και έθεσε σε λειτουργία 120MWp (γ) στον Παναμά ολοκλήρωσε 42MWp της εταιρίας Enel Green Power ενώ (δ) στην Αγγλία κατασκεύασε πλήθος έργων (εντός του 2016) και ξεκίνησε την κατασκευή νέων (που τέθηκαν σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2017). Εντός του 2016, ιδρύθηκε η θυγατρική της ΑΚΤΩΡ στη Βραζιλία και ανέλαβε (α) από την EDF και την εταιρία Canadian Solar την κατασκευή σταθμού παραγωγής ισχύος 191MWp στην πολιτεία Minas Gerais, που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο 2016 και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τον Αύγουστο 2017 και (β) από την EREN Groupe την κατασκευή σταθμού παραγωγής ισχύος 50MWp στην πολιτεία Bahia, που θα ξεκινήσει το 2017 και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία στο τέλος του ίδιου έτους. Στο τέλος του 2016 και στις αρχές του 2017, ανατέθηκαν και νέα έργα σε θυγατρικές της ΑΚΤΩΡ, τα οποία αναμένεται να συμβασιοποιηθούν και να ξεκινήσουν εντός του 2017 (Βραζιλία, Χιλή, Ελλάδα) με ημερομηνία ολοκλήρωσης το 2017 / 2018.

Στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της το 2016 περιλαμβάνονται:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1. κατασκευή του πρώτου τμήματος αγωγού TAP (Trans Adriatic Pipeline) μήκους 180 χιλιομέτρων, από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι την Καβάλα στη βόρειο Ελλάδα, για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη (ΑΚΤΩΡ σε Κοινοπραξία με την Γαλλική SPIECAPAG) ύψους € 206 εκατ. (συνολικά για τη κοινοπραξία).
2. Ανακαίνιση – επέκταση ξενοδοχείου Sani Club και κατασκευή Ξενοδοχείου Sani Dunes στο Sani Resort (Α' Φάση) ύψους περίπου € 8,8εκατ. και € 15,5εκατ. αντίστοιχα.
3. Κατασκευή “CORRIDOR X, Construction of Highway E80, Dimitrovgrad bypass-border crossing (remaining works)” στη Σερβία ποσού € 17,2εκατ.
4. Σχεδιασμό και κατασκευή Μονάδας Βιολογικού Καθαρισμού Λυμάτων “Wastewater Treatment Plant Kruševac” στη Σερβία ποσού € 14εκατ. (€ 7εκατ. στην αναλογία του ομίλου).
5. Ολοκλήρωση Πολιτιστικού Συνεδριακού κέντρου Ηρακλείου Κρήτης ύψους περίπου € 8,4εκατ.
6. Μελέτη, προμήθεια και κατασκευή Φ/Β Πάρκου Pirapora I στην Βραζιλία ύψους περίπου € 110,4εκατ.

Επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι εντός του 2017 η ΑΚΤΩΡ ανέλαβε το έργο ανάπλασης του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Αστéρας Βουλιαγμένης (ποσού € 68,4εκατ. – έχει υπογραφεί σύμβαση), είναι μειοδότης στο έργο ανάπλασης Φαληρικού όρμου -Φάση Α (αρχικού προϋπολογισμού € 150εκατ.), ενώ σε κοινοπραξία με τις ALSTOM TRANSPORT S.A. και την ARCADA COMPANY S.A. έχει αναδειχθεί μειοδότης στο σιδηροδρομικό έργο “Rehabilitation of the Sub-section 2C: Y END ILTEU - GURASADA and Section 3: GURASADA-SIMERIA” προϋπολογισμού περίπου € 327εκατ. στο σύνολο.

1.2. Προοπτικές

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2016 σε € 2,6δισ. Επιπλέον, υπάρχουν έργα ύψους € 473εκατ. η υπογραφή των οποίων αναμένεται στο άμεσο μέλλον. Αυτή τη στιγμή οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 43% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής (έτος 2016) ενώ αντιπροσωπεύουν και το 58% του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

1.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα, και η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) αλλά και στις χώρες που δραστηριοποιείται η ΑΚΤΩΡ έχει επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει το μελλοντικό της εύρος δραστηριοτήτων (μελλοντικά έσοδα).

Επίσης ενδέχεται να υπάρξουν ζητήματα κερδοφορίας σε κατασκευαστικά έργα κυρίως στις χώρες του εξωτερικού που δραστηριοποιείται ο όμιλος, που μπορεί σε κάποιο βαθμό να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση της δραστηριότητας στο σύνολο της.

2. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

2.1. Σημαντικά γεγονότα

Για τη χρήση 2016 τα έσοδα του τομέα των Παραχωρήσεων ήταν € 230,3εκατ. έναντι € 206,0εκατ., το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση 11,8%. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε € 83,7εκατ. (περιλαμβάνουν απομειώσεις εταιρειών πάρκινγκ € 4,6εκατ. και απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση € 2,2εκατ.) έναντι € 58,7εκατ. το 2015. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 52,1εκατ. έναντι € 19,2εκατ. και τα καθαρά κέρδη μετά τους φόρους σε € 32,8εκατ. έναντι € 5,1εκατ. το 2015. Διευκρινίζεται όμως ότι

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

τα αποτελέσματα του 2015 έχουν επιβαρυνθεί με ποσό € 7,6 εκατ. αναβαλλόμενης φορολογίας λόγω της επίδρασης της μεταβολής του φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29%.

Στον τομέα των έργων παραχωρήσεων στην Ελλάδα η έμφαση το 2016 ήταν να επιταχυνθούν οι εργασίες κατασκευής στα υπό εκτέλεση έργα παραχώρησης. Στον αυτοκινητόδρομο Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα, στον οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με ποσοστό 71,67%, η ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης της σύμβασης Παραχώρησης επιτεύχθηκε τελικά στις 23.02.2016 (υπενθυμίζεται ότι η Συμφωνία Τροποποίησης είχε εγκριθεί από την Ελληνική Βουλή το Δεκέμβριο 2015) και οι εργασίες για την κατασκευή του Έργου ολοκληρώθηκαν την 12^η Δεκεμβρίου 2016 με την έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για την Περίοδο Μελέτης-Κατασκευής. Το έργο πέρασε και επισήμως στην Περίοδο Λειτουργίας και Συντήρησης.

Στον αυτοκινητόδρομο Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 17%), υπογράφηκε στις 27.07.2016 Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Παραχωρησιούχου εταιρείας και της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, με το οποίο ρυθμίστηκαν οι εκκρεμότητες του έργου (χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης και δαπάνες αποζημίωσης) με στόχο την ολοκλήρωση του έργου μέχρι το τέλος Αυγούστου 2017. Την 31.03.2017 επετεύχθη η Έναρξη Λειτουργικής Χρήσης του αυτοκινητοδρόμου. Τέλος για τον αυτοκινητόδρομο Αιγαίου (τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί) στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 20%, υπογράφηκε στις 17.01.2017 Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Παραχωρησιούχου εταιρείας και της κατασκευαστικής κοινοπραξίας με στόχο να επιτευχθεί η ολοκλήρωση και αυτού του έργου μέχρι το τέλος Αυγούστου 2017. Την 31.03.2017 επετεύχθη η 5^η ΑΤΠ (Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία).

Το έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας της εταιρείας Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. βρίσκεται στο κατασκευαστικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία έως τον Ιούνιο 2017.

2.2. Προοπτικές

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα και εκτιμάται ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια μπορούν να συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα ιδιαίτερα λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Ελληνικού Δημοσίου. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως είναι η αποσαφήνιση των προθέσεων της πολιτικής ηγεσίας αναφορικά με το θεσμό των έργων Παραχώρησης / ΣΔΙΤ, καθώς και η προτεραιοποίηση και ωρίμανση των σχετικών έργων.

2.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της κακής οικονομικής συγκυρίας υπάρχει κίνδυνος μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, αν και η τάση από τις αρχές του 2015 είναι αυξητική.

Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο καθώς και η διάθεση της πολιτικής ηγεσίας να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις / νέα έργα παραχωρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση νέων έργων.

Επιπλέον υπάρχει κίνδυνος μη εξασφάλισης χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων/ αυτοχρηματοδοτούμενων έργων λόγω της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα αλλά και ευρύτερα.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κύκλος εργασιών του τομέα Περιβάλλοντος για τη χρήση 2016 ανήλθε σε € 106,9 εκατ., παρουσιάζοντας μείωση 9,6% έναντι εσόδων € 118,2εκατ. το 2015 κυρίως λόγω μειωμένης κατασκευαστικής δραστηριότητας του κλάδου. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε κέρδη € 5,0εκατ. έναντι € 18,2εκατ. το 2015. Η μείωση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αναγνώριση ζημιών επί διεθνών κατασκευαστικών συμβολαίων καθώς και στη πρόβλεψη για επιβολή ποινικών ρητρών καθυστέρησης στα έργα που παραδόθηκαν στην Κροατία, και σε έκτακτες ζημιές από πυρκαγιά στη μονάδα Osnabruck στη Γερμανία. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 3,4 εκατ. (έναντι € 16,6εκατ. το 2015) ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ήταν ζημιές €1,2εκατ. (έναντι κερδών € 11,3εκατ. το 2015).

Όπως αναφέρθηκε το πρώτο στην Ελλάδα έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας της εταιρείας Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. βρίσκεται στο κατασκευαστικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τον Ιούνιο 2017 (βαθμός ολοκλήρωσης κατασκευής 94% μέχρι την 31/12/16). Το έργο περιλαμβάνει Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) δυναμικότητας 120.000 τόνων ετησίως, Χώρο υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), 10 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) εκ των οποίων 9 υφιστάμενοι καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης –Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) ενώ η συνολική επένδυση ανέρχεται σε 48 εκατομμύρια ευρώ και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Jessica, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και από ίδιους πόρους των ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. και ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

Εντός του 2016, μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων, προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών για τις υπηρεσίες λειτουργίας και συντήρησης του Αποτεφρωτήρα EYAM η οποία υπεγράφη την 2^η Φεβρουαρίου 2016.
- Ιδιωτικό συμφωνητικό άσκησης δικαιώματος προαίρεσης του από 31/12/2010 συμφωνητικού αναφορικά με το έργο «Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του EMA». Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 10/2/2016.
- Σύμβαση παροχής υπηρεσιών για το έργο «Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις ΟΕΔΑ Φυλής και Δυτ. Αττικής». Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 1/6/2016.

Πλέον εντός του 2016, παραδόθηκαν (έκδοση Take Over Certificate) τα παρακάτω έργα που είχαν αναληφθεί μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων:

- Έργο «Construction of County Waste Management Centre Mariscina, Primorsko - Goranska County, Republic of Croatia CCI No 2007HR16IPR001» που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «HELECTOR S.A. – GP KRK»
- Έργο «Implementation of Phase II of the project “Integrated system of solid waste treatment facilities of Sofia Municipality – Design and Construction of a Mechanical–Biological Treatment (MBT) Plant for processing waste and production of Refuse Derived Fuel”, in connection with implementation of the project №DIR-592113 – 1 – 9, co-financed through Operational Programme Environment 2007 – 2013» που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ»

Τέλος, σημειώνεται ότι το Μάιο του 2016, προκλήθηκε πυρκαγιά στη μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων του Osnabruck με αποτέλεσμα να απαιτηθούν εκτεταμένες επισκευές που διήρκεσαν άνω των 4 μηνών, διάστημα εντός του οποίου η μονάδα δεν κατέστη δυνατόν να επεξεργαστεί απορρίμματα. Οι μη ανακτήσιμες, βάσει των σχετικών συμβολαίων ασφάλισης, ζημιές ανήλθαν σε περίπου € 2.6εκατ.

3.2. Προοπτικές

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στη χώρα μας για τη διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω ανυπαρξίας ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ανατολής. Επιπρόσθετα η ΗΛΕΚΤΩΡ αρχίζει να αξιολογεί ενδεχόμενη διείσδυση και στις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας καθώς οι δύο αυτές αγορές θεωρούνται στρατηγικές τόσο λόγω μεγέθους όσο και ελκυστικότητας και συμβατότητας της διαθέσιμης τεχνογνωσίας διαχείρισης απορριμμάτων της εταιρείας.

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από κατασκευαστικά έργα και συμβάσεις (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2016) ανέρχεται σε € 43εκατ.

3.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Υπενθυμίζεται ότι στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνεται πρόβλεψη € 10εκατ. που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας στην Κύπρο.

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα. Επίσης σημειώνεται ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων υπολείπονται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1,5δισ.

Επιπρόσθετα, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

4. ΑΙΟΛΙΚΑ

4.1. Σημαντικά γεγονότα

Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2016 σε 247,15 MW. Σε φάση κατασκευής βρίσκονται αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 145 MW. Επιπλέον, περίπου 640 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2016 ανήλθε σε περίπου 494 GWh που διοχετεύθηκαν στο δίκτυο, αυξημένη κατά περίπου 12 % σε σχέση με το 2015 εξαιτίας νέας ισχύος που τέθηκε σε εμπορική λειτουργία. Το μέσο ετήσιο capacity factor¹ της χρήσης του 2016 ήταν 27% (έναντι 26,8% του 2015 και 25,9% της ελληνικής αγοράς για την περίοδο αναφοράς). Ο κύκλος εργασιών του κλάδου των αιολικών πάρκων κατά το 2016 ανήλθε σε € 45,2 έναντι € 40,1 εκατ. το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση 12,8% λόγω αυξημένης εγκατεστημένης δυναμικότητας. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε € 21,7εκατ. έναντι € 19,6εκατ. κατά το αντίστοιχο διάστημα της προηγούμενης χρήσης, αυξημένα κατά 10,4%. Το περιθώριο Αποτελεσμάτων Εκμετάλλευσης (Περιθώριο EBIT) για τη χρήση 2016 ήταν 48,0%, έναντι 49,0% πέρυσι. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν € 15,3 εκατ. έναντι € 12,2εκατ. το 2015. Τέλος τα κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε € 10,6εκατ. έναντι € 7,5εκατ. αυξημένα κατά 41,1%.

¹ Capacity Factor είναι το πηλίκο της παραχθείσας ηλεκτρικής ενέργειας στη διάρκεια του έτους προς τη μέγιστη δυνατή ενέργεια που θεωρητικά θα μπορούσε να παραχθεί στο έτος εφόσον οι μονάδες λειτουργούσαν στο 100% της δυναμικότητας τους.

4.2. Προοπτικές

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα και κατ' επέκταση για την θυγατρική του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.374 MW στα τέλη του 2016 σε 7.500 MW το 2020. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΥΠΕΝ, όπως αυτές διατυπώνονται στην «Περιγραφή Σχήματος Λειτουργικής Ενίσχυσης στους τομείς των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» (Φεβ. 2016), εκτιμάται ότι θα εγκατασταθούν περίπου 2.200 έως 2.700 MW νέων έργων ΑΠΕ στο διάστημα 2016-2020, στη συντριπτική τους πλειοψηφία αιολικά. Επιπλέον, το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ, σύμφωνα με το Ν. 4414/2016, προβλέπει μεν μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed in Tariff (FiT) σε Feed in Premium (FiP) και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί όμως ικανοποιητικές ταρίφες, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, στοιχεία που όχι μόνον επιτρέπουν τη βιωσιμότητα των αιολικών πάρκων αλλά δίνουν και σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι από 01.01.2017 και μετά οι εφαρμοστέες ταρίφες (ΤΑ) των συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (νέα ΡΡAs ή ΣΕΔΠ) θα καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα της θυγατρικής εταιρείας είναι η υλοποίηση νέων αιολικών πάρκων δυναμικότητας 145 MW έως τα τέλη του 2018, εκ των οποίων 17 MW αφορούν υπολειπόμενο έργο από το επενδυτικό σχέδιο του IPO (εισαγωγή εταιρείας στο ΧΑ το 2014) και 128 MW αφορούν νέα έργα που έλαβαν ΡΡΑ εντός του 2016. Διευκρινίζεται ότι η θυγατρική εταιρεία έχει εξασφαλίσει και σε μεγάλο βαθμό προβεί στη σύναψη των σχετικών συμβάσεων χρηματοδότησης για την υλοποίηση του ως άνω επενδυτικού προγράμματος των 145MW.

4.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η αβεβαιότητα που απορρέει από τη δημοσιονομική κρίση και την ύφεση στην Ελλάδα αλλά και οι εξελίξεις στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τα προβλήματα ρευστότητας της βασικής εταιρείας του κλάδου δύναται να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του κλάδου.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα αλλά και την ικανότητα της εταιρείας να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Επίσης, σημαντική πηγή κινδύνων αποτελεί η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ.

Τέλος, η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από έτος σε έτος, ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

5.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της ανάπτυξης ακινήτων του Ομίλου είχε για το 2016 έσοδα € 7,0εκατ. έναντι € 7,2εκατ., το 2015. Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης ανήλθε σε € 0,6εκατ. (που περιλαμβάνει απομείωση επενδυτικών ακινήτων ποσού € 1,5 εκατ.) έναντι € 3,7 το 2015 (που όμως περιλάμβανε αποζημίωση από τον Δήμο Παλλήνης για την

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

απαλλοτρίωση εκτάσεων). Τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε ζημιές € 2,2εκατ. έναντι κερδών € 1,4 εκατ. το 2015.

Η κύρια δραστηριότητα της REDS αυτή τη στιγμή είναι η λειτουργία του εμπορικού πάρκου «Smart Park» στο ακίνητο της θυγατρικής «ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ» στη Γυαλού στα Σπάτα Αττικής. Σε αντίθεση με την καταγεγραμμένη πτώση του λιανικού εμπορίου στις οργανωμένες αναπτύξεις τα μεγέθη του «Smart Park» παραμένουν και το 2016 θετικά με το 100% της επιφάνειάς του να είναι μισθωμένο από γνωστές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

5.2. Προοπτικές

Οι δραστηριότητες του Ομίλου έχουν επικεντρωθεί στην επέκταση της Β' φάσης του SMART PARK, δομήσιμη επιφάνειας 18.000 τμ περίπου και της αναμενόμενης έγκρισης του Προεδρικού Διατάγματος πολεοδόμησης του ακινήτου της Κάντζας, δομήσιμη επιφάνειας 95.000 τμ περίπου καθώς και εξέταση επανεργοποίησης ανάπτυξης των ακινήτων που διαθέτει στη Ρουμανία.

5.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παρόλο που η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα επηρεάζει αρνητικά τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού το χαρτοφυλάκιο μισθωτών του SMART PARK είναι ισχυρό και υγιές. Το Πάρκο έχει παρουσιάσει αισθητή άνοδο τα τελευταία χρόνια και αντιμετωπίζει με επιτυχία την οικονομική κρίση στην εξάχρονη λειτουργία του καθιστώντας το στις επιτυχημένες οργανωμένες αναπτύξεις εμπορικών ακινήτων. Αν και παραμένουμε αισιόδοξοι για τη συνέχεια του στο μέλλον, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα των ενοικιαστών του Smart Park και ως εκ τούτου να υπάρξει ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους ενοικιαστές.

Επίσης λόγω της μειωμένης ζήτησης, υπάρχει κίνδυνος καθυστέρησης στην ανάπτυξη των ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και στην Ρουμανία.

6. ΛΟΙΠΑ

Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί

Ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία ELPEDISON POWER μέσω της θυγατρικής του εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ (HE&D), η οποία λειτουργεί και εκμεταλλεύεται δύο ιδιόκτητες υπερσύγχρονες μονάδες τεχνολογίας συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου στη Θεσσαλονίκη (390 MW) και τη Θίβη Βοιωτίας (421 MW).

Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες της εταιρείας ανήλθε σε 2,49 TWh έναντι 1,14 TWh το 2015. Η τάση αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από τις μονάδες της ELPEDISON POWER αναμένεται να συνεχισθεί και στο 2017.

Τα έσοδα ανήλθαν σε € 322,2 εκατ. έναντι € 195,0 εκατ. κυρίως ως αποτέλεσμα αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και από αυξημένα έσοδα εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ήταν κέρδη € 4,2εκατ. έναντι ζημιών € 8,5εκατ. το 2015 ενώ το αποτέλεσμα μετά από φόρους ανήλθε σε ζημιές € 18,1εκατ. έναντι ζημιών € 30,6εκατ. το 2015.

Λόγω της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην ελληνική οικονομία γενικότερα αλλά και στον κλάδο των θερμικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής ειδικότερα, ο Όμιλος προέβη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του 2016 σε απομείωση της υπεραξίας της συμμετοχής του στην ELPEDISON POWER κατά ποσό € 8,5εκατ. (επιβάρυνε τα λειτουργικά αποτελέσματα των Λοιπών δραστηριοτήτων) ενώ το 2015 υπήρχε αντίστοιχη επιβάρυνση € 7,0 εκατ.

Καζίνο

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ για το 2016 ανήλθε σε € 87,7εκατ. έναντι € 88,5εκατ. το 2015. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ήταν € 1,7εκατ. το 2016 έναντι € 2,1εκατ. το 2015. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 1,5εκατ. έναντι € 1,6εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση, ενώ τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε € 0,9εκατ. έναντι € 1,1εκατ.

IV. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξη του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στους τομείς της κατασκευής, των παραχωρήσεων, των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ενέργειας με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησης του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους. Κατά την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ο Όμιλος δίνει έμφαση στις ακόλουθες παραμέτρους :

- εταιρική διακυβέρνηση,
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,
- διαφάνεια, εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση,
- σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος,
- διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων,
- κοινωνική υπευθυνότητα.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43^α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37 και Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του 4403/2016). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

Η Εταιρεία δεν είχε υιοθετήσει, για την κλειόμενη χρήση 2016, πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων της σχετικής νομοθεσίας.

Ανθρώπινο δυναμικό

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του. Στο πλαίσιο δημιουργίας ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, εφαρμόζονται Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας, με βάση το πρότυπο OHSAS 18001.

Ο Όμιλος στις 31.12.2016 απασχολούσε 5.856 άτομα (5.499 άτομα το 2015) και η Εταιρεία 19 άτομα (18 το 2015)

Κανονιστική Συμμόρφωση

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του Ομίλου, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του. Στον Κώδικα Δεοντολογίας αποτυπώνονται οι βασικές αρχές που διέπουν την επιχειρηματική πρακτική και πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά των εργαζομένων του.

Περιβαλλοντικά θέματα

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητες του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Ως εκ τούτου ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του. Στο παραπάνω πλαίσιο έξι εταιρείες του ομίλου έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 14001 και μια εταιρεία κατά EMAS, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του Ομίλου.

Οι Περιβαλλοντικές Δράσεις του Ομίλου αφορούν τη Διαχείριση Αποβλήτων, Ανακύκλωση, Χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, χρήση ΑΠΕ, Εξοικονόμηση φυσικών πόρων, χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον, κλπ.

Διαχείριση Χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και το δανεισμό.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

V. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42^ε του Κ.Ν. 2190/1920) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πολήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.827	-	219	4.669	198
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	189	-	29	154	622
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	133	11.300	2.210	6.105	48.700
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	20	-	-	127	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	70	-	756	-	215
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	6	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	172	-	-	96	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	178	-	-	14	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	34	-	-	16	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	51	-	-	38	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	2	-	1	103	19
<i>Συγγενείς</i>					
ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	-	385	-	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.696	11.300	3.215	11.327	49.754
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	385	-	1	-

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2015

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πολήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.777	-	198	4.727	306
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	193	-	30	344	593
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	129	29.500	2.308	13.811	46.490
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	20	-	-	104	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	68	-	667	-	317
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	91	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	167	-	-	24	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	173	-	-	15	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	33	-	-	10	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	49	-	-	71	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	1	-	1	87	18
<i>Συγγενείς</i>					
ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	-	399	-	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
<i>Λοιπά συνδεδεμένα μέρη</i>					
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	-	-	-	133	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.631	29.500	3.204	19.282	47.724
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	399	-	135	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αναφορικά με τις ανωτέρω συναλλαγές του 2016 διευκρινίζονται τα εξής:

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως σε τιμολόγηση δαπανών και μισθώσεις ακινήτων προς θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ενώ οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως εργολαβικές συμβάσεις της μητρικής Εταιρείας με θυγατρικές.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν, κυρίως, σε συμβατικές υποχρεώσεις για συντήρηση των κτιριακών της εγκαταστάσεων και σε τιμολόγηση δαπανών και εργολαβικών συμβάσεων από εταιρείες του Ομίλου.

Οι απαιτήσεις της Εταιρείας αφορούν κυρίως σε απαιτήσεις από την παροχή υπηρεσιών διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης προς εταιρείες του Ομίλου, την εκμίσθωση γραφειακών χώρων και τη χορήγηση δανείων προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και σε απαιτήσεις από μερίσματα εισπρακτέα.

Τα έσοδα από συμμετοχές αφορούν μερίσματα από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου, κατά την περίοδο 01.01-31.12.2016 ανήλθαν σε ευρώ 5.849 χιλ. και της Εταιρείας σε ευρώ 909 χιλ.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειες αυτών).

Δεν υπάρχουν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες στη χρηματοοικονομική θέση και στις επιδόσεις της Εταιρείας για την περίοδο 01.01-31.12.2016.

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

VI. Σημαντικά Γεγονότα μετά τις 31.12.2016

Η ΑΚΤΩΡ υπέγραψε σύμβαση συνολικού ποσού € 68,4 εκατ. με την εταιρεία ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ για την ανακαίνιση/ανάπλαση του Ξενοδοχειακού της Συγκροτήματος. Η διάρκεια κατασκευής του έργου είναι 13 μήνες και αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη Απριλίου 2018.

Η παρούσα ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.ellaktor.com.

**Β.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
της Ανώνυμης Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ για τη διαχειριστική χρήση 2016,
σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει.**

- α. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη. Όλες οι μετοχές είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και συγκεκριμένα στην κατηγορία της Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.
- β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του ν.3556/2007 στις 31.12.2016 :

ΜΕΤΟΧΟΣ**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**

1. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	15,007% ⁽¹⁾
2. MITICA LIMITED	9,997% ⁽²⁾
3. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΠΑΡΙΣΗ	5,070% ⁽³⁾
4. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του ΠΑΡΙΣΗ	5,011% ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Άμεση και έμμεση συμμετοχή

⁽²⁾ Περιλαμβάνεται και το ποσοστό (0,48%) της MITICA PROPERTIES AE, εταιρείες συμφερόντων Ι. Τζιβέλη

⁽³⁾ Έμμεση συμμετοχή

- δ. Δεν υφίστανται κάτοχοι μετοχών οι οποίες, δυνάμει καταστατικής διατάξεως, παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.
- ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.
- ζ. Δεν υφίστανται κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.
- η. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν έχουν την αρμοδιότητα για την έκδοση νέων μετοχών παρά μόνο κατά τους ορισμούς του νόμου.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, στις 9.12.2008, α) αποφασίσθηκε η κατάργηση του υιοθετηθέντος, με την από 10ης Δεκεμβρίου 2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (άρθρο 16 παρ. 1 κ.ν. 2190/1920) και β) εγκρίθηκε η κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, νέου, σε αντικατάσταση του καταργηθέντος, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών έως ποσοστού 10% κατ' ανώτατο όριο του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των ήδη αποκτηθεισών μετοχών, διάρκειας έως και 2 ετών και με κατώτατη και ανώτατη τιμή αποκτήσεως ιδίων μετοχών το ποσό των 1,03 Ευρώ (ονομαστική αξία της μετοχής) και 15,00 Ευρώ, αντιστοίχως. Η εν λόγω Έκτακτη Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο, όπως προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 κ.ν. 2190/1920, και με τους όρους του Κανονισμού 2273/2003 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σε εκτέλεση των παραπάνω αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων και κατ' εφαρμογή των αποφάσεων της από 21.1.2008 και 10.12.2008 του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, αποκτήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 24.1.2008 έως 31.12.2008 3.054.732 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1,73% του καταβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 21.166.017 και με μέση τιμή κτήσης 6,93 Ευρώ ανά μετοχή. Από 01.01.2009 έως 31.12.2009 αποκτήθηκαν, επίσης, 1.515.302 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,86% του καταβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 5.906.258 και με μέση τιμή κτήσης 3,90 Ευρώ ανά μετοχή. Τέλος από 01.01.2010 έως και 8.12.2010, ημερομηνία λήξης του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών, η Εταιρεία δεν προέβη σε αγορά ιδίων μετοχών.

Σε εκτέλεση και κατ' εξουσιοδότηση της από 24.06.2016 απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., στην αυθημερόν συνεδρίασή του, αποφάσισε, κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, την θέσπιση προγράμματος αγοράς από την Εταιρεία ιδίων μετοχών, για κάθε επιτρεπόμενη εκ του νόμου χρήση και σκοπό, έως συμπλήρωσης ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η Εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007 και 9.12.2008 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίζεται περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 23 Ιουνίου 2018, και οι, δυνάμει αυτού, (τυχόν) αγορές θέλουν διενεργηθεί με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (3,00) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε, για τη ρύθμιση όλων των διατυπώσεων και διαδικασιών επί του υπόψη θέματος, συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της Εταιρείας, όπως προβλέπεται στην σχετική σύμβαση.

Σήμερα η Εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 Ευρώ ανά μετοχή.

- θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημοσίας προτάσεως.
- ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραιτήσεως ή απολύσεως χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεώς τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους ορισμούς του νόμου.

B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κ.Ν. 2190/1920, άρθρο 43ββ)

α) Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43^α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37 και Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του 4403/2016). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

β) Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η Εταιρεία δεν είχε υιοθετήσει, για την κλειόμενη χρήση 2016, πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων της σχετικής νομοθεσίας.

γ) Περιγραφή Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου η οποία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω τριμηνιαίων αναφορών για το υφιστάμενο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, καθώς και με αναφορές, από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με σοβαρά ζητήματα ελέγχου, ή περιστατικών που ενδεχομένως να έχουν σημαντικές οικονομικές και επιχειρηματικές συνέπειες.

i. Τα συστήματα και οι διαδικασίες για την άσκηση ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, όσον αφορά την υποβολή αναφορών και την κατάρτιση των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνουν:

- την τήρηση, ανάπτυξη και εφαρμογή ενιαίων λογιστικών εφαρμογών και διαδικασιών,
- την επισκόπηση σε τακτά χρονικά διαστήματα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζονται και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων τους στο αρμόδιο προσωπικό,
- τις διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς,
- την ύπαρξη πολιτικών που διέπουν την τήρηση των λογιστικών βιβλίων, καθώς και τις διαδικασίες, αναφορικά με εισπράξεις, πληρωμές και λοιπές χρηματοοικονομικές δραστηριότητες,
- τις διαδικασίες κλεισίματος, οι οποίες περιλαμβάνουν προθεσμίες υποβολής, συμφωνίες και ελέγχους λογαριασμών, ενημέρωση των υπευθύνων και εγκρίσεις από αυτούς,
- την εφαρμογή μιας ενιαίας μορφής εταιρικής αναφοράς τόσο για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς όσο και για σκοπούς διοικητικής πληροφόρησης ανά τρίμηνο,
- τις διαδικασίες καθορισμού ρόλων των χρηστών του συστήματος (ERP) και περιορισμού πρόσβασης σε μη εγκεκριμένα πεδία (χορήγηση authorizations), για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας των οικονομικών στοιχείων,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- την ύπαρξη πολιτικών και διαδικασιών για κάθε κύρια περιοχή, όπως είναι οι σημαντικές συμφωνίες, οι διαδικασίες απογραφής των αποθεμάτων, οι διαδικασίες πληρωμών, οι διαδικασίες διαχωρισμού καθηκόντων κ.α.,
- την κατάρτιση από την Εταιρεία σε ετήσια βάση του ενοποιημένου αλλά και των επιμέρους, ανά δραστηριότητα / θυγατρική της Εταιρείας, προϋπολογισμών για το επόμενο οικονομικό έτος, οι οποίοι πρέπει να εγκριθούν από το ΔΣ.,
- την παρακολούθηση των εν λόγω προϋπολογισμών και την αναθεώρησή τους, εφόσον απαιτείται, κάθε τρίμηνο,
- την ενημέρωση ανά τομέα δραστηριότητας του επιχειρηματικού πλάνου για τα επόμενα έτη (συνήθως τριετία) τουλάχιστον μια φορά το χρόνο,
- τον καθορισμό ορίων για πράξεις και συναλλαγές της Εταιρείας, μέσω των νομίμων και των ειδικών εκπροσώπων της, με βάση σχετική απόφαση του ΔΣ της Εταιρείας,
- τη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων του προσωπικού,
- το σύστημα ελέγχου πρόσβασης (access control), που επιτρέπει την είσοδο του προσωπικού ή και ξένων σε επιλεγμένους εργασιακούς χώρους, καθώς και την πλήρη καταγραφή των κινήσεων.

Με την ανάπτυξη των συστημάτων Πληροφορικής, τα οποία διαχειρίζεται μια ειδικά καταρτισμένη Ομάδα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων (IT General Controls), διασφαλίζεται η ακεραιότητα και η ακρίβεια των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων. Επίσης, εφαρμόζονται σε όλη την Εταιρεία κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την Ασφάλεια και Προστασία των Συστημάτων Πληροφορικής:

- Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας (Καθημερινή-Εβδομαδιαία-Μηνιαία-Ετήσια)
- Διαδικασία Επαναφοράς
- Ασφάλεια αίθουσας κεντρικών υπολογιστών
- Αρχείο Καταγραφής Περιστατικών
- Διαχείριση προσβάσεων του χρήστη στα Συστήματα Πληροφορικής
- Συχνή και υποχρεωτική αλλαγή κωδικού πρόσβασης
- Λογισμικό Αντιών (Antivirus Security)
- Προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail Security)
- Τείχος προστασίας (Firewall)
- Σύστημα αποτροπής παρεισδύσεων (IPS)
- Σύστημα ελέγχου δικτυακής (wired-wifi) πρόσβασης (Identity Services System)
- Πολιτική ετήσιων ελέγχων για ευπάθειες συστημάτων (Penetration – Vulnerabilities Tests)

ii. Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί την καταλληλότητα των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου. Συγκροτείται με στόχο την υποστήριξη του Δ.Σ. στα καθήκοντά του σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τον εσωτερικό έλεγχο και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι οι εξής:

Όσον αφορά στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα πληροφόρησης, η Επιτροπή Ελέγχου:

- Παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Επίσης, επιβλέπει κάθε επίσημη ανακοίνωση που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας, και εξετάζει τα βασικά σημεία των

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης.

- Εποπτεύει τους εσωτερικούς, διαχειριστικούς, διαδικαστικούς και χρηματοοικονομικούς ελέγχους της Εταιρείας και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει σε τακτική βάση τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, ώστε να διασφαλίζει ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται, αντιμετωπίζονται και δημοσιοποιούνται με ορθό τρόπο.
- Εξετάζει τυχόν υπεισέλευση συγκρούσεων συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα και υποβάλλει στο Δ.Σ. σχετικές αναφορές.

Όσον αφορά στην εποπτεία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου:

- Εξασφαλίζει τις συνθήκες λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου.
- Προσδιορίζει τους κανόνες λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, και εξετάζει τις τριμηνιαίες εκθέσεις ελέγχου της μονάδας.
- Διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου, προτείνοντας στο Δ.Σ. το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.

Όσον αφορά στην εποπτεία του τακτικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου:

- Μέσω του Δ.Σ., διατυπώνει προτάσεις στη Γενική Συνέλευση σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση του τακτικού ελεγκτή.
- Εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή και την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της.

δ) Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004, αναφέρονται στην Επεξηγηματική Έκθεση, η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 01.01.2016 έως 31.12.2016.

ε) **Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους**

i. Λειτουργία Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, βασικές εξουσίες της – Δικαιώματα των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της Εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, εντός έξι μηνών από τη λήξη του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, να αποφασίσει περί της διανομής των κερδών και απαλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών της Εταιρείας από κάθε ευθύνη.

Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων, είτε παρευρίσκονται αυτοπροσώπως στη συνέλευση, είτε ψηφίζουν μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Η Εταιρεία διαθέτει αποτελεσματικούς και ανέξοδους τρόπους ψηφοφορίας των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, πρέπει να είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Εταιρείας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, μεταφρασμένη και στην αγγλική.

Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής αυτής, κατά περίπτωση, και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ., καθώς και ο Εσωτερικός Ελεγκτής και ο Τακτικός πρέπει να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Τα δικαιώματα των μετόχων καθορίζονται στο Καταστατικό της Εταιρείας και στο Νόμο 2190/1920 (περί Ανωνύμων Εταιρειών), όπως ισχύει σήμερα.

ii. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, ασκεί την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, με γνώμονα το συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει, ποια μέλη αυτού είναι εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης.

Οι ρόλοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο Καταστατικό της Εταιρείας, στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και σε άλλα επίσημα έγγραφα. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αμερόληπτες απόψεις και συμβουλές για τη λήψη των αποφάσεών του, εξασφαλίζοντας το συμφέρον της Εταιρείας και προστατεύοντας τους μετόχους της.

Οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας καθορίζονται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτυπώνονται εγγράφως στο Καταστατικό της Εταιρείας και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε απαιτείται από τις ανάγκες ή τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της και την κείμενη νομοθεσία. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη.

Τον Πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνει, κατά σειρά, ο Αντιπρόεδρος, τούτου ελλείποντος ή κωλυομένου, αναπληρώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος· σε περίπτωση δε απουσίας ή κωλύματος και του τελευταίου το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μέλος του ως αναπληρωτή του. Η υπόψη αναπλήρωση περιορίζεται, αποκλειστικώς και μόνο, στην ενάσκηση των εξουσιών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ως τοιούτου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 27 Ιουνίου 2014 (συγκροτήθηκε σε Σώμα κατά τη συνεδρίασή του την ίδια ημερομηνία), σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, έχει πενταετή θητεία, και απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Αναστάσιος Καλλιτσάντης	Πρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
2.	Δημήτριος Κούτρας	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
3.	Δημήτριος Καλλιτσάντης	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
4.	Λεωνίδας Μπόμπολας	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
5.	Μαρία Μπόμπολα	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6.	Άγγελος Γιόκαρης	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
7.	Εδουάρδος Σαραντόπουλος	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
8.	Ιωάννης Τζιβέλης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
9.	Ιορδάνης Αιβάζης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
10.	Θεόδωρος Πανταλάκης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
11.	Δημήτριος Χατζηγηρηγοριάδης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα Βιογραφικά Σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.ellaktor.com)

- Η Γενική Συνέλευση έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου (νόμος 3693/2008 άρθρο 37), η οποία στηρίζει την προετοιμασία των αποφάσεων του Δ.Σ. και διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση των ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών (ανάλυση της λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου παρατίθεται στο πεδίο γ της παρούσας δήλωσης).

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας συνέστησε την παρούσα Επιτροπή Ελέγχου κατά τη συνεδρίασή της στις 27 Ιουνίου 2014 και όρισε ως μέλη της τους κ.κ.:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Θεόδωρος Πανταλάκης *	Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.	Ιωάννης Τζιβέλης	Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3.	Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

* Ο κ. Θεόδωρος Πανταλάκης έχει αποδεδειγμένη επαρκή γνώση σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η θητεία των μελών της παρούσας Επιτροπής Ελέγχου λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

- Η εταιρεία υλοποιώντας τις αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, της 24 Ιουνίου 2016, εκπόνησε σε συνεργασία με γνωστή στην αγορά και έμπειρη εταιρεία συμβούλων, Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στον οποίο ενσωματώνονται όλες οι αρχές και οι αξίες που θα πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά των εργαζομένων του Ομίλου των εταιρειών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, σε όλες των τις δραστηριότητες, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχίας. Ο εν λόγω Κώδικας Κανονιστικής Συμμόρφωσης εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά τη συνεδρίασή του της 29.07.2016, ενώ έχει εγκριθεί επίσης και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Ταυτόχρονα εκπονήθηκε και το Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, το οποίο ενσωματώνει τη διαδικασία υλοποίησης του Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με απώτατο στόχο την προστασία της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ και του Ομίλου της απέναντι σε κινδύνους ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το άνω Πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ κατά τη συνεδρίασή του της 30.12.2016 ενώ έχει εγκριθεί ήδη από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου της, επιφορτισμένη με την επιμέλεια εφαρμογής του Κώδικα και του Προγράμματος, έχει τεθεί Τριμελής Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τους :

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Αναστάσιος Καλλιτσάντης	Πρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
2.	Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3.	Βασική Νιάτσου	Νομικός Σύμβουλος

στ) Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Η Εταιρεία παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους της και αποφεύγει τις κάθε είδους διακρίσεις. Η ίδια πολιτική πολυμορφίας και ισότητας εφαρμόζεται και για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά της όργανα. Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας, χωρίς διακρίσεις, με σεβασμό στη διαφορετικότητα, καλλιεργείται από την Εταιρεία.

Εφαρμόζονται διαδικασίες και υφίστανται δομές που έχουν διαμορφώσει ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο Διοίκηση και Εργαζόμενοι αξιολογούνται και κρίνονται από την εκπαίδευση και το επαγγελματικό ιστορικό τους, τη γνώση του αντικειμένου της εταιρείας και τις ηγετικές ικανότητες, την πείρα, την αποδοτικότητα και την δημιουργικότητα.

Επιδιώκεται, μέγιστη πολυμορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο και στα εποπτικά όργανα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, καθώς και πλουραλισμός δεξιοτήτων, απόψεων, ικανοτήτων, γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

Ως αποτέλεσμα, το εργασιακό περιβάλλον ευνοεί, την εφαρμογή των διεθνών πρακτικών σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις.

Κηφισιά, 26 Απριλίου 2017

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία

(ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης

του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται

στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτριος Σούρμπης

Αρ Μ ΣΟΕΛ: 16891

ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς

Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία

Λ. Κηφισίας 268, Χαλάνδρι

ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	34
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	35
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	36
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	37
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	39
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.....	40
1 Γενικές πληροφορίες.....	40
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	40
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	40
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	41
2.3 Ενοποίηση	45
2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα	48
2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές	48
2.6 Επενδύσεις σε ακίνητα	49
2.7 Μισθώσεις.....	49
2.8 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	50
2.9 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις.....	50
2.10 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	51
2.11 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	51
2.12 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	52
2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	53
2.14 Αποθέματα	54
2.15 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	55
2.16 Δεσμευμένες Καταθέσεις	55
2.17 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	55
2.18 Μετοχικό κεφάλαιο	55
2.19 Δάνεια	55
2.20 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	56
2.21 Παροχές στο προσωπικό	56
2.22 Προβλέψεις	57
2.23 Αναγνώριση εσόδων	58
2.24 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση	58
2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης	59
2.26 Διανομή μερισμάτων	60
2.27 Επιχορηγήσεις	60
2.28 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση	60
2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	60
2.30 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	61
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	61
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	61
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων.....	65

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

3.3	Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών.....	66
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	67
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	67
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	69
5	Πληροφόρηση κατά τομέα	70
6	Ενσώματα πάγια.....	73
7	Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα Παραχώρησης.....	75
8	Επενδύσεις σε ακίνητα.....	78
9	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	79
10	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες.....	81
11	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων.....	82
12	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.....	83
13	Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	84
14	Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΛΔΠΧΑ 12).....	85
15	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	86
16	Αποθέματα	86
17	Απαιτήσεις.....	87
18	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη.....	90
19	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	91
20	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	91
21	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	93
22	Λοιπά αποθεματικά.....	93
23	Δάνεια.....	95
24	Επιχορηγήσεις	97
25	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	98
26	Αναβαλλόμενη φορολογία	99
27	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	101
28	Προβλέψεις.....	103
29	Έξοδα ανά κατηγορία.....	105
30	Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	106
31	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα.....	107
32	Παροχές σε εργαζομένους.....	107
33	Φόρος εισοδήματος.....	107
34	Κέρδη ανά μετοχή.....	109
35	Μερίσματα ανά μετοχή.....	110
36	Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	110
37	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	110
38	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	111
39	Λοιπές σημειώσεις	113
40	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	113
41	Συμμετοχές Ομίλου.....	114

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	468.567	508.414	1.628	1.669
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7α	62.585	68.883	-	-
Δικαίωμα παραχώρησης	7β	629.263	884.979	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	148.450	130.589	28.877	29.312
Επενδύσεις σε θυγατρικές	9	-	-	740.171	921.677
Επενδύσεις σε συγγενείς & κοινοπραξίες	10	126.138	137.580	34.721	34.721
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	18	79.160	49.869	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12	64.411	55.047	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	26	75.545	73.414	-	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	42.103	41.719	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	264.150	34.395	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	13.684	10.426	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	17	102.028	110.487	24	24
		2.076.083	2.105.800	805.422	987.403
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	16	46.148	44.818	-	-
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	17	1.152.164	1.136.030	12.862	21.189
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12	17.643	51.683	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	18	24.607	61.919	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		3	3	-	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	3.257	3.646	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	29.257	128.204	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	33.052	39.424	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	20	496.393	450.378	604	1.035
		1.802.525	1.916.106	13.466	22.224
		3.878.608	4.021.905	818.887	1.009.627
Σύνολο ενεργητικού					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	182.311	182.311	182.311	182.311
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	21	523.847	523.847	523.847	523.847
Ίδιες μετοχές	21	(27.072)	(27.072)	(27.072)	(27.072)
Λοιπά αποθεματικά	22	216.911	220.678	55.920	55.901
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(225.366)	(101.457)	(192.520)	(5.933)
		670.631	798.307	542.487	729.054
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		221.791	232.922	-	-
		892.422	1.031.229	542.487	729.054
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια μακροπρόθεσμα	23	1.191.407	1.169.826	263.570	268.338
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	26	89.682	103.407	19	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	27	11.626	10.818	206	226
Επιχορηγήσεις	24	64.187	69.105	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	15	152.669	155.637	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	25.070	32.294	5.724	3.471
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	28	134.199	134.245	180	180
		1.668.841	1.675.333	269.699	272.215
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25	973.567	962.513	6.695	8.272
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		43.694	7.436	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	23	238.685	322.348	-	-
Μερίσματα πληρωτέα		8.384	4.147	6	85
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	28	53.015	18.900	-	-
		1.317.345	1.315.344	6.702	8.358
		2.986.186	2.990.677	276.401	280.573
		3.878.608	4.021.905	818.887	1.009.627
Σύνολο υποχρεώσεων					
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων					

Οι σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 126 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις	5	1.942.409	1.533.083	134	146
Κόστος πωληθέντων	29	(1.815.721)	(1.401.017)	(160)	(160)
Μεικτό κέρδος		126.688	132.066	(26)	(14)
Έξοδα διάθεσης	29	(4.218)	(3.943)	-	-
Έξοδα διοίκησης	29	(52.892)	(63.417)	(3.851)	(4.640)
Λοιπά έσοδα	30	24.552	23.812	2.126	2.125
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	30	(62.984)	(59.688)	(182.357)	(29.008)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		31.146	28.831	(184.107)	(31.536)
Έσοδα από μερίσματα		731	-	11.685	29.899
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	10	(3.173)	(7.131)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	31	25.658	10.698	4	4
Χρηματοοικονομικά έξοδα	31	(92.141)	(86.297)	(14.157)	(15.119)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		(37.778)	(53.900)	(186.575)	(16.752)
Φόρος εισοδήματος	33	(59.018)	(36.463)	(11)	(858)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης		(96.797)	(90.363)	(186.587)	(17.610)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής	34	(121.895)	(106.071)	(186.587)	(17.610)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		25.098	15.708	-	-
		(96.797)	(90.363)	(186.587)	(17.610)
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	34	(0,7069)	(0,6152)	(1,0821)	(0,1021)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 126 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	(96.797)	(90.363)	(186.587)	(17.610)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.541)	4.710	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	1.776	113	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(5.611)	26.307	-	-
	<u>(7.376)</u>	<u>31.129</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	31	56	19	(3)
Έξοδα Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου θυγατρικών	(111)	17	-	-
	<u>(80)</u>	<u>73</u>	<u>19</u>	<u>(3)</u>
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	(7.456)	31.203	19	(3)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(104.252)	(59.160)	(186.567)	(17.613)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Μετόχους της μητρικής	(127.152)	(82.391)	(186.567)	(17.613)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	22.900	23.231	-	-
	<u>(104.252)</u>	<u>(59.160)</u>	<u>(186.567)</u>	<u>(17.613)</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 126 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής								
Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2015	182.311	523.847	192.397	(27.072)	9.825	881.308	234.920	1.116.228
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(106.071)	(106.071)	15.708	(90.363)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	22	-	4.737	-	-	4.737	(27)	4.710
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	22	-	19	-	-	19	94	113
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	22	-	18.885	-	-	18.885	7.422	26.307
Αναλογιστικά κέρδη	22	-	47	-	-	47	9	56
Λοιπά	-	-	-	-	(8)	(8)	25	17
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μεταφορά από/σε αποθεματικά	22	-	4.729	-	(4.729)	-	-	-
Διανομή Μερισματος	-	-	-	-	-	-	(24.898)	(24.898)
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	22	-	(136)	-	(474)	(610)	(332)	(942)
31 Δεκεμβρίου 2015	182.311	523.847	220.678	(27.072)	(101.457)	798.307	232.922	1.031.229
1 Ιανουαρίου 2016	182.311	523.847	220.678	(27.072)	(101.457)	798.307	232.922	1.031.229
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(121.895)	(121.895)	25.098	(96.797)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	22	-	(3.517)	-	-	(3.517)	(24)	(3.541)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	22	-	1.883	-	-	1.883	(108)	1.776
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	22	-	(3.639)	-	-	(3.639)	(1.971)	(5.611)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	22	-	96	-	-	96	(64)	31
Λοιπά	-	-	-	-	(79)	(79)	(32)	(111)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μεταφορά από/σε αποθεματικά	22	-	1.411	-	(1.411)	-	-	-
Διανομή Μερισματος	-	-	-	-	-	-	(37.085)	(37.085)
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	-	-	-	(524)	(524)	3.054	2.530
31 Δεκεμβρίου 2016	182.311	523.847	216.911	(27.072)	(225.366)	670.631	221.791	892.422

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2015	182.311	523.847	55.904	(27.072)	11.677	746.667
Καθαρή ζημιά χρήσης	-	-	-	-	(17.610)	(17.610)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(3)	-	-	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	(3)	-	-	(3)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(3)	-	(17.610)	(17.613)
31 Δεκεμβρίου 2015	182.311	523.847	55.901	(27.072)	(5.933)	729.054
1 Ιανουαρίου 2016	182.311	523.847	55.901	(27.072)	(5.933)	729.054
Καθαρή ζημιά χρήσης	-	-	-	-	(186.587)	(186.587)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	22	-	19	-	-	19
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	19	-	-	19
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	19	-	(186.587)	(186.567)
31 Δεκεμβρίου 2016	182.311	523.847	55.920	(27.072)	(192.520)	542.487

Οι σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 126 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως 31-Δεκ-16	1-Ιαν έως 31-Δεκ-15	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16	1-Ιαν έως 31-Δεκ-15
Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		(37.778)	(53.900)	(186.575)	(16.752)
<i>Πλέον/μείον προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις	6,7,8,24	119.434	125.717	481	814
Απομειώσεις	29, 30	29.520	29.823	182.841	29.566
Προσαρμογή αξίας δικαιώματος παραχώρησης λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	30	194.566	-	-	-
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων	30	-	37.174	-	-
Προβλέψεις		35.896	16.259	7	28
Συναλλαγματικές διαφορές		(1.614)	3.356	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(22.679)	(10.119)	(12.211)	(29.903)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	31	89.600	85.000	14.157	15.119
Αναγνώριση χρηματοδοτικής συμβολής λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	14, 30	(193.530)	-	-	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		16.327	3.127	26	-
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		(993)	(9.286)	-	-
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		83.711	(79.598)	511	44
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		36.590	10.702	(1.237)	(933)
Μείον:					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(134.589)	(62.642)	(11.871)	(17.133)
Καταβεβλημένοι φόροι		(54.955)	(62.079)	-	(2.735)
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)</i>		<u>159.506</u>	<u>33.534</u>	<u>(13.871)</u>	<u>(21.885)</u>
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών, χρηματ. στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση		(72.404)	(125.683)	(1.335)	(11)
Πώληση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών, χρηματ. στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση		96.730	34.248	-	-
Εισπράξεις από εκκαθάριση συγγενούς	30	522	-	522	-
Εισπράξεις / (Τοποθετήσεις) προθεσμιακών καταθέσεων άνω των 3 μηνών		487	(5)	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα		(59.893)	(112.711)	(5)	(1)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		3.313	3.330	-	-
Τόκοι εισπραχθέντες		10.867	6.603	4	4
Δάνεια (χορηγηθέντα σε)/ εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων χορηγηθέντων σε συνδεδεμένα μέρη		107	(1.236)	90	(2)
Μερίσματα εισπραχθέντα		1.271	684	19.385	16.099
Μείωση δεσμευμένων καταθέσεων		7.325	16.943	-	-
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)</i>		<u>(11.675)</u>	<u>(177.827)</u>	<u>18.661</u>	<u>16.089</u>
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Συμμετοχή τρίτων σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής και έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		2.723	-	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια και έξοδα έκδοσης δανείων		222.775	300.546	-	27.545
Εξοφλήσεις δανείων		(288.514)	(366.082)	(5.141)	(28.000)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια από συνδεδεμένα μέρη		-	-	-	27.750
Εξοφλήσεις δανείων αναληφθέντων από συνδεδεμένα μέρη		-	-	-	(24.400)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(1.297)	(894)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(31.010)	(26.661)	(79)	(23)
Καταβληθείς φόρος μερισμάτων		(735)	(660)	-	-
Επιστραφείς επιχορηγήσεις	24	(2.248)	-	-	-
Μείωση / (αύξηση) δεσμευμένων καταθέσεων		(4.211)	5.635	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών σε τρίτους		-	(78)	-	-
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)</i>		<u>(102.517)</u>	<u>(88.194)</u>	<u>(5.221)</u>	<u>2.872</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)		<u>45.315</u>	<u>(232.486)</u>	<u>(431)</u>	<u>(2.924)</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	20	450.378	679.918	1.035	3.959
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		701	2.946	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	20	<u>496.393</u>	<u>450.378</u>	<u>604</u>	<u>1.035</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 126 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και λατομείων, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, της αιολικής ενέργειας και περιβάλλοντος και των παραχωρήσεων. Οι συμμετοχές του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 41. Ο Όμιλος εκτός της Ελλάδας δραστηριοποιείται στις χώρες της Μέσης Ανατολής και συγκεκριμένα στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Κατάρ, το Κουβέιτ, το Ομάν, την Ιορδανία, καθώς επίσης και σε λοιπές χώρες, όπως τη Γερμανία, την Ιταλία, την Κύπρο, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Αλβανία, τη Σερβία, τη Σλοβενία, την Κροατία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Π.Γ.Δ.Μ., τη Ρωσία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Καμερούν, την Αιθιοπία, την Τουρκία, τις Η.Π.Α., τη Βραζιλία, τη Χιλή και τον Παναμά.

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (η Εταιρεία) έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 Απριλίου 2017 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της Εταιρείας: www.ellaktor.com.

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2. Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Η Ελληνική Οικονομία το 2016 παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις για την εξέλιξη των μακρο-οικονομικών μεγεθών. Τον Ιούνιο του 2016 ολοκληρώθηκε με επιτυχία για την Ελλάδα η

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

πρώτη αξιολόγηση του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης, η οποία οδήγησε στην εκταμίευση δανείου ύψους ευρώ 10,3 δις. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας.

Ο σημαντικότερος στόχος πλέον είναι η έγκαιρη και επιτυχής ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Περαιτέρω καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης διατηρούν τους κινδύνους και τους παράγοντες αβεβαιότητας που απορρέουν από το μακροοικονομικό περιβάλλον της Ελλάδας. Τα μέτρα περιορισμού κίνησης κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στη χώρα στις 28 Ιουνίου 2015 εξακολουθούν να είναι σε ισχύ, παρά τη μικρή χαλάρωση που παρουσιάζουν, ενώ στις αρχές του 2017 παρατηρήθηκε εκ νέου εκροή τραπεζικών καταθέσεων και αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επίσης, η επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα των πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων που συμφωνήθηκαν στην πρώτη αξιολόγηση δεν έχει γίνει ακόμα εμφανής, ενώ είναι άγνωστο αν θα προκύψουν επιπρόσθετα μέτρα με την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης. Αξιολογώντας τις υφιστάμενες συνθήκες, εκτιμάται ότι το 2017 θα είναι μια ακόμα δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες του ομίλου.

Οι σημαντικότεροι ενδεχόμενοι κίνδυνοι του Ομίλου από την έκθεση του στην Ελλάδα είναι η μείωση του ρυθμού εκτέλεσης εργασιών και η δυσκολία ανάληψης νέων έργων, η αδυναμία ανακτησιμότητας απαιτήσεων και η απομείωση της αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και τέλος η δυσκολία στην εξασφάλιση χαμηλού κόστους χρηματοδότησης για τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικές για την τρέχουσα οικονομική χρήση που δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας

ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»

Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιεί την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Από κοινού Συμφωνίες»

Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της εξαγοράς όταν αποκτά συμμετοχή σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία 'επιχείρηση'.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπτών Μεθόδων Απόσβεσης»

Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της απόσβεσης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές οικονομικές καταστάσεις»

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υφίστανται σε ορισμένα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ.

ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό της ‘προϋπόθεσης κατοχύρωσης’ και ορίζει διακριτά τον ‘όρο απόδοσης’ και τον ‘όρο υπηρεσίας’.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η υποχρέωση για ενδεχόμενο τίμημα το οποίο πληροί τον ορισμό του χρηματοοικονομικού στοιχείου ταξινομείται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσης βάση των ορισμών του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση». Επίσης διευκρινίζει πως κάθε ενδεχόμενο τίμημα, χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό, που δεν είναι στοιχείο της καθαρής θέσης επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς»

Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της διοίκησης όσον αφορά την συνάθροιση των λειτουργικών τομέων.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.

ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Αυλα περιουσιακά στοιχεία»

Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) αναταξινομείται από «διακρατούμενο προς πώληση» σε «διακρατούμενο προς διανομή», ή το αντίθετο, αυτό δεν αποτελεί αλλαγή στο σχέδιο για πώληση ή διανομή και δεν πρέπει να λογιστικοποιείται σαν αλλαγή.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Η τροποποίηση προσθέτει συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη και διευκρινίζει πως οι επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια του «πληροφόρηση που γνωστοποιείται οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.

Πρότυπα και Διαρρηγνίεις υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Λ.Δ.Π.Χ.Π 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016) (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε δύο ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

2.3 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ’ αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους.

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 41γ παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη σημείωση 41β (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής δεν συμπεριλαμβάνονται από κοινού συμφωνίες.

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά τομέα συντάσσεται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχονται στον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο κύριος λήπτης επιχειρηματικών αποφάσεων ευθύνεται για τη διαμόρφωση της στρατηγικής, την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της επίδοσης του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

Αλλαγές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών χρεογράφων σε ξένο νόμισμα που έχουν χαρακτηριστεί σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται από την διαφοροποίηση της καθαρής αξίας του χρεογράφου και λοιπές αλλαγές που προέρχονται από τη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές διαγράφονται στα αποτελέσματα ενώ οι λοιπές μεταφέρονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο, και δεν χρησιμοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου, κατηγοριοποιούνται ως επένδυση σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν ιδιόκτητα οικόπεδα και κτίρια, καθώς και ακίνητα υπό κατασκευή τα οποία κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και των εξόδων δανεισμού. Τα κόστη δανεισμού που αφορούν την απόκτηση ή την κατασκευή επενδυτικών ακινήτων κεφαλαιοποιούνται στο κόστος της επένδυσης για όσο διάστημα διαρκεί η απόκτηση ή η κατασκευή και παύουν να κεφαλαιοποιούνται όταν το πάγιο ολοκληρωθεί ή σταματήσει η κατασκευή του. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται σε κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.11). Τα επενδυτικά κτίρια αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής τους που εκτιμάται σε 40 έτη, πλην των διατηρητέων μη ανακαινισθέντων κτιρίων τα οποία αποσβένονται σε 20 έτη.

Μεταγενέστερες δαπάνες λογίζονται προσθετικά στην λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι το κόστος αυτού μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όλα τα άλλα κόστη από επιδιορθώσεις και συντήρηση βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης την οποία αφορούν.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε κατηγοριοποιείται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις. Επίσης, όταν υπάρχει μία μεταβολή στη χρήση των επενδυτικών ακινήτων που αποδεικνύεται με την έναρξη της αξιοποίησής τους με σκοπό την πώληση, τότε κατηγοριοποιούνται ως αποθέματα.

Ακίνητα τα οποία κατέχει η μητρική Εταιρεία και τα εκμισθώνει σε εταιρείες του Ομίλου κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και ως ενσώματες ακινητοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.7 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.8 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών:

α) από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων

β) από τις καταβολές για την ολοκλήρωση της κατασκευής των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), που απεικονίζονται στο κόστος κατασκευής τους μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις τους ξεκινούν όταν αυτά ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για χρήση και διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης

γ) από τις καταβολές για τη μίσθωση των ακινήτων (δασική έκταση, οικόπεδο) εγκατάστασης των αιολικών πάρκων για όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, βάσει της ωφέλιμης ζωής του.

2.9 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.11). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια	20-40	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων)	5-10	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών, Φ/Β πάρκων και υδροηλεκτρικού σταθμού (υπάγονται στο Ν. 4254/2014)	27	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών και Φ/Β πάρκων (έναρξη λειτουργίας μετά την 01.01.2014)	20	έτη
- Αυτοκίνητα	5 - 9	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων και του υδροηλεκτρικού σταθμού, που ήδη λειτουργούσαν για λιγότερο από 12 χρόνια, από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.11).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.10 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα (σημείωση 2.11).

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαίωμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (σημείωση 2.25).

(δ) Άδειες Χρήσης

Ως άδειες χρήσης εννοούνται οι άδειες παραγωγής των αιολικών και φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάρκων και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των αιολικών και Φ/Β πάρκων, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 27 έτη για τα έργα που έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, και 20 έτη για τα καινούργια έργα. Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη (σημείωση 2.11).

2.11 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοοικονομικών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.12 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.12.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου ταξινομήθηκαν στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία. Τα παράγωγα ταξινομούνται ως κατεχόμενα για εμπορία εκτός εάν προσδιορίζονται ως αντισταθμίσεις. Στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πουληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού.

(β) Δάνεια χορηγηθέντα και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

(γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη είναι μη – παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη ληκτότητα, που η διοίκηση του Ομίλου έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει έως τη λήξη. Στην περίπτωση που ο Όμιλος πωλήσει σημαντικό μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, το σύνολο του χαρτοφυλακίου των στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία αυτή αναταξινομείται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη κατατάσσονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα που η ληκτότητά τους είναι μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς της οικονομικής πληροφόρησης, τα οποία και κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

(δ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

2.12.2 Αναγνώριση και Επimέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες των στοιχείων που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές από τις μεταβολές εύλογης αξίας καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

2.12.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.12.4 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων χρεογράφων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ο έλεγχος απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 2.15.

2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη σημείωση 15. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα γνωστοποιούνται στη σημείωση 22. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα». Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνυπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα εργαλείο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

2.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

Επενδύσεις σε ακίνητα στα οποία ξεκινάει κατασκευή με σκοπό την μελλοντική πώληση, αναταξινομούνται ως αποθέματα, στην λογιστική αξία, κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Στο εξής, θα επιμετρώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.15 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Δεσμευμένες Καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.17 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.18 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ίδιων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.19 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικών ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.20 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος, για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις, για βαριά συντήρηση αυτοκινητόδρομου και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.25) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανakλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα επιμετρώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή του εισπρακτέου ανταλλάγματος, αφού έχουν αφαιρεθεί τυχόν εκπτώσεις τιμών.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στον Όμιλο.

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τεχνικά έργα, διόδια, λειτουργικές μισθώσεις ή πώληση ακινήτων, παραγωγή και πώληση ενέργειας, διαχείριση απορριμμάτων, παραγωγή και εμπορία λατομικών προϊόντων.

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.

Τα έσοδα και το κέρδος από τα κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.24, ενώ τα έσοδα από συμφωνίες παραχώρησης αναγνωρίζονται σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 12 όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.25.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Όταν ο Όμιλος παρέχει κίνητρα στους πελάτες του, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, με την ευθεία μέθοδο, μειωτικά του εσόδου από την μίσθωση.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και την διαχείριση ακινήτων λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

Στην περίπτωση εκείνη, όπου ο Όμιλος ενεργεί ως αντιπρόσωπος, η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο λογίζεται ως έσοδο.

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.24 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση

Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεδεμένα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και

β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης.

Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή

β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφαιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου του παραχωρησιούχου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ii) Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

iii) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 (σημείωση 2.24), ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 (σημείωση 2.23).

2.26 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (σημείωση 2.25).

2.28 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση

Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού κατατάσσονται προς πώληση και αποτιμώνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της τρέχουσας λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης, εφόσον η αξία αυτή εκτιμάται ότι θα ανακτηθεί από τον Όμιλο μέσω της πώλησής τους και όχι από τη χρήση τους.

2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.30 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο συγκεκριμένα:

- στη σημείωση 26 «Αναβαλλόμενη Φορολογία» ποσό ευρώ 754 χιλ μεταφέρθηκε από τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις στις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις τόσο στη μητρική εταιρεία όσο και στα ενοποιημένα στοιχεία.
- στις σημειώσεις των Απαιτήσεων και των Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στην ανάλυση των Λοιπών Απαιτήσεων και Λοιπών Υποχρεώσεων, καθώς και στην ανάλυση των Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων ανά νόμισμα, έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας.
- στη σημείωση του Φόρου Εισοδήματος αναταξινομήσεις έχουν γίνει στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα συμφωνίας του φόρου

Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελεσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς και γεωγραφικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες που δραστηριοποιείται ο κλάδος των κατασκευών λόγω μεταβολής στις αξίες των νομισμάτων και των παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος δανεισμού και των συναλλαγματικών επιτοκίων. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται ενεργά σε χώρες του εξωτερικού, με έμφαση στις περιοχές της Μέσης Ανατολής και των Βαλκανίων (Ρουμανία, Βουλγαρία, Αλβανία κλπ.). Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση του Ομίλου στις χώρες του Εξωτερικού, ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από την ισοτιμία των τοπικών νομισμάτων (πχ. QAR, RON, κλπ.), καθώς και από την ισοτιμία Δολαρίου Αμερικής προς Ευρώ. Διευκρινίζεται ότι η ισοτιμία ορισμένων νομισμάτων (κυρίως τοπικά νομίσματα στις χώρες της Μέσης Ανατολής) είναι συνδεδεμένη με το Δολάριο Αμερικής. Οι εισπράξεις διενεργούνται σε τοπικό νόμισμα και σε Δολάρια Αμερικής και, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος του κόστους και των εξόδων είναι στο ίδιο νόμισμα, υφίσταται για το υπόλοιπο μέρος έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος, όπου αυτός κρίνεται

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

σημαντικός και σκόπιμο να αντισταθμιστεί, αντισταθμίζεται με τη χρήση παράγωγων προθεσμιακών συμβολαίων. Τα παράγωγα αυτά αποτιμούνται στις εύλογές τους αξίες και αναγνωρίζονται ως απαίτηση ή υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα σημαντικότερα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του ομίλου από τα οποία προέρχεται η έκθεση του σε συναλλαγματικό κίνδυνο (ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ):

	31-Δεκ-16							
	USD		EUR*					
	ALL	CLP	CAD	RSD	MKD	ALL	GBP	CLP
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο: Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής:</i>								
Απαιτήσεις	21.978	14.207	-	1.206	880	5.835	1.714	-
Δανειακές υποχρεώσεις	(3.242)	-	-	(1.003)	-	(5.145)	-	-
Υποχρεώσεις	(955)	-	-	(9.102)	(7.091)	(15.527)	(6.524)	(1.109)
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	46.776	-	-	-	-	-
	31-Δεκ-15							
	USD		EUR*					
	ALL	CLP	CAD	RSD	MKD	ALL	GBP	
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο: Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής:</i>								
Απαιτήσεις	24.125	-	-	1.412	-	5.730	270	
Δανειακές υποχρεώσεις	(3.129)	-	-	(3.005)	-	(4.908)	-	
Υποχρεώσεις	(315)	-	-	(9.732)	(8.230)	(16.629)	(9.644)	
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	41.668	-	-	-	-	

*Ο όμιλος παρουσιάζει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από το Ευρώ, ο οποίος προέρχεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών και υποκαταστημάτων ελληνικών θυγατρικών με έδρα το εξωτερικό, οι οποίες πραγματοποιούν συναλλαγές σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό τους νόμισμα.

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεταβολές στην κερδοφορία του ομίλου σε πιθανές αλλαγές κυμαινόμενων ισοτιμιών, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές.

	Επίδραση στα κέρδη/ (ζημιές) χρήσης		Επίδραση στην καθαρή θέση	
	2016	2015	2016	2015
Ανατιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	127	(784)	(2.339)	-
Υποτιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	(127)	784	2.339	-

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ομόλογα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται κυρίως από τραπεζικά δάνεια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στη μεταβολή των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Ένα σημαντικό μέρος των δανείων του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται κυρίως από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ, και δευτερευόντως από μεταβολές των επιτοκίων άλλων νομισμάτων στα οποία υφίσταται δανεισμός (π.χ. Ριάλ Κατάρ, κλπ.).

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/ μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2016, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 1.797 χιλ. (2015: ευρώ 1.969 χιλ.). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/ μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2016, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 659 χιλ. (2015: ευρώ 671 χιλιάδες). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Διευκρινίζεται ότι αν η τιμή κλεισίματος της ELDORADO GOLD 31/12/2016 ήταν αυξημένη κατά 5% τότε τα αποθεματικά διαθεσίμων προς πώληση θα ήταν αυξημένα κατά ευρώ 2,3 εκατ. ενώ εάν ήταν μειωμένη κατά 5% τότε τα αποθεματικά διαθεσίμων προς πώληση θα ήταν μειωμένα κατά ευρώ 2,3 εκατ. (31.12.2015: ευρώ 2,1 εκατ.).

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, γίνεται πολύ αυστηρός έλεγχος στη σύναψη νέων συμβάσεων και στις διαδικασίες παρακολούθησης προόδου εργασιών, τιμολογήσεων και εισπράξεων. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και σχηματίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσπευση αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας εισπράξης απαιτήσεων.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) *Κίνδυνος ρευστότητας*

Δεδομένης της τρέχουσας κρίσης του Ελληνικού Δημοσίου και του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει γίνει πιο επιτακτική. Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ο όμιλος έχει προχωρήσει στην αναχρηματοδότηση δανειακών του υποχρεώσεων με στόχο την καλύτερη διαχείριση της ρευστότητάς του. Στις 31.12.2016 τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του ομίλου ανέρχονται σε ευρώ 238,7 εκατ. έναντι ευρώ 322,3 εκατ. στις 31.12.2015.

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31 Δεκεμβρίου 2016				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	714.872	1.229	2.406	5.954	724.461
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.402	2.111	1.615	-	6.128
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	18.061	17.041	44.936	73.397	153.436
Δάνεια	291.796	145.035	421.100	865.386	1.723.317
	31 Δεκεμβρίου 2015				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	691.647	908	1.695	185	694.435
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	623	366	-	990
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	18.952	18.286	45.602	76.142	158.982
Δάνεια	381.353	125.299	420.044	896.953	1.823.649
	1.091.952	145.117	467.707	973.280	2.678.056

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31 Δεκεμβρίου 2016				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	6.181	-	-	5.724	11.905
Δάνεια	7.619	14.710	93.333	215.845	331.507
	31 Δεκεμβρίου 2015				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.868	-	-	3.471	11.339
Δάνεια	7.619	15.630	67.827	257.073	348.148
	15.487	15.630	67.827	260.543	359.487

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελάτων, Προκαταβολές από λειτουργικές μισθώσεις, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών του σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική του ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) εξαιρουμένων όμως των δανειακών υποχρεώσεων χωρίς αναγωγή (non recourse debt) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που είναι συνδεδεμένα με την χρηματοδότηση αυτοχρηματοδοτούμενων/συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2016 και στις 31.12.2015 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	238,7	322,3
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.191,4	1.169,8
Σύνολο δανείων	1.430,1	1.492,2
Μείον: Δάνεια χωρίς αναγωγή (non recourse debt)	582,6	630,9
Υποσύνολο Εταιρικών Δανείων (εξαιρουμένων δανείων χωρίς αναγωγή)	847,5	861,3
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	320,5	334,1
Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός/Διαθέσιμα	527,0	527,2
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	892,4	1.031,2
Σύνολο Κεφαλαίων	1.419,5	1.558,4
Λείκτης Κεφαλαιακής Μόγλευσης	0,371	0,338

Τα Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾ προκύπτουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	496,4	450,4
Πλέον:		
Δεσμευμένες καταθέσεις	46,7	49,9
Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών	-	0,5
Ομόλογα διακρατούμενα ως τη λήξη	103,8	111,8
Αμοιβαία Κεφάλαια	16,1	46,3
Μείον:		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, Δεσμευμένες καταθέσεις, Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών, Αμοιβαία Κεφάλαια και Ομόλογα διακρατούμενα ως την λήξη που αντιστοιχούν στα δάνεια χωρίς αναγωγή	342,5	324,7
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	320,5	334,1

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2016 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 37,1% (31.12.2015: σε 33,8%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκιο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας ο συνολικός δανεισμός στις 31.12.2016 ανήλθε σε ευρώ 263,6 εκατ. (31.12.2015: ευρώ 268,3 εκατ.) και αφορά μόνο μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	103.767	111.788	104.468	113.199
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	1.430.092	1.492.174	1.442.295	1.491.369
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	263.570	268.338	263.570	268.338

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων ανέρχεται σε ποσό ευρώ 111.505 χιλ. (31.12.2015: 112.707 χιλ.) ενώ η λογιστική αξία ανέρχεται σε ευρώ 102.028 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 110.487 χιλ.). Οι εύλογες αξίες των δανείων και των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσδιορίζονται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31 Δεκεμβρίου 2016		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΠΕΛΟ 1	ΕΠΠΕΛΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3	-	3
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	49.695	16.145	65.840
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	152.669	152.669
	31 Δεκεμβρίου 2015		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΠΕΛΟ 1	ΕΠΠΕΛΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3	-	3
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	47.419	46.310	93.729
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	155.637	155.637

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει κυρίως την επένδυση σε Όμιλο μεταλλείων χρυσού που είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο του Τορόντο και έχει ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικό στοιχείο Διαθέσιμο προς πώληση.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση συνολικής αξίας ευρώ 16.213 χιλ. (31.12.2015: 13.001 χιλ.) που αφορούν συμμετοχή σε εταιρείες μη εισηγμένες σε ενεργές χρηματαγορές απεικονίζονται στο κόστος και όχι σε εύλογη αξία.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας και του

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των κατασκευαστικών έργων σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά συμβόλαια»

- (i) Αναγνώριση εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια βάσει εκτίμησης του σταδίου ολοκλήρωσης των έργων.

Για τον υπολογισμό του σταδίου ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών έργων υπό εκτέλεση βάσει του οποίου ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια, η Διοίκηση εκτιμά τα προβλεπόμενα έξοδα που αναμένει να πραγματοποιηθούν μέχρι την ολοκλήρωση των έργων.

- (ii) Αιτήματα αποζημίωσης για συμπληρωματικές εργασίες πέραν των συμβατικών

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά το ποσό που αναμένει να εισπραχθεί από τον Όμιλο για συμπληρωματικές εργασίες και αναγνωρίζει έσοδο βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης, εφόσον θεωρεί πιθανή την είσπραξη του εν λόγω ποσού βάσει των εντολών του πελάτη.

(β) Προβλέψεις

- (i) Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης

Βάσει των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Παραχώρησης για τον Ανάδοχο η θυγατρική ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ προβαίνει σε πρόβλεψη για βαριά συντήρηση έτσι ώστε να υπάρχει ισοκατανομή της δαπάνης βαριάς συντήρησης στις οικονομικές χρήσεις. Η ενέργεια αυτή στοχεύει αφενός στη διατήρηση του έργου καθημερινά σε άριστη κατάσταση ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών στους χρήστες του αυτοκινητόδρομου και αφετέρου στην παράδοση του έργου στον Κ.τ.Ε. έχοντας εκτελέσει και εξασφαλίσει την απαιτούμενη ποιότητα των οδοστρωμάτων και τον εκσυγχρονισμό των πεπαλαιωμένων συστημάτων με συστήματα σύγχρονης τεχνολογίας.

Η αρχική πρόβλεψη για βαριά συντήρηση στα μέσα του 2007, βασισμένη στη μέχρι τότε εμπειρία για το έργο αναθεωρήθηκε το 2012, έχοντας μια καλύτερη τεχνογνωσία των συνθηκών λειτουργίας του αυτοκινητόδρομου, η οποία αφενός αποδεικνύεται από έρευνες και μελέτες που γίνονται από εξωτερικούς συμβούλους σε τακτική βάση και αφετέρου έχοντας μειωμένη κυκλοφορία λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει ως αποτέλεσμα τη μειωμένη ανάγκη συντήρησης.

Η εταιρεία παρακολουθεί το έργο και τις ανεξάρτητες μετρήσεις (π.χ. ΕΜΠ για οδόστρωμα) και θα αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις αν θεωρηθεί απαραίτητο.

- (ii) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων και επενδυτικών ακινήτων

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων και των επενδυτικών ακινήτων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Υπεραξία

Στις περιπτώσεις που προκύπτει υπεραξία, διενεργείται έλεγχος απομείωσης της αξίας της σε ετήσια βάση ή όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής υπεραξίας, με το αντίστοιχο ανακτήσιμο ποσό. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού, οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές για την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης. Οι παραδοχές γνωστοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36.

(ε) Έλεγχος απομείωσης θυγατρικών και συγγενών

Η μητρική εταιρεία εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού ακολουθώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που εφαρμόζει κατά τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών της θυγατρικής ή της συγγενούς εταιρείας.

Στη μητρική εταιρεία, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης για τη συμμετοχή στη θυγατρική ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ο οποίος είχε σαν αποτέλεσμα την απομείωση κατά ευρώ 150.000 χιλ. Επίσης, απομειώθηκαν και άλλες συμμετοχές της μητρικής. Η συνολική επιβάρυνση ανήλθε σε ευρώ 182.841 χιλ. (σημείωση 9).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση

Ο Όμιλος ακολουθεί τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 προκειμένου να προσδιορίσει πότε ένα χρηματοοικονομικό μέσο διαθέσιμο προς πώληση (μετοχές) έχει απομειωθεί. Η διαδικασία αυτή απαιτεί σημαντική κρίση από τον Όμιλο, ο οποίος αξιολογεί μεταξύ άλλων τη χρονική διάρκεια κατά την οποία ένα χρηματοοικονομικό μέσο παρουσιάζει εύλογη αξία χαμηλότερη από το κόστος απόκτησης, καθώς και το μέγεθος της αξίας που υπολείπεται. Επίσης, όταν πρόκειται για μη εισηγμένες μετοχές, εξετάζονται κι άλλοι παράγοντες σχετικοί με την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της εταιρείας στην οποία έχει γίνει η επένδυση, όπως πληροφορίες σχετικές με τον κλάδο, ενδεχόμενες τεχνολογικές αλλαγές, καθώς και λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος δραστηριοποιείται, κυρίως, σε 6 επιχειρηματικούς τομείς:

- Κατασκευές & Λατομεία
- Ανάπτυξη γης και ακινήτων
- Παραχωρήσεις
- Αιολικά
- Περιβάλλον
- Άλλες δραστηριότητες

Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Οι ως άνω, έχοντας καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας, ελέγχουν τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογηθεί η επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων. Το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση, το βαθμό ωριμότητας και τις ιδιαιτερότητες του κάθε τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές.

Στη σημείωση 41, αναφέρεται ανά εταιρεία του Ομίλου ο τομέας δραστηριοποίησής της. Η μητρική εταιρεία ενσωματώνεται στον τομέα Λοιπά.

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2016 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα		1.562.289	7.041	230.340	45.188	106.857	791	1.952.506
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις		(9.625)	-	-	-	-	(472)	(10.097)
Καθαρές Πωλήσεις		1.552.664	7.041	230.340	45.188	106.857	319	1.942.409
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		(66.902)	578	83.703	21.697	5.031	(12.962)	31.146
Έσοδα από μερίσματα		-	-	731	-	-	-	731
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	10	-	-	807	-	(11)	(3.969)	(3.173)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	31	2.515	69	21.816	726	529	4	25.658
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	31	(13.627)	(2.175)	(54.995)	(7.172)	(2.175)	(11.995)	(92.141)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		(78.014)	(1.528)	52.062	15.251	3.374	(28.922)	(37.778)
Φόρος εισοδήματος	33	(29.755)	(677)	(19.268)	(4.677)	(4.589)	(52)	(59.018)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)		(107.769)	(2.205)	32.794	10.574	(1.215)	(28.975)	(96.797)

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2015 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα		1.170.660	7.190	206.304	40.066	121.499	362	1.546.080
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις		(9.327)	-	(285)	-	(3.291)	(94)	(12.997)
Καθαρές Πωλήσεις		1.161.333	7.190	206.018	40.066	118.208	268	1.533.083
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		(39.881)	3.673	58.679	19.649	18.177	(31.467)	28.831
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	10	(441)	25	505	-	(135)	(7.085)	(7.131)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	31	1.924	96	7.363	433	878	4	10.698
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	31	(13.554)	(2.404)	(47.320)	(7.872)	(2.297)	(12.850)	(86.297)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		(51.952)	1.390	19.227	12.210	16.623	(51.398)	(53.900)
Φόρος εισοδήματος	33	(11.563)	38	(14.095)	(4.715)	(5.357)	(772)	(36.463)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)		(63.515)	1.428	5.132	7.496	11.266	(52.170)	(90.363)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(38.388)	(15)	(1.857)	(11.133)	(3.892)	(416)	(55.700)
Αποσβέσεις άυλων παγίων	7α, 7β	(891)	(1)	(62.288)	(425)	(2.461)	-	(66.065)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.142)	-	-	-	(117)	(1.259)
Απομειώσεις	29,30	(12.137)	(1.460)	(201.272)	(700)	(17)	(8.500)	(224.086)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	24	439	-	211	1.837	1.104	-	3.591

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2015 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(38.387)	(16)	(2.134)	(9.865)	(3.637)	(695)	(54.732)
Αποσβέσεις άυλων παγίων	7α,7β	(737)	(1)	(69.775)	(426)	(2.479)	-	(73.417)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.085)	-	-	-	(182)	(1.267)
Απομειώσεις	7α, 29,30	(37.174)	(2.251)	(8.099)	(1.173)	-	(18.800)	(67.497)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	24	148	-	211	1.802	1.539	-	3.700

Μεταβιβάσεις και συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους και συνθήκες σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για συναλλαγές με τρίτους.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		1.465.377	140.394	1.576.190	350.130	177.447	42.931	3.752.469
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.208	-	48.199	-	4.296	71.437	126.138
Σύνολο Ενεργητικού		1.467.584	140.394	1.624.389	350.130	181.742	114.368	3.878.608
Υποχρεώσεις		1.215.765	38.823	1.193.110	219.216	89.147	230.125	2.986.186
Επενδύσεις σε ενσώματα, άυλα πάγια και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	7.915	37	26.951	22.098	2.869	7	59.875
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	63	-	3.014	-	15	-	3.092

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2015 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		1.495.546	144.304	1.690.576	326.544	180.938	46.416	3.884.325
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.145	-	46.975	-	4.164	84.296	137.580
Σύνολο Ενεργητικού		1.497.692	144.304	1.737.551	326.544	185.103	130.712	4.021.905
Υποχρεώσεις		1.152.710	41.817	1.267.964	205.484	75.734	246.968	2.990.677
Επενδύσεις σε ενσώματα, άυλα πάγια και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	51.964	18	23.442	34.074	3.277	1	112.776
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	58	-	-	-	9	-	67

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητες του και στο εξωτερικό (σημείωση 9). Ειδικότερα, το σύνολο των πωλήσεων κατανέμεται γεωγραφικά ως εξής:

	Πωλήσεις	
	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Ελλάδα	1.256.757	874.801
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	179.099	343.501
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	308.155	302.603
Χώρες Αμερικής	193.088	10.371
Χώρες Αφρικής	5.311	1.807
	1.942.409	1.533.083

Τα στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού εξαιρουμένων επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, κατανέμονται γεωγραφικά ως εξής:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Ελλάδα	1.266.849	1.517.629
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	55.894	67.837
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	28.074	45.656
Χώρες Αμερικής	54	493
Χώρες Αφρικής	96	2.968
	1.350.968	1.634.583

Από τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα, ποσό ευρώ 694.802 χιλ. για τη χρήση 2016 και ποσό ευρώ 489.373 χιλ. για τη χρήση 2015, προέρχονται από το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων των ΔΕΚΟ, των Δήμων κ.λπ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6 Ενσώματα πάγια

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κόστος	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Μηχ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015		147.818	48.913	294.255	247.200	38.266	65.045	841.498
Συναλλαγματικές διαφορές		322	320	1.280	(32)	847	1.247	3.984
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής		166	-	-	12.310	18	-	12.493
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		10.298	2.957	11.976	15	2.827	62.384	90.458
Πωλήσεις		(446)	(2.554)	(7.051)	-	(1.045)	(1)	(11.098)
Διαγραφές		(143)	(64)	(2.135)	-	(62)	-	(2.405)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	316	-	-	316
Ανατιζινόμηση από άυλα περιουσιακά στοιχεία λόγω επιμερισμού υπεραξίας	7α	-	-	454	-	-	-	454
Ανατιζινόμηση από Ακινήτ. υπό εκτέλεση σε Μηχ/κό Εξοπλισμό και Οικόπεδα & Κτίρια		6.825	-	30.874	49.273	-	(86.972)	-
31 Δεκεμβρίου 2015		164.840	49.571	329.652	309.082	40.851	41.704	935.700
1 Ιανουαρίου 2016		164.840	49.571	329.652	309.082	40.851	41.704	935.700
Συναλλαγματικές διαφορές		672	192	1.651	(14)	298	65	2.863
Απόκτηση νέων θυγατρικών		-	-	-	-	-	110	110
Πώληση θυγατρικών		(247)	-	-	(14.252)	-	(1)	(14.501)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		1.870	1.641	7.117	170	1.698	21.906	34.402
Προσθήκες με χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	5.499	-	-	-	5.499
Πωλήσεις		(1.303)	(3.608)	(7.964)	-	(190)	-	(13.065)
Διαγραφές		-	9	(516)	-	(72)	(2.871)	(3.450)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	247	-	-	247
Ανατιζινόμηση από Ακινήτ. Υπό εκτέλεση σε Μηχ/κό Εξοπλισμό		-	-	584	48.415	-	(48.999)	-
Μεταφορά σε Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	(1.514)	-	-	-	-	-	(1.514)
31 Δεκεμβρίου 2016		164.317	47.805	336.023	343.647	42.585	11.913	946.292
Συσσωρευμένες αποσβέσεις								
1 Ιανουαρίου 2015		(36.295)	(35.737)	(212.348)	(54.404)	(32.264)	-	(371.048)
Συναλλαγματικές διαφορές		(197)	(144)	(886)	5	(608)	-	(1.829)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(5.288)	(4.332)	(31.468)	(10.591)	(3.052)	-	(54.732)
Απομείωση	29	(8.896)	-	-	-	-	(906)	(9.802)
Πωλήσεις		406	2.445	5.800	-	585	-	9.237
Διαγραφές		4	64	757	-	62	-	888
31 Δεκεμβρίου 2015		(50.266)	(37.703)	(238.144)	(64.990)	(35.277)	(906)	(427.286)
1 Ιανουαρίου 2016		(50.266)	(37.703)	(238.144)	(64.990)	(35.277)	(906)	(427.286)
Συναλλαγματικές διαφορές		(381)	(89)	(1.494)	5	(257)	-	(2.217)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(8.072)	(4.720)	(28.288)	(12.359)	(2.261)	-	(55.700)
Απομείωση	29	(3.578)	-	-	-	-	-	(3.578)
Πωλήσεις		17	3.148	7.366	2	166	-	10.699
Διαγραφές		-	63	201	-	93	-	358
31 Δεκεμβρίου 2016		(62.281)	(39.301)	(260.358)	(77.343)	(37.536)	(906)	(477.725)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015		114.574	11.868	91.508	244.092	5.574	40.798	508.414
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016		102.036	8.505	75.665	266.304	5.050	11.007	468.567

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Από τις προσθήκες στη στήλη Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση της χρήσης 2016, το μεγαλύτερο μέρος ποσού ευρώ 21.465 χιλ. αφορά προσθήκες για το αιολικό πάρκο «Λύρκειο» το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του μέσα στη χρήση 2016. Η αναταξινόμηση από Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 48.415 χιλ. αφορά το ίδιο αιολικό πάρκο.

Για τη χρήση 2016, η ζημιά απομείωσης ενσώματων παγίων που εμφανίζει ο Όμιλος στα Οικόπεδα και Κτίρια ανέρχεται σε ευρώ 3.578 χιλ. και αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις θυγατρικής εταιρείας.

Για τη χρήση 2015, αναγνωρίστηκε συνολική ζημιά απομείωσης για το κτίριο γραφείων του Ομίλου επί της οδού Ερμού 25 στην Ν. Κηφισιά ποσού ευρώ 11.035 χιλ. Από το ποσό αυτό, στα ενσώματα πάγια αναλογεί ποσό ευρώ 8.896 χιλ. και στα επενδυτικά ακίνητα ευρώ 2.139 χιλ για τον Όμιλο (σημείωση 8). Τα αντίστοιχα ποσά για την εταιρεία είναι 697 χιλ. και ευρώ 10.338 χιλ. Στην προηγούμενη χρήση του 2015, από τις προσθήκες στη στήλη Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση, ποσό ευρώ 33.406 χιλ. αφορούσε προσθήκες για τα αιολικά πάρκα «Ορθολίθι» και «Επέκταση Μαγούλα Καζάκου» τα οποία ξεκίνησαν τη λειτουργία τους μέσα στη χρήση 2015, καθώς και το αιολικό πάρκο «Λύρκειο». Οι αναταξινόμησης από Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 49.273 χιλ. αφορούν τα αιολικά πάρκα «Ορθολίθι» και «Επέκταση Μαγούλα Καζάκου». Το υπόλοιπο ποσό ευρώ 28.361 χιλ. στις προσθήκες στη στήλη Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση, αφορούσε κυρίως την κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού (TBMs) και εγκαταστάσεων διαμονής εργατικού δυναμικού για το έργο του μετρό στο Κατάρ. Οι αναταξινόμησης σε Μηχανολογικό εξοπλισμό και Οικόπεδα και κτίρια ποσού ευρώ 30.874 χιλ και 6.825 χιλ. αντίστοιχα αφορούσαν μέρος των παραπάνω.

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-16				31-Δεκ-15			
	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	250	9.769	4.111	14.130	250	4.270	4.111	8.631
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(250)	(4.250)	(1.027)	(5.527)	(250)	(3.749)	(882)	(4.880)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	-	5.519	3.084	8.603	-	521	3.229	3.751

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2015		3.217	82	1.845	5.144
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2015		3.217	82	1.845	5.145
1 Ιανουαρίου 2016		3.217	82	1.845	5.145
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	5	5
31 Δεκεμβρίου 2016		3.217	82	1.850	5.150
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2015		(866)	(73)	(1.777)	(2.716)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(48)	(4)	(10)	(63)
Απομείωση	29	(697)	-	-	(697)
31 Δεκεμβρίου 2015		(1.611)	(78)	(1.787)	(3.476)
1 Ιανουαρίου 2016		(1.611)	(78)	(1.787)	(3.476)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(27)	(4)	(14)	(45)
31 Δεκεμβρίου 2016		(1.638)	(82)	(1.802)	(3.522)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015		1.606	5	58	1.669
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016		1.579	1	49	1.628

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου έχουν εγγραφεί εμπράγματα βάρη σε ορισμένα πάγια στοιχεία. Συγκεκριμένα, επί του ακινήτου της μητρικής στην οδό Ερμού 25, Κηφισιά, υπάρχει προσημείωση για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων της. Επίσης, εμπράγματα βάρη έχουν εγγραφεί επί ανεμογεννητριών του τομέα των Αιολικών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης Αιολικών Πάρκων.

7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα Παραχώρησης

7α Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ				
	Λογισμικό	Υπεραξία	Άδειες χρήσης	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2015	4.920	43.771	27.129	2.661	78.481
Συναλλαγματικές διαφορές	115	(1)	-	-	114
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	-	-	684	684
Προσθήκες	237	-	-	16	253
Πωλήσεις	(54)	-	-	-	(54)
Διαγραφές	(27)	-	-	(2)	(29)
Αναταξινόμηση σε ενσώματα πάγια λόγω οριστικοποίησης της υπεραξίας	6	-	(454)	-	(454)
31 Δεκεμβρίου 2015	5.191	43.316	27.129	3.358	78.995
1 Ιανουαρίου 2016	5.191	43.316	27.129	3.358	78.995
Συναλλαγματικές διαφορές	26	-	-	-	26
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	708	1.776	-	2.483
Προσθήκες	354	-	-	7	361
Πώληση θυγατρικής	(23)	-	(5.852)	(8)	(5.883)
Διαγραφές	(55)	-	-	(2)	(57)
31 Δεκεμβρίου 2016	5.494	44.024	23.053	3.355	75.926
Νυσοφωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2015	(4.386)	-	(2.758)	(1.160)	(8.304)
Συναλλαγματικές διαφορές	(87)	(1)	-	-	(88)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(317)	-	(725)	(1.300)
Απομείωση	-	-	(500)	-	(500)
Πωλήσεις	50	-	-	-	50
Διαγραφές	27	-	-	2	29
31 Δεκεμβρίου 2015	(4.713)	(1)	(3.984)	(1.415)	(10.113)
1 Ιανουαρίου 2016	(4.713)	(1)	(3.984)	(1.415)	(10.113)
Συναλλαγματικές διαφορές	(32)	-	-	-	(32)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(296)	-	(650)	(1.425)
Απομείωση	30	-	(2.740)	-	(2.740)
Πώληση θυγατρικής	5	-	898	10	913
Διαγραφές	55	-	-	1	56
31 Δεκεμβρίου 2016	(4.982)	(1)	(6.476)	(1.883)	(13.342)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	478	43.315	23.145	1.943	68.883
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	512	44.023	16.578	1.472	62.585

Η υπεραξία ποσού ευρώ 708 χιλ. που σχηματίστηκε κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης προέκυψε από την απόκτηση της εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ, από την ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά 100% με κόστος συμμετοχής ευρώ 1.100 χιλ. Η οριστικοποίηση της κατανομής της ανωτέρω υπεραξίας θα ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 3.

Η άδεια χρήσης ποσού ευρώ 1.776 χιλ. που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης προέκυψε από την εταιρεία ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε., μετά την απόκτηση της από την ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά 30% με

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

τίμημα ευρώ 400 χιλ.. Το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου της αποκτήθηκε μέσω της εξαγορασθείσας θυγατρικής BENZEMIA ENTERPRISES LIMITED.

Η μείωση στις Άδειες Χρήσης κατά ποσό ευρώ 5.852 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή Πωλήσεις προέρχεται από την πώληση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των Φωτοβολταϊκών, ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΕ και SOLAR OLIVE, μέσα στο δ' τρίμηνο του 2016.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία αφορά κυρίως τον κλάδο κατασκευής και λατομείων, ο οποίος έχει οριστεί ως μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) για τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε. Η εν λόγω υπεραξία ανέρχεται σε ευρώ 41,8 εκατ.

Το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από τη Διοίκηση, μία τρίτη προβλέψεων και μετά προβλήθηκαν στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της υπεραξίας είναι οι ακόλουθες:

- Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένων προκειμένου να λάβουν υπόψη και τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας,
- Αναφορικά με το κεφάλαιο κίνησης, η Διοίκηση βασίστηκε πλήρως σε ιστορικά στοιχεία,
- Για την προβολή των ταμειακών ροών στο διηνεκές χρησιμοποιήθηκε μηδενικός ρυθμός ανάπτυξης για τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ,
- Το επιτόκιο προεξόφλησης (προ φόρων) για τη ΜΔΤΡ ανήλθε σε 9,6 %.

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία και κατά συνέπεια δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την ανωτέρω υπεραξία.

Έλεγχος απομείωσης αδειών χρήσης αιολικών πάρκων

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αφορούν κυρίως σε άδειες χρήσης στον κλάδο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κυρίως σε αιολικά πάρκα. Ο Όμιλος προχώρησε σε έλεγχο απομείωσης λόγω αλλαγών στο χρονικό προγραμματισμό κατασκευής και λειτουργίας ορισμένων έργων, ενώ δεν εντοπίστηκαν ενδείξεις απομείωσης για τα εν λειτουργία αιολικά πάρκα. Τα εν λόγω άυλα περιουσιακά στοιχεία έχουν λογιστική αξία που ανέρχεται σε ευρώ 8 εκατ.

Τα ανακτήσιμα ποσά των ανωτέρω άυλων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίστηκαν με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από τη Διοίκηση και τις προβλέψεις έως το πέρας της ωφέλιμης ζωής του εκάστοτε άυλου στοιχείου βάσει της σχετικής σύμβασης με την αρμόδια αρχή.

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 το ανακτήσιμο ποσό από την άδεια χρήσης του αιολικού πάρκου της θυγατρικής ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ υπολογίστηκε κατά ποσό ευρώ 700 χιλ. χαμηλότερο σε σύγκριση με τη λογιστική αξία του εν λόγω άυλου. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στην αλλαγή χρονικού προγραμματισμού εκτέλεσης του έργου. Ο Όμιλος στηριζόμενος στα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης προχώρησε σε απομείωση της άδειας χρήσης της θυγατρικής ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 700 χιλ. (για τη χρήση 2015: ευρώ 500 χιλ.) το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι των αποτελεσμάτων Λοιπά κέρδη/(ζημιές) (σημείωση 30).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ελέγχου για την απομείωση της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι οι ακόλουθες:

- Επιτόκιο προεξόφλησης (προ φόρων): από 9,7% έως 11,3%
- Τα έσοδα των πάρκων που βρίσκονται σε φάση αδειοδότησης ή κατασκευής αποτελούν εκτίμηση της διοίκησης, η οποία βασίζεται στις εκτιμώμενες μελλοντικές τιμές πώλησης και την αναμενόμενη παραγόμενη ενέργεια.
- Προϋπολογιστικά περιθώρια κέρδους: Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, λαμβάνοντας υπόψη και τα μειωμένα έξοδα συντήρησης για τις άδειες που αφορούν σε νέα πάρκα.
- Αναφορικά με το κεφάλαιο κίνησης, η Διοίκηση βασίστηκε σε ιστορικά στοιχεία αλλά και στους όρους των νέων χρηματοδοτήσεων.

Επίσης, έγινε απομείωση της άδειας χρήσης της ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 2.040 χιλ. καθώς μεταιώθηκε το επενδυτικό πλάνο της Διοίκησης που συνδεόταν με τη συγκεκριμένη άδεια χρήσης.

Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει Άυλα περιουσιακά στοιχεία.

7β Δικαίωμα Παραχώρησης

Σημ.	Δικαίωμα παραχώρησης
Κόστος	
1 Ιανουαρίου 2015	1.357.521
Προσθήκες	22.046
31 Δεκεμβρίου 2015	1.379.567
1 Ιανουαρίου 2016	1.379.567
Προσθήκες	4.468
Προσαρμογή αξίας λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	30 (194.566)
31 Δεκεμβρίου 2016	1.189.469
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
1 Ιανουαρίου 2015	(422.470)
Αποσβέσεις χρήσης	29 (72.118)
31 Δεκεμβρίου 2015	(494.587)
1 Ιανουαρίου 2016	(494.587)
Αποσβέσεις χρήσης	29 (64.640)
Απομείωση	(979)
31 Δεκεμβρίου 2016	(560.206)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	884.979
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	629.263

Το δικαίωμα παραχώρησης στις 31.12.2016 προέρχεται κυρίως από τις θυγατρικές εταιρείες ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ (ευρώ 379.249 χιλ.) και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ (ευρώ 228.660 χιλ.). Η μείωση κατά ευρώ 194.566 χιλ. αφορά σε προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, η οποία προέκυψε λόγω της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης το Φεβρουάριο του 2016.

Η τροποποιημένη σύμβαση παραχώρησης κυρώθηκε την 23η Φεβρουαρίου 2016 και μεταξύ άλλων προβλέπει πρόσθετη επιδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο σε περίπτωση ελλείμματος του λογαριασμού εσόδων από διελεύσεις του έργου. Το ανώτατο ύψος της πρόσθετης δυναμικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ορίστηκε στο ποσό των ευρώ 330.000 χιλ. μέχρι τη λήξη της παραχώρησης. Σύμφωνα με το ΕΔΔΠΧΑ 12, η επιδότηση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αυτή αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο) στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Από την προεξόφληση των ροών της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης αναγνωρίστηκε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή ύψους ευρώ 193.530 χιλ. (σημείωση 14) με ισόποση επίδραση στη γραμμή «Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (σημείωση 30).

Ταυτόχρονα με την αναγνώριση της απαίτησης, πραγματοποιήθηκε, ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των ροών, προσαρμογή του άυλου περιουσιακού στοιχείου μέσω άσκησης ελέγχου απομείωσης του δικαιώματος παραχώρησης, από την οποία προέκυψε ζημιά ποσού ευρώ 194.566 χιλ. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε ως προεξοφλητικό επιτόκιο το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC), το οποίο διαμορφώθηκε σε 6,30% ενώ οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές που χρησιμοποιήθηκαν στο εν λόγω μοντέλο απομείωσης βασίστηκαν στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Αναδιάρθρωσης που έχει εκπονηθεί με τη συναίνεση των Δανειστριών Τραπεζών και του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο προσαρτάται στη Συμφωνία Τροποποίησης Σύμβασης Παραχώρησης, με εξαίρεση τις ροές της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς αναγνώρισης της απαίτησης. Η ζημιά από την προσαρμογή καταχωρήθηκε στην γραμμή «Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (σημείωση 30). Κατά συνέπεια, η συνολική καθαρή επίδραση από την προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης και την αναγνώριση της απαίτησης ανήλθε για τον Όμιλο σε ζημιά ευρώ 1.036 χιλ.

Στις Προσθήκες του δικαιώματος παραχώρησης της τρέχουσας χρήσης που προέρχονται κυρίως από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ περιλαμβάνονται προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους ευρώ 3.690 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 15.054 χιλ.).

8 Επενδύσεις σε ακίνητα

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Κόστος	Σημ.		
1 Ιανουαρίου 2015		188.446	63.433
Συναλλαγματικές διαφορές		(179)	-
Προσθήκες		18	-
31 Δεκεμβρίου 2015		188.286	63.433
1 Ιανουαρίου 2016		188.286	63.433
Συναλλαγματικές διαφορές		(64)	-
Προσθήκες		20.645	-
31 Δεκεμβρίου 2016		208.867	63.433
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2015		(51.259)	(22.252)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(1.267)	(751)
Απομείωση	30	(6.171)	(11.119)
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	1.000	-
31 Δεκεμβρίου 2015		(57.697)	(34.121)
1 Ιανουαρίου 2016		(57.697)	(34.121)
Αποσβέσεις χρήσης	29	(1.259)	(435)
Απομείωση	30	(4.460)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	3.000	-
31 Δεκεμβρίου 2016		(60.417)	(34.557)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015		130.589	29.312
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016		148.450	28.877

Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση του 2016 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 6.822 χιλ. (2015: ευρώ 6.828 χιλ.). Οι άμεσες λειτουργικές δαπάνες που αφορούν επενδυτικά ακίνητα που αποφέρουν έσοδο από ενοίκια στον Όμιλο ανέρχονται σε 602 χιλ. (2015: ευρώ 1.839 χιλ.).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι προσθήκες επενδύσεων σε ακίνητα αφορούν σε επαγγελματικό ακίνητο που αποκτήθηκε από τον Όμιλο με σκοπό την εκμετάλλευσή του μέσω εκμίσθωσης.

Επί των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, με εξαίρεση των ακινήτων της εταιρίας ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ, και συγκεκριμένα επί των οικοδομικών τετραγώνων ΟΤΕ71 και ΟΤΕ72 στη θέση Γυαλού στα Σπάτα Αττικής, στα οποία έχει εγγραφεί η υπ' αριθμ. 29547/01.04.2011 υποθήκη ποσού ευρώ 42 εκατ. σε εξασφάλιση της από 28.02.2011 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου. Εγγραφή προσημείωσης υποθήκης υπάρχει και επί των ακινήτων της θυγατρικής ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ και συγκεκριμένα επί των ακινήτων της εταιρίας στο Κτήμα «Καμπά» συνολικού ποσού ευρώ 14,6 εκατ. περίπου, σε εξασφάλιση της από 29/4/2014 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου συνολικού ποσού ευρώ 10,4 εκατ.

Ο Όμιλος προέβη σε έλεγχο απομείωσης ορισμένων επενδύσεων σε ακίνητα για τα οποία εντοπίστηκαν ενδείξεις απομείωσης βάσει στοιχείων της Κτηματαγοράς.

Το ποσό της απομείωσης που ανέρχεται στο επίπεδο του Ομίλου σε ευρώ 4.460 χιλ., προέρχεται από:

- α) την απομείωση ακινήτων θυγατρικών του Ομίλου στη Ρουμανία κατά ποσό ευρώ 1.900 χιλ.
- β) την απομείωση ακινήτων θυγατρικών του Ομίλου στην Ελλάδα κατά ποσό ευρώ 2.560 χιλ.

Η αναστροφή παλαιότερης απομείωσης επενδυτικού ακινήτου ποσού ευρώ 3.000 χιλ. οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του εν λόγω ακινήτου λόγω αυξημένης πληρότητας.

Η εύλογη αξία των ακινήτων που επανεκτιμήθηκαν προσδιορίστηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή και ανέρχεται σε ευρώ 146.925 χιλ. (2015: ευρώ 128.037 χιλ.). Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο επίπεδο 2 & 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

9 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

Σημ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	921.677	939.356
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής	1.335	110
(Λύση εταιρείας)	-	(40)
(Απομείωση)	30 (182.841)	(17.750)
Στο τέλος της χρήσης	740.171	921.677

Στη χρήση του 2016, η μείωση των Επενδύσεων κατά ποσό ευρώ 182.841 χιλ (2015: ευρώ 17.750 χιλ) αφορά την απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες μετά από έλεγχο απομείωσης. Το μεγαλύτερο μέρος της απομείωσης ύψους ευρώ 163.436 χιλ αφορά στις θυγατρικές εταιρείες ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ και ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο Κατασκευής. Η ζημιά προέκυψε κατά τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας του κλάδου όπως αναλύεται στη σημείωση 7α.

Θυγατρικές εταιρίες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό (σημείωση 41α).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	59,25%	59,25%	71,67%	71,67%	64,50%	64,50%	47,22%	47,22%
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	395.718	417.125	544.366	541.942	296.480	287.709	22.470	23.836
Κυκλοφορούν ενεργητικό	239.123	269.708	91.736	177.396	50.132	35.571	22.460	17.108
Σύνολο ενεργητικού	634.841	686.833	636.102	719.337	346.613	323.280	44.930	40.944
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	232.236	262.401	694.528	659.234	176.687	168.763	9.138	9.601
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	55.205	51.537	46.956	171.138	33.845	28.730	23.508	13.720
Σύνολο υποχρεώσεων	287.441	313.938	741.484	830.372	210.532	197.493	32.646	23.321
Ίδια κεφάλαια	347.400	372.895	(105.381)	(111.035)	136.081	125.787	12.284	17.623
<u>Που αναλογούν σε:</u>								
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	141.565	151.956	(29.854)	(31.456)	48.309	44.654	6.484	9.301

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις	171.212	162.779	86.100	36.337	42.465	37.161	16.684	16.109
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	44.661	29.211	2.785	(13.897)	10.291	7.502	2.661	3.026
Λοιπά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(231)	250	(7.132)	25.973	3	112	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης	44.430	29.461	(4.346)	12.075	10.294	7.614	2.661	3.026
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	18.199	11.904	789	(3.937)	3.653	2.663	1.405	1.597
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	28.495	24.871	-	-	-	-	4.222	-

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
	Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	83.922	55.428	40.984	32.003	21.222	14.177	2.210
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	5.374	(15.722)	(830)	(22.061)	(21.972)	(24.617)	(125)	853
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(91.971)	(209.788)	(16.906)	-	(930)	(7.105)	-	(7.950)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	(2.675)	(170.081)	23.248	9.942	(1.680)	(17.545)	2.085	(2.843)

* Στοιχεία πριν από τις απαλοιφές με τον ευρύτερο όμιλο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

10 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης		137.580	157.292	34.721	34.721
Προσθήκες νέες		569	346	-	-
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής		50	76	-	-
(Πωλήσεις)		(30)	(5.589)	-	-
(Απομείωση)	30	(8.687)	(6.984)	-	-
Μερίδιο κέρδους/ ζημιάς (μετά από φόρους)		(3.173)	(7.131)	-	-
Λοιπές μεταβολές στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		(68)	501	-	-
Μεταφορά από Θυγατρικές		(10)	(8)	-	-
Λύση κοινοπραξιών		(93)	(922)	-	-
Στο τέλος της χρήσης		126.138	137.580	34.721	34.721

Οι εταιρείες ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ ΑΕ και ΔΗΛΑΒΕΡΗΣ ΑΕ ενοποιούνται μέσω των μητρικών τους εταιρειών ATHENS RESORT CASINO ΑΕ και ΠΕΙΡΑ ΑΕ αντίστοιχα που είναι συγγενείς του Ομίλου.

Η απομείωση στη χρήση 2016, αφορά κυρίως την απομείωση στη συγγενή εταιρεία ELPEDISON ΑΕ κατά ποσό ευρώ 8.500 χιλ (2015: ευρώ 6.984 χιλ). Λόγω των πρόσφατων εξελίξεων, κυρίως αναφορικά με τις αλλαγές στους μηχανισμούς αποζημίωσης, που είχαν ως συνέπεια τα αρνητικά αποτελέσματα της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ, σε συνδυασμό με τις αναμενόμενες αλλαγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και στο ρυθμιστικό πλαίσιο, ο Όμιλος προχώρησε σε έλεγχο απομείωσης αξίας της εν λόγω επένδυσης. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 36 και βασίστηκε σε σχετική άσκηση που διενεργήθηκε από τη διοίκηση της ELPEDISON ΑΕ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της άσκησης, πραγματοποιήθηκε προεξόφληση ταμειακών ροών, προκειμένου να προσδιοριστεί η αξία της εταιρείας βάσει των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη μελλοντική πορεία της εταιρείας, αλλά και της αγοράς. Οι εν λόγω εκτιμήσεις βασίστηκαν κυρίως στις πρόσφατες εξελίξεις, στην πορεία της εταιρείας το 2016, στις αναμενόμενες αλλαγές στο ρυθμιστικό πλαίσιο και στο επιχειρηματικό πλάνο της εταιρείας. Η προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών πραγματοποιήθηκε με τη χρήση μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίου (9,9%) που προσδιορίστηκε βάσει τρεχόντων στοιχείων της αγοράς και παραγόντων κινδύνου. Από τον έλεγχο απομείωσης προέκυψε η προαναφερθείσα απομείωση, η οποία διέγραψε την υπολειπόμενη υπεραξία που είχε αναγνωριστεί κατά την απόκτηση της επένδυσης.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΔΗΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	20,00%	20,00%	22,02%	22,02%	22,73%	22,73%
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	550.965	501.618	326.908	340.209	306.652	336.445
Κυκλοφορούν ενεργητικό	34.206	102.537	48.049	42.982	146.914	153.877
Σύνολο ενεργητικού	585.171	604.155	374.956	383.192	453.566	490.322
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	447.485	437.286	235.580	252.855	268.807	21.021
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	88.771	117.828	20.535	18.710	87.569	353.988
Σύνολο υποχρεώσεων	536.256	555.114	256.116	271.565	356.375	375.009
Ίδια κεφάλαια	48.915	49.041	118.841	111.626	97.191	115.313

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	49.041	46.960	111.626	106.319	115.313	144.573
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(1.304)	-	7.086	4.560	(18.138)	(30.600)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	1.178	2.081	129	748	16	25
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-	-	1.315
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	48.915	49.041	118.841	111.626	97.191	115.313
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ξία	20,00%	20,00%	22,02%	22,02%	22,73%	22,73%
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	9.783	9.808	26.174	24.585	22.092	26.211
Υπεραξία	-	-	3.086	3.086	-	8.500
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	9.783	9.808	29.260	27.671	22.092	34.711

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ Σ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πωλήσεις	132.043	121.585	37.536	33.636	322.233	194.958
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(1.304)	-	7.086	4.560	(18.138)	(30.600)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	1.178	2.081	129	748	16	1.340
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	(125)	2.081	7.215	5.307	(18.122)	(29.260)

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2016	2015
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ξιών	65.003	65.390
% ομίλου στα:		
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(350)	(1.180)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(336)	(86)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	(685)	(1.266)

11 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο που έχουν οι συμμετέχοντες στις Κοινές Επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και στα έσοδα και έξοδα τους. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις χρήσεις 2016 και 2015:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	46.498	48.664
Κυκλοφορούν ενεργητικό	515.627	598.345
	562.124	647.008
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.772	24.633
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	576.887	634.566

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Καθαρή θέση	592.658	659.200
	(30.534)	(12.191)
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έσοδα	555.111	417.007
(Εξοδα)	(543.490)	(413.914)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	11.622	3.093

Στις Κοινές Επιχειρήσεις του παραπάνω πίνακα δεν συμμετέχουν αυτές στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ο Όμιλος συμμετέχει με 100%.

12 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	106.730	91.339
Προσθήκες	17.230	87.172
(Πωλήσεις)	(31.482)	(26.935)
Απομείωση	30	(45.040)
Ανακύκλωση αποθεματικών σε αποτελέσματα	30	-
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	1.651	195
Στο τέλος της χρήσης	82.053	106.730
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	64.411	55.047
Κυκλοφορούν ενεργητικό	17.643	51.683
	82.053	106.730

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	2.624	5.438
Μετοχές – Εξωτερικό (σε CAD)	46.776	41.668
Μετοχές – Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	295	312
Μη εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	16.213	13.001
Αμοιβαία Κεφάλαια διαθέσιμων -Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	16.145	46.310
	82.053	106.730

Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Οι σημαντικότερες «Προσθήκες» μέσα στο 2016, αφορούν στην αγορά τραπεζικών μετοχών εισηγμένων στο ΧΑ, από θυγατρική του Ομίλου ποσού ευρώ 11.000 χιλ. και στη συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ ποσού ευρώ 3.230 χιλ. Στα συγκριτικά στοιχεία, στην ίδια γραμμή αποτυπώνεται κυρίως η αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου κατά ευρώ 63.758 χιλ. και η αγορά τραπεζικών μετοχών κατά 20.384 χιλ.. Στο τελευταίο ποσό, περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 12.883 χιλ. που αφορά στην προσαρμογή σε εύλογη αξία κατά την απόκτηση τραπεζικών μετοχών.

Στις «Πωλήσεις», στις 31.12.2016 το ποσό των ευρώ 31.482 χιλ. αφορά κυρίως την πώληση Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου και στις 31.12.2015 με ποσά ευρώ 17.430 χιλ και ευρώ 9.504 χιλ αντίστοιχα,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αθροίζονται οι πωλήσεις μέρους των Αμοιβαίων Κεφαλαίων και των τραπεζικών μετοχών, που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Στη γραμμή «Απομείωση», στις 31.12.2016 το ποσό των ευρώ 2.726 χιλ. αφορά κυρίως απομείωση της αξίας τραπεζικών μετοχών, ενώ στις 31.12.2015 το αντίστοιχο ποσό ανέρχεται σε ευρώ 7.866 χιλ. Το υπόλοιπο της απομείωσης στις 31.12.2015 ποσό ευρώ 37.174 χιλ. αφορά την περαιτέρω απομείωση της συμμετοχής εταιρειών μεταλλείων.

Στις 31.12.2016, την επένδυση στις τραπεζικές μετοχές αφορά και το ποσό των ευρώ 9.350 χιλ που ανακυκλώνεται από τα αποθεματικά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης.

Η «Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων» οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση της συμμετοχής του Ομίλου σε μεταλλεία.

13 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης		45.365	48.936
Προσθήκες		3.092	67
(Επιστροφές)		(604)	-
(Διαγραφές)		-	(17)
(Αποσβέσεις)		(4.007)	(3.621)
Αναταξινόμηση από Οικόπεδα & Κτίρια	6	1.514	-
Στη λήξη της χρήσης		45.360	45.365
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		42.103	41.719
Κυκλοφορούν ενεργητικό		3.257	3.646
		45.360	45.365

Ποσό ευρώ 41.400 χιλ (2015: ευρώ 40.024 χιλ.) από τις προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις αφορούν την δαπάνη κατασκευής σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων για τα οποία ο Όμιλος έχει συνάψει συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων σε τρίτους και αποσβένονται στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης.

Ποσό ευρώ 1.872 χιλ. (2015: ευρώ 1.944 χιλ.) αφορά μακροπρόθεσμες μισθώσεις χρήσης δασικής έκτασης για την εγκατάσταση των αιολικών πάρκων στις θέσεις Αγ. Δυνατή Κεφαλονιάς, Αχλαδόκαμπος Αργολίδας, Ασπροβούνι και Ορθολίθι Τροιζηνίας, Λύρκειο Όρος Αρκαδίας, Μάλι-Μάδι Μολάων Λακωνίας, Λαμπούσα και Βρωμοσυκιά Τροιζηνίας, Μαγούλα Αλεξανδρούπολης, Προφήτης Ηλίας - Παπούρα του Ν. Χανίων και ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στη θέση Λεκάνα Αργολίδας. Για τα αιολικά πάρκα στις προαναφερθείσες θέσεις όπως επίσης και για το φωτοβολταϊκό στη θέση Λεκάνα υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, που καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, βάσει της ωφέλιμης ζωής τους.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

14 Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015		150.776
Αύξηση απαιτήσεων		6.835
Αναστροφή προεξόφλησης	31	4.987
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015		162.599
Αναγνώριση Απαίτησης λόγω τροποποιημένης σύμβασης	30	193.530
Αύξηση απαιτήσεων		85.759
Είσπραξη απαιτήσεων		(163.736)
Αναστροφή προεξόφλησης	31	15.256
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016		293.407
		31-Δεκ-16 31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		264.150 34.395
Κυκλοφορούν ενεργητικό		29.257 128.204
		293.407 162.599

Στη «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)» περιλαμβάνονται απαιτήσεις που αφορούν στην αρχική Χρηματοδοτική Συμβολή, στη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας (ΜΕΛ) και στην Πρόσθετη Δυνητική Επιδότηση Λειτουργίας του έργου παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, καθώς και στην Εγγυημένη Απαίτηση από την ΔΙΑΔΥΜΑ για το έργο της ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ.

Από το σύνολο της Χρηματοδοτικής συμβολής από το Δημόσιο, ποσό ευρώ 256.964 χιλ. προέρχεται από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ και περιλαμβάνει απαίτηση ευρώ 193.530 χιλ. που αναγνωρίστηκε εντός του α' εξαμήνου 2016, από την προεξόφληση των ροών της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ευρώ 330.000 χιλ., όπως ορίζεται από την τροποποιημένη σύμβαση παραχώρησης (σημείωση 7β και 30).

Το υπόλοιπο ποσό της Χρηματοδοτικής συμβολής, ευρώ 36.443 χιλ. προέρχεται από τη θυγατρική εταιρεία ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ, η οποία με την από 10 Ιουνίου 2015 σύμβαση σύμπραξης με την ΔΙΑΔΥΜΑ (αναθέτουσα αρχή) ανέλαβε την μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ. Η συνολική επένδυση του έργου ανέρχεται σε περίπου ευρώ 48 εκατ. και η συνολική περίοδος παραχώρησης είναι 27 έτη. Κατά την περίοδο της λειτουργίας που ξεκινά τον Ιούνιο του 2017, η εταιρεία έχει το δικαίωμα να εισπράττει ελάχιστη ετήσια αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών κατασκευής και λειτουργίας η οποία προκύπτει από την ελάχιστη ετήσια εγγυημένη ποσότητα απορριμάτων και ορίζεται στην Σύμβαση Σύμπραξης. Σύμφωνα με το ΕΔΔΠΧΑ 12, η εταιρεία αναγνώρισε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο) για το ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα που έχει να λαμβάνει μετρητά από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής και λειτουργίας στη διάρκεια της παραχώρησης.

Η αναστροφή της προεξόφλησης συμπεριλαμβάνεται στα Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) στη γραμμή Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής.

Κατά την 31.12.2016 δεν υπήρχε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή σε καθυστέρηση. Στις 31.12.2015 ποσό ευρώ 61.440 χιλ. ήταν σε καθυστέρηση και εισπράχθηκε στις 23 Φεβρουαρίου του 2016, ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

15 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Από τα ποσά που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προέρχονται κυρίως από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 150.403 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 152.255 χιλ.).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	152.669	155.637
Σύνολο	152.669	155.637
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	369.359	390.976
Σταθερό επιτόκιο	1,73%-4,9%	1,73%-4,9%
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Το τμήμα της αντιστάθμισης ταμειακών ροών (cash flow hedge) που κρίνεται ως μη αποτελεσματικό και αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αφορά σε κέρδος ευρώ 93 χιλ. για τη χρήση 2016 και σε κέρδος ευρώ 1.719 χιλ. για τη χρήση 2015 (σημείωση 31). Κέρδη ή ζημιές από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων που αναγνωρίζονται στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Ίδια Κεφάλαια της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποπληρωμή των δανείων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

16 Αποθέματα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Α' ύλες	27.478	24.738
Τελικά προϊόντα	11.511	13.134
Παραγωγή σε εξέλιξη	1.097	732
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	176	192
Λοιπά	6.799	7.086
Σύνολο	47.060	45.883
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδυκίνητα και κατεστραμμένα αποθέματα:		
Α' ύλες	-	5
Τελικά προϊόντα	237	1.060
Λοιπά	676	-
	913	1.065
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	46.148	44.818

Το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων ανήκει σε εταιρείες του τομέα της Κατασκευής & Λατομείων. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016 διαγράφηκαν αποθέματα ύψους ευρώ 828 χιλ. (2015: ευρώ 226 χιλ.) και έγινε πρόσθετη πρόβλεψη ευρώ 676 χιλ. (2015: ευρώ 823 χιλ.).

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει αποθέματα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

17 Απαιτήσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πελάτες		479.369	451.716	117	134
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	38	17.893	39.946	854	1.126
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης		(34.134)	(28.512)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών		463.128	463.151	971	1.260
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια		315.945	300.623	-	-
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος		11.176	3.151	-	-
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	38	69.954	68.064	84	201
Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών		2	489	-	-
Λοιπές Απαιτήσεις		388.907	409.082	1.440	1.662
Λοιπές Απαιτήσεις - Συνδεδεμένα μέρη	38	25.967	15.495	10.391	18.091
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων		(20.887)	(13.538)	-	-
Σύνολο		1.254.192	1.246.517	12.886	21.213
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		102.028	110.487	24	24
Κυκλοφορούν ενεργητικό		1.152.164	1.136.030	12.862	21.189
		1.254.192	1.246.517	12.886	21.213

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου από κατασκευαστικές συμβάσεις αναλύονται παρακάτω:

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Συμβάσεις σε εξέλιξη την ημερομηνία Ισολογισμού:			
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια		315.945	300.623
(Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια)	25	(46.049)	(51.697)
Καθαρή Απαίτηση/(Υποχρέωση)		269.896	248.926
Πραγματοποιημένα σωρευτικά έξοδα συν καταχωρηθέντα κέρδη μείον καταχωρηθείσες ζημιές		6.212.036	4.667.210
Μείον: (Συνολικές τιμολογήσεις)		(5.942.140)	(4.418.283)
		269.896	248.926
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια μέσα στην τρέχουσα χρήση		1.524.784	1.181.650
Εισπραχθείσες προκαταβολές για κατασκευαστικά συμβόλαια		154.420	192.723
Παρακρατήσεις από πελάτες έργων		82.074	73.294

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια, έχουν δοθεί εγγυήσεις καλής εκτέλεσης για τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν επιβαρύνσεις. Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στη Σημείωση 2.24. Η μητρική εταιρεία δεν έχει κατασκευαστικά συμβόλαια.

Ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Απαιτήσεις από κοινοπρακτικά σχήματα	90.853	84.557	-	-
Λοιποί χρεώστες	101.986	139.433	109	24
Δημόσιο (παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι & Ασφαλιστικοί οργανισμοί)	103.528	79.051	1.062	1.332
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	8.130	3.439	134	146
Έξοδα επόμενων χρήσεων	16.764	21.256	135	159

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>		<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	62.519	73.683	-	-
Επιταγές (μεταχρονολογημένες) εισπρακτέες	5.127	7.664	-	-
	388.907	409.082	1.440	1.662

Τα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη χορηγούνται σε όρους αγοράς και είναι ως επί το πλείστον κυμαινόμενου επιτοκίου.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Πελατών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	35.118
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	1.014
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(7.531)
Συναλλαγματικές διαφορές	(8)
Μεταβολή παρούσας αξίας	(82)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	28.512
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	9.199
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στην χρήση	(2.698)
Συναλλαγματικές διαφορές	72
Αναταξινόμηση σε προβλέψεις απομείωσης Λοιπών απαιτήσεων	(951)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	34.134

Οι λοιπές απαιτήσεις δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις σε σχέση με τους συναλλακτικούς όρους. Παρόλα αυτά ο Όμιλος έχει εντοπίσει ορισμένες απαιτήσεις ανειλημμένου πιστωτικού κινδύνου για τις οποίες σχημάτισε πρόβλεψη.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	12.767
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	895
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(17)
Προεξόφληση	(108)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	13.538
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	7.128
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(610)
Προεξόφληση	(120)
Αναταξινόμηση από προβλέψεις απομείωσης πελατών	951
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	20.887

Οι προβλέψεις απομείωσης για τους Πελάτες και τις Λοιπές απαιτήσεις δεν αφορούν απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη. Η μητρική Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει προβλέψεις απομείωσης.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>		<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>	
	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-15</u>
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	350.985	325.777	645	666
Είναι σε καθυστέρηση:				
3 - 6 μήνες	28.788	28.832	109	81

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
6 μήνες - 1 έτος	31.096	27.247	70	156
Πάνω από 1 έτος	86.393	109.806	147	357
	497.262	491.662	971	1.260
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(34.134)	(28.512)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	463.128	463.151	971	1.260

Οι απαιτήσεις για τις οποίες έγινε ισόποση πρόβλεψη απομείωσης, περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις με καθυστέρηση πάνω από 1 έτος. Επίσης, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται απαιτήσεις ύψους ευρώ 9.029 χιλ., οι οποίες, αν και παρουσιάζουν προσωρινές καθυστερήσεις στο πλαίσιο συζητήσεων ανανέωσης σύμβασης παραχώρησης, θεωρούνται ασφαλούς είσπραξης, καθώς και απαιτήσεις ύψους ευρώ 11.000 χιλ. περίπου, για τις οποίες υπάρχει συμφωνία αποπληρωμής του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου σε δόσεις.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου λαμβάνονται κατά περίπτωση καλύμματα ή εξασφαλίσεις προς κάλυψη των απαιτήσεων (όπως ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, εγγυήσεις διεθνών φορέων και προεγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις πελατών). Σημαντική διασφάλιση, κυρίως στα έργα του κλάδου κατασκευής, αποτελούν οι προκαταβολές πελατών, οι οποίες στις 31.12.2016 ανέρχονταν σε ευρώ 171.044 χιλ. (31.12.2015: 206.759 χιλ.) και αναφέρονται στη σημείωση 25 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Στα συγκριτικά στοιχεία της 31.12.2015, έχει αναταξινομηθεί για λόγους συγκρισιμότητας, ποσό ευρώ 32.050 χιλ. που αφορούσε παρακρατημένες εγγυήσεις κατασκευαστικών έργων από τη γραμμή «Πάνω από 1 έτος» στη γραμμή «Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα».

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πελάτες Δημοσίου		104.539	118.946	-	-
Παρακρατημένες εγγυήσεις Δημοσίου		1.550	1.473	-	-
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια Δημοσίου		36.510	50.848	-	-
Απαιτήσεις από φόρους και ασφαλιστικούς οργανισμούς		78.477	53.534	637	907
Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο	14	293.407	162.599	-	-
		514.484	387.400	637	907

Η αύξηση στις απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο στις 31.12.2016 σε σχέση με τις 31.12.2015 οφείλεται κυρίως στην αύξηση της Χρηματοδοτικής Συμβολής λόγω της τροποποίησης της σύμβασης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ (σημείωση 14).

Αναφορικά με τα έργα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιούνται μηνιαίες πιστοποιήσεις, οι οποίες και εγκρίνονται εντός των συμβατικών χρονικών ορίων και ακολουθεί η τιμολόγηση και είσπραξή τους. Όπως προκύπτει και από τον πίνακα της ενηλικίωσης των απαιτήσεων, οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, ενώ στα υπό εξέλιξη έργα συμμετέχουν στη χρηματοδότηση και διεθνείς τράπεζες αναπτυξιακού χαρακτήρα (EIB, EBRD κ.λπ.), οι οποίες εξασφαλίζουν την ομαλή τους εξέλιξη και συντελούν στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Οι απαιτήσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΥΡΩ	791.729	845.138	12.886	21.213
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	18.752	21.073	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	111.147	38.533	-	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	22.336	19.272	-	-
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	11.329	17.622	-	-
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	18.940	9.648	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΠΡΑΤΩΝ (AED)	9.039	14.781	-	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	252.007	265.973	-	-
ΛΕΒΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (BGN)	397	1.343	-	-
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	3.827	8.422	-	-
ΜΑΡΚΟ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ (BAM)	470	1.747	-	-
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	695	1.532	-	-
ΠΕΣΟ ΔΟΜΗΝΙΚΑΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (DOP)	11.029	-	-	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	2.495	1.432	-	-
	1.254.192	1.246.517	12.886	21.213

18 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Εισηγμένοι τίτλοι - Ομόλογα		
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 2,875% και λήξη τη 15.07.2016	-	9.593
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 3,875% και λήξη τη 15.10.2016	-	52.326
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,5% και λήξη τη 15.09.2017	24.607	24.760
Ομόλογο EFSF με επιτόκιο 1,25% και λήξη τη 22.01.2019	25.106	25.109
Ομόλογο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,125% και λήξη 15.04.2025	4.807	-
Ομόλογο του EFSN με επιτόκιο 0,200% και λήξη 28.04.2025	4.830	-
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,25% και λήξη τη 15.10.2020	22.341	-
EFSF με επιτόκιο 0,1% και λήξη 19.01.2021	15.716	-
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,375% και λήξη τη 15.03.2022	6.360	-
Σύνολο	103.767	111.788

Η μεταβολή των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης	111.788	79.126
Προσθήκες	54.101	49.957
(Λήξεις)	(60.440)	(15.215)
(Απόσβεση premium)	(1.682)	(2.081)
Στη λήξη της χρήσης	103.767	111.788
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	79.160	49.869
Κυκλοφορούν ενεργητικό	24.607	61.919
Σύνολο	103.767	111.788

Από το σύνολο Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, στην εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ανήκουν ευρώ 94.130 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 96.961 χιλ.) και στην ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ ευρώ 9.637 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 14.826 χιλ.)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η απόσβεση του premium των ομολόγων, ποσού ευρώ 1.682 χιλ. (στις 31.12.2015: ευρώ 2.081 χιλ.) έχει αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης, στη γραμμή Χρηματοοικονομικά έσοδα.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2016 ανέρχεται στη λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το νόμισμα των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη είναι το ευρώ. Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη.

19 Δεσμευμένες καταθέσεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	13.684	10.426
Κυκλοφορούν ενεργητικό	33.052	39.424
	46.736	49.850

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμευμένων καταθέσεων προέρχεται από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 12.397 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 12.278 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 11.882 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 13.442 χιλ.), από τη ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 11.003 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 9.061 χιλ.) και από την ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 8.182 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 5.214 χιλ.).

Οι Δεσμευμένες Καταθέσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΥΡΩ	32.331	34.332
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	11.537	12.131
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	709	1.721
ΔΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	2.120	1.628
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	39	37
	46.736	49.850

Οι δεσμευμένες καταθέσεις στις περιπτώσεις χρηματοδότησης αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων (project finance όπως ενδεικτικά Αττική Οδός, αιολικά πάρκα, έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης, κλπ.) αφορούν τους λογαριασμούς εξυπηρέτησης βραχυπρόθεσμων δόσεων μακροπρόθεσμων δανείων ή αποθεματικούς λογαριασμούς. Επίσης, μπορεί να αφορούν την κατάθεση μετρητών ως εξασφάλιση για την έκδοση Εγγυητικών Επιστολών από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που διαθέτουν υψηλή διαβάθμιση από τους Διεθνείς Οίκους και λήψη εγγυητικών για είσπραξη επιχορηγήσεων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει δεσμευμένες καταθέσεις.

20 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Διαθέσιμα στο ταμείο	2.421	2.838	1	-
Καταθέσεις όψεως	364.765	347.121	603	1.035
Καταθέσεις προθεσμίας	129.208	100.419	-	-
Σύνολο	496.393	450.378	604	1.035

Το υπόλοιπο των Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 181.758 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 184.433 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

69.423 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 42.955 χιλ.), από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 54.257 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 31.009 χιλ.) και από τις Κοινοπραξίες της ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 53.489 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 46.934 χιλ.).

Το υπόλοιπο των Καταθέσεων προθεσμίας, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 78.219 χιλ (31.12.2015: ευρώ 82.662 χιλ.).

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P).

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	Ποσοστό καταθέσεων όψεως και προθεσμίας	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
A+	7,1%	-
AA-	12,2%	13,9%
A	0,4%	4,5%
A-	1,5%	0,7%
BBB	11,2%	7,0%
BB+	0,3%	-
CCC+	61,9%	-
SD	-	51,0%
NR	5,4%	22,9%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2016, ποσοστό περίπου 61,9% είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια, κλπ) προς στον Όμιλο.

Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση (π.χ. εβδομάδα, μήνα κλπ).

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΥΡΩ	465.451	402.006
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	7.040	2.568
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	415	10.004
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	2.479	4.153
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	142	418
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	12.356	27.222
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	428	991
ΜΠΙΡ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ (ETB)	329	2.339
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	7.483	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	270	677
	496.393	450.378

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της μητρικής εταιρείας είναι σε ευρώ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

21 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ				
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2015	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
1 Ιανουαρίου 2016	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2016	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086

Σήμερα η εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 ευρώ ανά μετοχή. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24.06.2016 αποφάσισε την θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών έως συμπληρώσεως ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007 και 9.12.2008 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίστηκε περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 23 Ιουνίου 2018, ενώ οι τυχόν αγορές θα διενεργηθούν με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (€ 0,6) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (€ 3,0) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Επίσης εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για τη ρύθμιση όλων των σχετικών διατυπώσεων και διαδικασιών συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της εταιρείας, όπως προβλέπεται στις σχετικές δανειακές συμβάσεις (η διαδικασία λήψης των σχετικών εγκρίσεων των δανειστριών τραπεζών βρίσκεται σε εξέλιξη).

22 Λοιπά αποθεματικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	53.691	118.008	(141)	(621)	(91.406)	(1.565)	114.432	192.397
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	4.737	-	-	-	4.737
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	6	-	(142)	-	-	-	(136)
Μεταφορά από/σε Αποτελέσματα εις νέον	4.729	-	-	-	-	-	-	4.729
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση / Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	19	-	18.885	-	-	18.904
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	47	-	47
31 Δεκεμβρίου 2015	58.420	118.014	(122)	3.973	(72.521)	(1.518)	114.432	220.678
1 Ιανουαρίου 2016	58.420	118.014	(122)	3.973	(72.521)	(1.518)	114.432	220.678
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(3.517)	-	-	-	(3.517)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Μεταφορά από/σε Αποτελέσματα εις νέων	3.380	(1.969)	-	-	-	-	-	1.411
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση / Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	(7.467)	-	(3.639)	-	-	(11.106)
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	9.350	-	-	-	-	9.350
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	96	-	95
31 Δεκεμβρίου 2016	61.800	116.045	1.761	456	(76.161)	(1.422)	114.432	216.911

Για το 12μηνο 2016, στη μεταβολή του Αποθεματικού αντιστάθμισης ταμειακών ροών κατά ευρώ 3.639 χιλ. οι συγγενείς εταιρείες συμβάλλουν με κέρδος ευρώ 264 χιλ. και στην μείωση του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών ποσού ευρώ 3.517 χιλ. οι συγγενείς έχουν μηδενική συμμετοχή.

Από την αύξηση ευρώ 18.885 χιλ. που παρατηρείται στο 12μηνο 2015 στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ποσό ευρώ 581 χιλ. οφείλεται στις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Στην αύξηση ποσού ευρώ 4.737 χιλ του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών οι συγγενείς εταιρείες συμμετέχουν με αύξηση ευρώ 170 χιλ.

Η Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα, ποσού ευρώ 9.350 χιλ. προέρχεται από την απομείωση της αξίας τραπεζικών μετοχών.

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	18.260	33.770	(35)	3.910	55.904
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(3)	-	(3)
31 Δεκεμβρίου 2015	18.260	33.770	(38)	3.910	55.901
1 Ιανουαρίου 2016	18.260	33.770	(38)	3.910	55.901
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	19	-	19
31 Δεκεμβρίου 2016	18.260	33.770	(19)	3.910	55.920

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 των κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

23 Δάνεια

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμος δανεισμός					
Τραπεζικός δανεισμός		226.223	215.569	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης		3.555	958	-	-
Ομολογιακό Δάνειο		961.630	953.298	219.720	224.488
Από συνδεδεμένα μέρη	38	-	-	43.850	43.850
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων		1.191.407	1.169.826	263.570	268.338
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός					
Τραπεζικές υπεραναλήψεις		24.473	445	-	-
Τραπεζικός δανεισμός		169.640	215.289	-	-
Ομολογιακό Δάνειο		42.392	106.039	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης		2.180	575	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων		238.685	322.348	-	-
Σύνολο δανείων		1.430.092	1.492.174	263.570	268.338

Στο συνολικό δανεισμό συμπεριλαμβάνονται ποσά από Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης χωρίς δικαίωμα αναγωγής στη μητρική Εταιρεία (non recourse debt) συνολικού ύψους ευρώ 582,6 εκατ. (31.12.2015: ευρώ 630,9 εκατ.) από εταιρείες παραχωρήσεων και συγκεκριμένα, ευρώ 86,4 εκατ. (31.12.2015: ευρώ 108,3 εκατ.) από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ευρώ 496,2 εκατ. (31.12.2015: ευρώ 522,6 εκατ.) από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ.

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ		
		έως 6 μήνες	6-12 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015				
Σύνολο δανείων	364.620	782.244	5.436	1.152.300
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	339.874	-	-	339.874
	704.494	782.244	5.436	1.492.174
31 Δεκεμβρίου 2016				
Σύνολο δανείων	362.340	713.226	5.420	1.080.986
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	349.106	-	-	349.106
	711.446	713.226	5.420	1.430.092

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
	έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015		
Σύνολο δανείων	268.338	268.338
	268.338	268.338
31 Δεκεμβρίου 2016		
Σύνολο δανείων	263.570	263.570
	263.570	263.570

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μεταξύ 1 και 2 ετών	103.293	79.800	4.397	4.396
Μεταξύ 2 και 5 ετών	324.213	312.907	68.702	39.491
Πάνω από 5 έτη	763.901	777.119	190.471	224.451
	1.191.407	1.169.826	263.570	268.338

Από το σύνολο του δανεισμού, ποσό ευρώ 362,3 εκατ. αφορά δάνεια σταθερού ή περιοδικά αναθεωρούμενου επιτοκίου κυρίως από συγχρηματοδοτούμενα/αυτοχρηματοδοτούμενα έργα με μέσο επιτόκιο 4,87% (έναντι ευρώ 364,6 εκατ. με μέσο επιτόκιο 4,87% για το 2015), ενώ για επιπρόσθετα ευρώ 349,1 εκατ. υπάρχει αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου (περιλαμβάνει την αντιστάθμιση και το περιθώριο των δανείων) με μέσο επιτόκιο 6,00% (έναντι ευρώ 339,9 εκατ. με μέσο επιτόκιο 6,00% για το 2015). Τα υπόλοιπα δάνεια ευρώ 718,6 εκατ. (έναντι ευρώ 787,7 εκατ. για το 2015) είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (π.χ. για δάνεια σε ευρώ, Euribor πλέον περιθωρίου).

Ο δανεισμός του Ομίλου αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΥΡΩ	1.308.066	1.360.083
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	3.242	3.129
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	117.819	126.895
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	960	2.067
ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ (RUB)	5	-
	1.430.092	1.492.174

Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Επιπρόσθετα, η μητρική Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ, στις 31.12.2016 είχε χορηγήσει εταιρικές εγγυήσεις ποσού ευρώ 279,4 εκατ. (στις 31.12.2015: ευρώ 247,5 εκατ.) υπέρ εταιρειών στις οποίες συμμετέχει, κυρίως για την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων ή εξασφάλιση πιστώσεων από προμηθευτές. Αναφορικά με τις εμπράγματες εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί για την κάλυψη δανεισμού βλ. σημειώσεις 6 και 8.

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	2.402	623
Από 1 έως 5 έτη	3.726	990
Περισσότερο των 5 ετών	-	-
Σύνολο	6.128	1.613
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(393)	(79)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.735	1.533

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μέχρι 1 έτος	2.180	575
Από 1 έως 5 έτη	3.555	958
Σύνολο	5.735	1.533

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

24 Επιχορηγήσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Στην αρχή της χρήσης		69.105	73.305
Πώληση θυγατρικών εταιρειών		(1.370)	-
Προσθήκες		2.290	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα: στα Λοιπά έσοδα-έξοδα	30	(3.591)	(3.700)
Επιστροφές		(2.248)	(499)
Στο τέλος της χρήσης		64.187	69.105

Οι σημαντικότερες Επιχορηγήσεις που περιλαμβάνονται στο υπόλοιπο της 31.12.2016 είναι οι εξής:

- i) Ποσό ευρώ 50.064 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 49.487 χιλ.) αφορά σε επιχορηγήσεις της θυγατρικής εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ στα πλαίσια επενδυτικών και αναπτυξιακών νόμων για την κατασκευή Αιολικών Πάρκων στην Κεφαλονιά, τη Μυτιλήνη, την Αλεξανδρούπολη, τη Λακωνία και την Αργολίδα. Το ποσοστό επιχορήγησης κυμαίνεται από 20% έως 40% του προϋπολογισμού της κάθε επένδυσης.
- ii) Ποσό ευρώ 7.145 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 7.724 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Ανω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- iii) Ποσό ευρώ 1.670 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 1.754 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕ για την κατασκευή Αιολικού Πάρκου ισχύος 6,30 MW στο Δήμο Κισσάμου νομού Χανίων. Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- iv) Ποσό ευρώ 1.399 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 1.601 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρική εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ- ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ για τη δημιουργία και εκμετάλλευση σταθμού αυτοκινήτων Δημόσιας χρήσης συνολικής δυναμικότητας 958 θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων στο Δήμο της Θεσσαλονίκης στην περιοχή του κόμβου της Χ.Α.Ν.Θ.
- v) Ποσό ευρώ 1.305 χιλ. (31.12.2015: ευρώ 1.425 χιλ.) αφορά σε εισπραχθείσα επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτμο (1,2 MW)». Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Για τη χρήση 2016, η μείωση του υπολοίπου των επιχορηγήσεων κατά ποσό ευρώ 1.370 χιλ. οφείλεται στην πώληση των θυγατρικών εταιρειών ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΕ και SOLAR OLIVE ΑΕ που είχαν εισπράξει ισόποσες επιχορηγήσεις. Οι Επιστροφές ποσού ευρώ 2.248 χιλ. προέρχονται από τη θυγατρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (31.12.2015: ευρώ 499 χιλ.) που επέστρεψε εισπραχθείσες επιχορηγήσεις στην Ευρωπαϊκή επιτροπή, καθώς η κατασκευή του έργου που αυτές αφορούσαν δεν προχώρησε τελικά.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υπόλοιπα επιχορηγήσεων.

25 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική της δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Προμηθευτές		298.890	264.719	36	63
Δεδουλευμένα έξοδα		91.062	58.284	116	1.351
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη		56.220	40.913	514	404
Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια	17	46.049	51.697	-	-
Προκαταβολή για λειτουργικές μισθώσεις		862	1.003	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		484.409	568.249	5.848	6.051
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη	38	21.144	9.942	5.904	3.874
Σύνολο		998.637	994.807	12.419	11.743
Μακροπρόθεσμες		25.070	32.294	5.724	3.471
Βραχυπρόθεσμες		973.567	962.513	6.695	8.272
Σύνολο		998.637	994.807	12.419	11.743

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λοιποί πιστωτές		75.688	155.833	5.437	5.659
Προκαταβολές πελατών	17	171.044	206.759	-	-
Υποχρεώσεις σε υπεργολάβους		187.399	137.500	225	327
Υποχρεώσεις προς κοινοπρακτικά σχήματα		28.540	51.851	-	-
Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσίας και Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες		21.738	16.306	186	65
		484.409	568.249	5.848	6.051

Το σύνολο των υποχρεώσεων αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
ΕΥΡΩ	581.578	651.391	12.419	11.743
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	1.009	877	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	81.195	13.952	-	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	20.353	25.234	-	-
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	8.618	6.062	-	-
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	43.473	31.882	-	-
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	12.724	12.370	-	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	211.869	228.787	-	-
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	7.387	7.336	-	-
ΜΑΡΚΟ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ (BAM)	626	1.378	-	-
ΔΗΝΑΡΙΟ FYROM (MKD)	7.694	8.556	-	-
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	2.621	3.612	-	-
ΜΠΙΡ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ (ETB)	2.149	-	-	-
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	16.421	-	-	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	919	3.371	-	-
	998.637	994.807	12.419	11.743

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

26 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο είναι τα παρακάτω:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:	89.682	103.407
	89.682	103.407
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:	75.545	73.414
	75.545	73.414
	14.138	29.994

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	29.994	29.063
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(11.206)	(3.686)
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	(2.971)	3.799
Εξαγορά / πώληση θυγατρικής	(1.673)	836
Συναλλαγματικές διαφορές	(6)	(18)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	14.138	29.994

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	129.472	43.398	2.624	175.494
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	6.143	3.359	(732)	8.769
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	117	117
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	836	-	-	836
Συναλλαγματικές διαφορές	(18)	-	-	(18)
31 Δεκεμβρίου 2015	136.433	46.757	2.008	185.198
1 Ιανουαρίου 2016	136.433	46.757	2.008	185.198
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(10.471)	(14.682)	30	(25.123)
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	(104)	(104)
Πώληση θυγατρικών	(805)	-	(1.436)	(2.242)
Εξαγορά θυγατρικών	-	-	515	515
Συναλλαγματικές διαφορές	(6)	-	-	(6)
31 Δεκεμβρίου 2016	125.150	32.075	1.013	158.238

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογικές ζημιές	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών /(ζημιών)	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	6	20.574	17.674	41.872	790	23.643	31.156	10.715	146.431
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	8.786	850	(1)	-	(2.587)	4.243	1.164	12.455
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(3.889)	132	-	-	75	(3.682)
31 Δεκεμβρίου 2015	6	29.360	18.525	37.981	923	21.055	35.399	11.954	155.203
1 Ιανουαρίου 2016	6	29.360	18.525	37.981	923	21.055	35.399	11.954	155.203
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	(611)	(15.750)	44	1	(659)	633	2.426	(13.917)
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	2.855	(9)	-	-	21	2.867
Εξαγορά / πώληση θυγατρικής	-	(104)	50	-	-	-	-	-	(54)
31 Δεκεμβρίου 2016	6	28.645	2.825	40.880	915	20.396	36.032	14.401	144.100

Οι εταιρίες του Ομίλου στις 31.12.2016 έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους ευρώ 2.825 χιλ. (2015: ευρώ 18.525 χιλ.) που αναλογεί σε ζημιές ύψους ευρώ 10.168 χιλ. (2015: ευρώ 64.287 χιλ.), σύμφωνα με τα προϋπολογιστικά μελλοντικά φορολογητέα εισοδήματα, που βασίζονται σε εγκεκριμένους προϋπολογισμούς.

Για τις υπολειπόμενες φορολογικές ζημιές, δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθώς κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης.

Η μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από Φορολογικές ζημιές οφείλεται σε συμψηφισμό των ζημιών με κέρδη χρήσης αλλά κυρίως σε συμψηφισμό με φορολογικές υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια.

Τα συμψηφισμένα ποσά για την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	19	-
	19	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
	-	-
	19	-

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	-	(855)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	11	858
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	8	(3)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	19	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	2	2
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	84	84
31 Δεκεμβρίου 2015	87	87
1 Ιανουαρίου 2016	87	87
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	20	20
31 Δεκεμβρίου 2016	106	106

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Λοιπά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών /(ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	789	57	12	857
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(788)	15	-	(774)
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	3	3
31 Δεκεμβρίου 2015	-	72	15	87
1 Ιανουαρίου 2016	-	72	15	87
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	8	-	8
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	(8)	(8)
31 Δεκεμβρίου 2016	-	80	7	87

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά εις νέο των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών, στο βαθμό που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Ο καθορισμός του ποσού της μεταφερόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτεί την κρίση της διοίκησης ως προς την εκτίμηση της μελλοντικής κερδοφορίας καθώς και τον βαθμό ανάκτησης των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών.

27 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>		<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	11.626	10.818	206	226
Σύνολο	11.626	10.818	206	226

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων έχουν ως ακολούθως:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	2.678	2.221	7	41
Σύνολο	2.678	2.221	7	41

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	11.626	10.818	206	226
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	11.626	10.818	206	226

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.529	1.546	8	22
Χρηματοοικονομικό κόστος	215	186	5	4
Ζημιές από περικοπές	934	490	(5)	15
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	2.678	2.221	7	41

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Υπόλοιπο έναρξης	10.818	9.842	226	192
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(1.830)	(1.326)	-	(12)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	(40)	80	(27)	6
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	2.678	2.221	7	41
Υπόλοιπο τέλους	11.626	10.818	206	226

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα ενοποιημένα στοιχεία όσο και για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75% ¹ + 0,5% = 2,25 %	2% ² + 0,5% = 2,5 %

¹: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 1,75 %

²: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 2 %

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 18,78 έτη και για τα στοιχεία εταιρείας 12,41 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κάτω από ένα έτος	208	241	20	20
Μεταξύ 1 και 2 ετών	22	19	-	8
Μεταξύ 2 και 5 ετών	299	168	-	-
Πάνω από 5 έτη	15.321	15.434	237	272
Σύνολο	15.851	15.862	257	299

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		Επίδραση στις συνταξιοδοτικές παροχές στη χρήση 2016			
		Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-5,71%	5,71%	-4,74%	4,74%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	5,65%	-5,65%	4,68%	-4,68%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές	(218)	-	(24)	-
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	188	(98)	3	(2)
Εμπειρία (κέρδη) / ζημιές	(10)	178	(6)	8
Σύνολο	(40)	80	(27)	6

28 Προβλέψεις

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	119.829	1.119	2.240	43.431	166.619
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.022	357	-	17.007	23.387
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	(1)	-	(28.431)	(28.432)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	936	936
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(3.788)	-	(29)	(5.547)	(9.364)
31 Δεκεμβρίου 2015	122.063	1.475	2.211	27.396	153.146
1 Ιανουαρίου 2016	122.063	1.475	2.211	27.396	153.146
Μεταφορά από υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.022	313	3	44.183	50.520

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρεώσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	-	(40)	(1.933)	(1.973)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(80)	(80)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	(3.841)	-	-	(10.558)	(14.398)
	124.244	1.788	2.174	59.008	187.214

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρεώσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	180	1.203	1.383
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	-	(1.203)	(1.203)
	180	-	180
1 Ιανουαρίου 2016	180	-	180
31 Δεκεμβρίου 2016	180	-	180

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μακροπρόθεσμες	134.199	134.245	180	180
Βραχυπρόθεσμες	53.015	18.900	-	-
Σύνολο	187.214	153.146	180	180

Η πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης αφορά στη σύμβαση παραχώρησης της ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ. Η φύση της πρόβλεψης, η μεθοδολογία που ακολουθείται για την εκτίμηση και την παρακολούθησή της καθώς και οι τεχνικές και λοιπές παράμετροι που υπεισέρχονται στην εκτίμηση της διοίκησης του Ομίλου περιγράφονται στη σημείωση 4.1.

Στις Λοιπές Προβλέψεις, οι Προσθήκες της χρήσης 2016, αφορούν πρόβλεψη ύψους ευρώ 40.000 χιλ. η οποία σχηματίστηκε σύμφωνα με τη βέλτιστη εκτίμηση της Διοίκησης βάσει διαθέσιμων πληροφοριών έναντι της μέγιστης ενδεχόμενης υποχρέωσης που εκτιμάται ότι θα μπορούσε να προκύψει με την ολοκλήρωση της Έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Στις Προσθήκες της χρήσης 2015, είχε σχηματιστεί πρόβλεψη ευρώ 10.000 χιλ. που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ-CYBARCO στην Κύπρο.

Στο υπόλοιπο των Λοιπών Προβλέψεων, ύψους ευρώ 59.008 χιλ., εκτός των ανωτέρω ποσών περιλαμβάνονται προβλέψεις που αφορούν εκτιμώμενες υποχρεώσεις για κάλυψη δαπανών και αποζημιώσεων προσωπικού εργαζόμενου σε έργα κατασκευής στο εξωτερικό, καθώς επίσης και προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις, και συγκεκριμένα για την πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης που αποτελεί και το σημαντικότερο μέρος τους, το χρονοδιάγραμμα των εκροών λήγει το έτος 2024 που λήγει η σύμβαση παραχώρησης της Αττικής Οδού. Οι υπόλοιπες εκτιμάται ότι θα καταλήξουν σε εκροές σε διάστημα 1 έως 3 χρόνια.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

29 Έξοδα ανά κατηγορία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16				1-Ιαν έως 31-Δεκ-15			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	32	237.842	974	20.566	259.382	214.577	865	21.842	237.285
Αναλώσεις Αποθεμάτων		505.714	9	300	506.023	401.941	-	205	402.146
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	54.149	5	1.546	55.700	52.712	6	2.015	54.732
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	3.578	-	-	3.578	673	-	9.128	9.802
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	7α, 7β	65.459	3	603	66.065	73.036	1	380	73.417
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	1.011	-	248	1.259	934	-	333	1.267
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		19.840	1	535	20.376	16.106	1	251	16.358
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		54.643	501	1.394	56.538	44.529	460	1.748	46.736
Αμοιβές τρίτων		211.268	1.598	17.597	230.462	184.066	1.665	19.495	205.226
Αμοιβές υπεργολάβων (συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών προσωπικού υπεργολάβων)		574.289	-	20	574.309	341.056	-	16	341.072
Λοιπά		87.927	1.127	10.084	99.138	71.388	944	8.003	80.335
Σύνολο		1.815.721	4.218	52.892	1.872.831	1.401.017	3.943	63.417	1.468.377

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	32	-	739	739	-	727	727
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	-	45	45	-	63	63
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	-	-	-	-	697	697
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	-	435	435	-	751	751
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		-	88	88	-	48	48
Αμοιβές τρίτων		160	1.575	1.735	160	1.432	1.592
Λοιπά		-	968	968	-	921	921
Σύνολο		160	3.851	4.011	160	4.640	4.800

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

30 Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές)

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λοιπά Έσοδα					
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων		2.887	3.570	-	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	24	3.591	3.700	-	-
Ενοίκια		6.257	6.153	2.126	2.125
Έσοδα από παραχώρηση δικαιωμάτων (για εταιρείες Παραχωρήσεων)		517	666	-	-
Αμοιβές από την συμμετοχή σε κοινοπρακτικά σχήματα		7.307	7.841	-	-
Λοιπά		3.993	1.882	-	-
Σύνολο Λοιπά Έσοδα		24.552	23.812	2.126	2.125
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)					
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση & λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων		220	(7.665)	-	-
Προσαρμογή στην εύλογη αξία από την 1η μέρα διαπραγμάτευσης νέων μτχ	12	-	12.883	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση Θυγατρικών		801	(286)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση Συγγενών		-	(3)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την εκκαθάριση Συγγενών		522	-	522	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση και διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων		(2.145)	(92)	-	-
Απομείωση Θυγατρικών	9	-	-	(182.841)	(17.750)
Απομείωση Συγγενών	10	(8.687)	(6.984)	-	-
Απομείωση Διαθεσίμων προς Πώληση	12	(12.076)	(7.866)	-	-
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων	12	-	(37.174)	-	-
Απομείωση Επενδυτικών ακινήτων	8	(1.460)	(5.171)	-	(11.119)
Απομείωση αύλων (Δικαιώματος Παραχώρησης & Αδειών χρήσης)	7α, 7β	(3.719)	-	-	-
Προσαρμογή αξίας δικαιώματος παραχώρησης λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	7β	(194.566)	-	-	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		(14.648)	(3.127)	(26)	-
Αναγνώριση χρηματοδοτικής συμβολής λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	14	193.530	-	-	-
Αποζημιώσεις		19.109	-	-	-
Πρόβλεψη για τη διευθέτηση έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού	28	(40.000)	-	-	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)		568	(4.203)	(12)	(139)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/(ζημιές)		(62.984)	(59.688)	(182.357)	(29.008)
Σύνολο		(38.432)	(35.876)	(180.231)	(26.883)

Όπως περιγράφεται αναλυτικά στη σημείωση 7β, λόγω της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, προέκυψε κέρδος από την αναγνώριση της Χρηματοδοτικής συμβολής του Δημοσίου ευρώ 193.530 χιλ. και ταυτόχρονα, ζημία ευρώ 194.566 χιλ. από την προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης. Κατά συνέπεια, η συνολική καθαρή επίδραση ανήλθε για τον όμιλο σε ζημία ευρώ 1.036 χιλ. Επίσης, τα αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν με πρόβλεψη ευρώ 40.000 χιλ. έναντι ενδεχόμενης υποχρέωσης σχετικά με την έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως αναλυτικά αναφέρεται στη σημείωση 28.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

31 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
Έσοδα τόκων	10.402	5.711	4	4
Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής	14	15.256	4.987	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	25.658	10.698	4	4
Χρηματοοικονομικά έξοδα				
Έξοδα τόκων που αφορούν Τραπεζικά δάνεια	(82.292)	(84.926)	(14.157)	(15.119)
Έξοδα τόκων που αφορούν Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(334)	(74)	-	-
Έξοδα τόκων	(82.626)	(85.000)	(14.157)	(15.119)
Τόκοι πρόβλεψης βαριάς συντήρησης	(2.974)	(2.941)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.974)	(2.941)	-	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε Ξένο Νόμισμα	340	(75)	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για αντιστάθμιση ταμειακών ροών-Μεταφορά από αποθεματικό	93	1.719	-	-
Αναγνωρισθείσα ζημιά από τροποποίηση σύμβασης Swap στη MOPEAS ΑΕ	(6.974)	-	-	-
	(6.541)	1.643	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(92.141)	(86.297)	(14.157)	(15.119)

32 Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Μισθοί και ημερομίσθια	200.739	183.185	552	562
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	41.269	35.230	150	104
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.678	2.221	7	41
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	14.697	16.649	30	20
Σύνολο	259.382	237.285	739	727

33 Φόρος εισοδήματος

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Φόρος χρήσης	70.224	40.149	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος λόγω μεταβολής φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29%	-	7.792	-	(97)
Αναβαλλόμενος φόρος	(11.206)	(11.478)	11	955
Σύνολο	59.018	36.463	11	858

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των εταιρειών που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 41.

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρίας, ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(37.778)	(53.900)	(186.575)	(16.752)
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της μητρικής εταιρείας, δηλ. 29%	(10.956)	(15.631)	(54.107)	(4.858)
Αναμορφώσεις				
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(4.230)	(2.256)	(3.389)	(8.671)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	46.719	31.640	56.790	13.543
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	11.938	12.123	717	942
Πρόβλεψη φόρου	-	373	-	-
Φόροι προηγούμενων χρήσεων και λοιποί φόροι	2.548	244	-	-
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(1.958)	(4.560)	-	-
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	7.792	-	(97)
Διαφορά φόρου με Φορολογική δήλωση 2015	1.520	-	-	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	13.438	6.739	-	-
Φόροι	59.018	36.463	11	858

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου είναι -75,74% (2015: -67,65%).

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.541)	-	(3.541)	4.710	-	4.710
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	1.669	107	1.776	217	(104)	113
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(8.465)	2.855	(5.611)	30.196	(8.721)	21.475
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην αντιστάθμιση	-	-	-	-	4.831	4.831
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	40	(9)	31	(80)	45	(35)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	91	91
Λοιπά	(129)	18	(111)	(41)	(22)	(63)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα Λοιπά	-	-	-	-	80	80
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(10.427)	2.971	(7.456)	35.002	(3.799)	31.203

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16			1-Ιαν έως 31-Δεκ-15		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	27	(8)	19	(6)	2	(4)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές)	-	-	-	-	1	1
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	27	(8)	19	(6)	3	(3)

Η αύξηση που παρατηρείται στο φόρο κατά τη χρήση του 2016, προέρχεται κυρίως από εταιρείες του τομέα Κατασκευής και Λατομείων.

Για τη χρήση του 2015, για τον Όμιλο, εκτός της επιβάρυνσης στον Αναβαλλόμενο φόρο της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ποσού ευρώ 7.792 χιλ., η μεταβολή του φορολογικού συντελεστή επέδρασε θετικά στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης κατά ποσό ευρώ 5.002 χιλ. Επομένως, η συνολική επίδραση της μεταβολής του φορολογικού συντελεστή στα Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης του Ομίλου ανέρχεται σε ζημία ευρώ 2.790 χιλ. Αντίστοιχα για την Εταιρεία, η επίδραση είναι θετική στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά ποσό ευρώ 97 χιλ. και στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα κατά ευρώ 1 χιλ. Επομένως, η συνολική επίδραση της μεταβολής του φορολογικού συντελεστή στα Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης της Εταιρείας ανέρχεται σε κέρδος 98 χιλ.

34 Κέρδη ανά μετοχή

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κέρδη/(ζημιές) αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής (σε χιλιάδες Ευρώ)	(121.895)	(106.071)
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών (σε χιλιάδες)	172.431	172.431
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	(0,7069)	(0,6152)
	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Κέρδη/(ζημιές) αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής (σε χιλιάδες Ευρώ)	(186.587)	(17.610)
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών (σε χιλιάδες)	172.431	172.431
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	(1,0821)	(0,1021)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

35 Μερίσματα ανά μετοχή

Κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 24.06.2016 αποφασίστηκε η μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2015. Μέρισμα δεν είχε διανεμηθεί ούτε για τη χρήση 2014. Σύμφωνα με την περίπτωση β παράγραφος 8 του άρθρου 16 του νόμου 2190/1920, το ποσό του μερίσματος που αναλογεί στις ίδιες μετοχές προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών Μετόχων. Το εν λόγω μέρισμα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου μερισμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Το Δ.Σ. της εταιρείας θα υποβάλει πρόταση στην Ετήσια Τακτική Συνέλευση των Μετόχων για τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2016.

36 Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Τα παρακάτω ποσά αφορούν σε δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων από θυγατρικές του Ομίλου, τα οποία μισθώνονται από τρίτους (ο Όμιλος είναι μισθωτής).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έως 1 έτος	811	858
Από 1-5 έτη	1.745	1.332
Περισσότερα από 5 έτη	40	194
Σύνολο	2.596	2.384

Τα μελλοντικά συνολικά ελάχιστα (μη ακυρώσιμα) μισθώματα εισπρακτέα από συμβόλαια λειτουργικών μισθώσεων ετησίως (ο Όμιλος είναι εκμισθωτής), έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Έως 1 έτος	8.676	9.067
Από 1-5 έτη	31.731	34.930
Περισσότερα από 5 έτη	23.627	36.757
Σύνολο	64.034	80.754

37 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπρακτικά σχήματα που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

(β) Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται στη σημείωση 41. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε ποσό ευρώ 2.174 χιλ. και η μητρική Εταιρεία σε ευρώ 180 χιλ. (σημείωση 28). Η μητρική Εταιρεία έχει φορολογικά ανέλεγκτη τη χρήση 2010, ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τη χρήση 2014 και 2015 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη.

Στη σημείωση 41 με αστερίσκο (*) στη στήλη των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

(δ) Εκκρεμεί η δικαστική διαφορά της θυγατρικής REDS AE, ως καθολικής διαδόχου της ανώνυμης εταιρείας ΛΟΦΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗ, με το Δήμο Παλλήνης στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατόπιν αιτήσεως ακύρωσης της εταιρείας, για το ύψος του καταβλητέου ποσού ειδικής εισφοράς του Ν. 2947/2001, η οποία κατά το Δήμο ανέρχεται στο ποσό των 750.000 ευρώ περίπου. Η δικάσιμος της υπό κρίση υπόθεσης έλαβε χώρα στις 23.01.2013 και εκδόθηκε επ' αυτής η υπ' αριθμ. 1581/2013 αναβλητική απόφαση. Κατόπιν και άλλων αναβολών, η υπόθεση εκδικάστηκε την 14.01.2015 και εκδόθηκε η με αρ. 718/2015 απόφαση του ΣτΕ με την οποία παραπέμπεται η υπόθεση στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών. Νέα δικάσιμος για συζήτηση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ορίστηκε η 03.11.2016 και κατόπιν αναβολών αναμένεται να συζητηθεί την 05.10.2017. Για την ενδεχόμενη αυτή υποχρέωση δεν έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη, επειδή η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν θα υπάρξουν δυσμενείς οικονομικές επιδράσεις.

(ε) Αναφορικά με την έρευνα της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού σε διαγωνισμούς δημοπράτησης δημοσίων έργων υποδομής για πιθανή παράβαση του αρ. 1 του Ν. 3959/2011, η εταιρεία έχει υποβάλλει αίτημα διευθέτησης. Ο Όμιλος έχει προβεί σε πρόβλεψη ποσού ευρώ 40.000 χιλ. (σημείωση 28), που επιβάρυνε τα αποτελέσματα του κλάδου Κατασκευής αλλά και τα ενοποιημένα μεγέθη του 2016.

(στ) Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην διοικητών της στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Ο Όμιλος στη χρήση του 2015, διενήργησε πρόβλεψη για ενδεχόμενη επίδραση στη σύμβαση παραχώρησης (σημείωση 28).

38 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	130.498	148.293	2.696	2.631
Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	2.696	2.631
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	2.696	2.631
Πωλήσεις προς συγγενείς	7.576	7.838	-	-
Πωλήσεις	5.505	5.599	-	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	2.071	2.239	-	-
Πωλήσεις προς συνδεδεμένα μέρη	122.922	140.455	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
Πολήσεις	113.544	133.568	-	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλλ.	9.378	6.872	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	15	-	-
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	23.004	6.460	3.215	3.204
Αγορές από θυγατρικές	-	-	3.215	3.204
Κόστος πωληθέντων	-	-	160	160
Έξοδα διοίκησης	-	-	59	38
Λοιπά έξοδα εκμετάλλ.	-	-	756	667
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	2.240	2.339
Αγορές από συγγενείς	35	220	-	-
Κόστος πωληθέντων	35	220	-	-
Αγορές από συνδεδεμένα μέρη	22.969	6.239	-	-
Κόστος πωληθέντων	22.610	6.238	-	-
Έξοδα διοίκησης	359	1	-	-
γ) Έσοδα από μερίσματα	731	-	11.685	29.899
δ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	5.849	7.474	909	910

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
α) Απαιτήσεις	17	113.814	123.505	11.329	19.417
Απαιτήσεις από θυγατρικές		-	-	11.327	19.282
Πελάτες		-	-	853	1.124
Λοιπές απαιτήσεις		-	-	4.291	4.291
Μερίσματα εισπρακτέα		-	-	6.100	13.800
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		-	-	84	67
Απαιτήσεις από συγγενείς		68.407	59.049	1	1
Πελάτες		5.060	4.484	1	1
Λοιπές απαιτήσεις		14.489	7.020	-	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα		48.858	47.544	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη		45.407	64.456	-	133
Πελάτες		12.833	35.462	-	-
Λοιπές απαιτήσεις		11.478	8.475	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		-	133	-	133
Δάνεια μακροπρόθεσμα		21.096	20.387	-	-
β) Υποχρεώσεις	25	21.144	9.942	49.754	47.724
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές		-	-	49.754	47.724
Προμηθευτές		-	-	198	306
Λοιπές υποχρεώσεις		-	-	5.706	3.568
Χρηματοδοτήσεις - Δάνεια μακροπρόθεσμα	23	-	-	43.850	43.850
Υποχρεώσεις προς συγγενείς		16.438	242	-	-
Προμηθευτές		300	239	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		16.138	3	-	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη		4.706	9.701	-	-
Προμηθευτές		1.047	4.669	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		3.659	5.032	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15	31-Δεκ-16	31-Δεκ-15
γ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	90	-	-	-
δ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	104	300	-	-

39 Λοιπές σημειώσεις

1. Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31.12.2016 ανέρχεται σε 19 άτομα και του Ομίλου (πλην Κοινοπραξιών) σε 5.856 άτομα και την 31.12.2015 ανερχόταν σε 18 και 5.499 αντίστοιχα.
2. Οι συνολικές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2016 ανέρχονται σε ευρώ 1.036 χιλ (2015: ευρώ 953 χιλ) και για λοιπές υπηρεσίες σε ευρώ 11 χιλ. (2015: ευρώ 121 χιλ.)
3. Στις 30.12.2016 τα Διοικητικά Συμβούλια των θυγατρικών εταιρειών, ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ, ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ, Λ.Μ.Ν. ΑΤΕΕ και ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ, αποφάσισαν την εκκίνηση διαδικασίας συγχώνευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68-78α του Κ.Ν. 2190/20 σε συνδυασμό με τα άρθρα 1-5 του Ν. 2166/93, όπως ισχύουν, με απορρόφηση της δεύτερης, τρίτης, τέταρτης και πέμπτης εταιρείας από την πρώτη εταιρεία και με ημερομηνία Ισολογισμού Μετασχηματισμού την 31.12.2016.

40 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

1. Στις 08.03.2017 η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, υπέγραψε σύμβαση με την εταιρεία ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΑΞΕ για την ανακαίνιση/ανάπλαση του Ξενοδοχειακού της Συγκροτήματος. Το ποσό της σύμβασης ανέρχεται συνολικά σε ευρώ 68,4 εκατ. Η διάρκεια κατασκευής του έργου είναι 13 μήνες και αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 24 Απριλίου 2018.
2. Στις 17.01.2017 η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ υπέγραψε σύμβαση προμήθειας Α/Γ με την εταιρεία ENERCON GmbH για την προμήθεια και εγκατάσταση Α/Γ για την επέκταση κατά 2,3 MW του υφιστάμενου αιολικού πάρκου Αγ. Δυνατής στην Κεφαλονιά.
3. Στις 17.03.2017 η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ διέθεσε τη συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία «ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η οποία κατέχει το αιολικό πάρκο «Παπούρα» εγκατεστημένης ισχύος 6,3 MW στο Δήμο Κισσάμου στην Κρήτη, έναντι συνολικού τιμήματος ευρώ 2.300 χιλ.
4. Στις 27.03.2017 η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ προέβη σε σύναψη κοινού, εξασφαλισμένου ομολογιακού δανείου του ν. 3156/2003 ύψους μέχρι ευρώ 80.000 χιλ., διάρκειας μέχρι 15.07.2027, με την ALPHA BANK ΑΕ. Το νέο ομολογιακό δάνειο θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη υφιστάμενων και μελλοντικών δαπανών κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης αιολικών της πάρκων. Στις 31.03 και τις 07.04.2017, η Εταιρεία εξέδωσε ομολογίες αξίας ευρώ 31.370 χιλ. και ευρώ 15.000 χιλ. αντιστοίχως από το εν λόγω δάνειο, οι οποίες καλύφθηκαν εξολοκλήρου από τον όμιλο της ALPHA BANK.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

41 Συμμετοχές Ομίλου

41.α Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Πλήρους Ενοποίησης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2015			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
1	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010, 2011-2015*, 2016
2	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		92,42	92,42		92,42	92,42	2010, 2011-2015*, 2016
3	ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		37,12	37,12		37,12	37,12	2010, 2011-2013*, 2014-2016
4	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΝΑΔΗΛΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
5	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		32,89	32,89		32,89	32,89	2010, 2011-2015*, 2016
6	ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
7	ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
8	ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		51,60	51,60		51,60	51,60	2010, 2011-2013*, 2014-2016
9	ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
10	ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
11	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016
12	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016
13	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΚ ΑΤΕ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		82,12	82,12		79,31	79,31	2010, 2011-2015*, 2016
14	ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
15	ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2016
16 ²	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		99,80	99,80 ²	2007-2016
17	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016
18	ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		36,77	36,77		36,77	36,77	2010, 2011-2015*, 2016
19 ¹	ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50 ¹		-	-	2010, 2011-2013*, 2014-2016
20	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		56,67	56,67		56,67	56,67	2012-2013, 2014-2015*, 2016
21	ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		65,00	65,00		73,46	73,46	2010, 2011-2015*, 2016
22	ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		59,27	59,27		59,27	59,27	2010, 2011-2013*, 2014-2016
23	ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		47,42	47,42		47,42	47,42	2012-2015*, 2016
24	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		59,25	59,25		59,25	59,25	2010, 2011-2015*, 2016
25	ΒΕΛΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2010, 2011-2015*, 2016
26	ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2016
27	ΓΥΛΑΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016
28	ΓΥΛΑΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2015*, 2016
29	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		32,90	32,90		32,90	32,90	2010, 2011-2015*, 2016
30	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2012-2015*, 2016
31	ΔΗ-ΛΙΘΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2015, 2016

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2015			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
32	ΔΟΛΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010, 2011-2015*, 2016
33	ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	-
34	ΕΛΙΑΝΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2015
35	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2010, 2011-2015*
36	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*
37	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	96,21	0,37	96,57	96,21	0,37	96,57	2010, 2011-2013*, 2014-2015
38	ΕΛΛΗΝ ΕΝΕΡΓ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2015
39	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ	64,50		64,50	64,50		64,50	2010, 2011-2015*
40	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		63,86	63,86		63,86	63,86	2010-2015
41	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*
42	ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		97,22	97,22		97,22	97,22	2015, 2016
43 ²	ΗΛΕΚΤΡΟΕΡΓΟΝ ΕΠΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2007-2016
44	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	94,44		94,44	85,00	9,44	94,44	2009-2010, 2011-2015*, 2016
45 ³	ΗΛΕΚΤΩΡ-ΔΟΛΛ ΟΕ ³	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44 ³		-	-	2010-2016
46 ²	ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ					100,00	100,00 ²	2010-2016
47	ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2016
48 ²	ΗΛΙΟΣΑΡ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010-2016
49 ¹	ΘΗΒΑΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50 ¹		-	-	2012-2016
50	ΚΑΝΤΖΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2013*, 2014-2016
51	ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2015*, 2016
52	ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
53	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-Θ.ΣΙΕΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010-2016
54	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ-ΕΛΕΚΤΡΟΜΕΚ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2016
55	Κ/ΞΙΑ ΙΘΑΚΗ 1 ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-ΕΝΕCΟ ΜΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010-2016
56	Κ/ΞΙΑ ΙΘΑΚΗ 2 ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-ΕΝΕCΟ ΜΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010-2016
57	Κ/ΞΙΑ ΗΕLECTOR - CΥΒΑRCO	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2007-2016
58	ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
59	ΛΜΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
60	ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		71,67	71,67		71,67	71,67	2010, 2011-2015*, 2016
61	ΜΟΡΕΑΣ ΣΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		86,67	86,67		86,67	86,67	2010, 2011-2015*, 2016
62	ΝΕΜΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2016
63	ΟΔΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
64 ²	ΟΛΚΑΣ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		-	-		100,00	100,00 ²	2012-2015*, 2016
65	Π. & Π. ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΣΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2015			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
66	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016
67	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ΔΕΠΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2016
68	ΠΛΩ-ΚΑΤ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
69	ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016
70	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008 - 2010, 2011- 2015*, 2016
71	ΑΕCO HOLDING LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΟΙΠΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2008-2016
72	AKTOR AFRICA LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2016
73	AKTOR & AL ABJAR CONTRACTING FOR TRADING AND CONTRACTING	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
74	AKTOR BULGARIA SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2016
75	AKTOR CONCESSIONS (CYPRUS) LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2016
76	AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΟΙΠΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2003-2016
77	AKTOR CONTRACTORS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2016
78	AKTOR D.O.O. BEOGRAD	ΣΕΡΒΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
79	AKTOR D.O.O. SARAJEVO	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
80	AKTOR ENTERPRISES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2016
81	AKTOR KUWAIT WLL	ΚΟΥΒΕΪΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2016
82	AKTOR QATAR WLL	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2016
83	AKTOR TECHNICAL CONSTRUCTION LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		70,00	70,00		70,00	70,00	-
84	AL AHMADIAH AKTOR LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
85	BAQTOR MINING CO LTD	ΣΟΥΔΑΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		90,00	90,00		90,00	90,00	-
86 ¹	BENZEMIA ENTERPRISES LTD ¹	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50 ¹		-	-	-
87	BIOSAR AMERICA INC	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
88	BIOSAR AMERICA LLC	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
89 ¹	BIOSAR BRASIL - ENERGIA RENOVAVEL LTDA ¹	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		99,99	99,99 ¹		-	-	-
90	BIOSAR CHILE SpA	ΧΙΛΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
91 ¹	BIOSAR DOMINICANA SAS ¹	ΔΟΜΗΝΙΚΑΝΗ ΛΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00 ¹		-	-	-
92	BIOSAR ENERGY (UK) LTD	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΥΟ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
93	BIOSAR HOLDINGS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2016
94	BIOSAR PANAMA Inc	ΠΑΝΑΜΑΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
95	BURG MACHINERY	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2016
96	CAISSON AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		85,00	85,00		85,00	85,00	2010, 2011-2015*, 2016
97	COPRI-AKTOR	ΑΛΒΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2014-2016
98	DUBAI FUJAIRAH FREEWAY JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
99	ELLAKTOR VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	2011-2016

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΑΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2015			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
100	GENERAL GULF SPC	ΜΠΑΧΡΕΪΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2016
101	HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2016
102	HELECTOR CYPRUS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2005-2016
103	HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2007-2016
104	HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2005-2016
105	HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2006-2016
106	HERHOF-VERWALTUNGS	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2006-2016
107	INSCUT BUCURESTI SA	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	1997-2016
108	IOANNA PROPERTIES SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2007-2016
109	JEBEL ALI SEWAGE TREATMENT PLANT JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
110	K.G.E GREEN ENERGY LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2011-2016
111	LASTIS ENERGY INVESTMENTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50 ¹	-
112	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	-
113	MILLENNIUM CONSTRUCTION EQUIPMENT & TRADING	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
114	NEASACO ENTERPRISES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2012-2016
115	PMS PROPERTY MANAGEMENT SERVICES AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2013*, 2014-2016
116	PROFIT CONSTRUCT SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2016
117	REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	55,46		55,46	55,46		55,46	2010, 2011-2015*, 2016
118 ²	SAREO ENTERPRISES LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	-
119	SC CLH ESTATE SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2016
120 ¹	SILIO ENTERPRISES LTD ¹	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50 ¹		-	-	-
121 ²	SOLAR OLIVE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010, 2011-2015*, 2016
122	YLECTOR DOOEL SKOPJE	π.Γ.Δ.Μ.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2016

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

¹Νέες εταιρείες

Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016 ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015 οι εταιρείες:

- BIOSAR BRASIL - ENERGIA RENOVAVEL LTDA, με έδρα τη Βραζιλία (1η ενοποίηση στην ενδιάμεση συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση της 30.06.2016).
- BIOSAR DOMINICANA SAS, με έδρα τη Δομηνικανή Δημοκρατία (1η ενοποίηση στην ενδιάμεση συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση της 30.06.2016).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- ANEMOS ATALANTHS AE, με έδρα την Ελλάδα (1η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016). Η θυγατρική εταιρεία ELTEX ANEMOS AE απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας με κόστος συμμετοχής ευρώ 1.100 χιλ.
- ΘΗΒΑΪΚΟΣ ANEMOS AE, με έδρα την Ελλάδα (1η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016). Η θυγατρική εταιρεία ELTEX ANEMOS AE απέκτησε το 30% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας καταβάλλοντας τίμημα ευρώ 400 χιλ. Το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου της αποκτήθηκε μέσω της εξαγορασθείσας θυγατρικής BENZEMIA ENTERPRISES LIMITED.
- BENZEMIA ENTERPRISES LTS, με έδρα την Κύπρο (1η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016). Η θυγατρική εταιρεία LASTIS ENERGY INVESTMENTS LIMITED απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας με κόστος συμμετοχής ευρώ 200 χιλ.
- SILIO ENTERPRISES LTS, με έδρα την Κύπρο (1η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016). Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική LASTIS ENERGY INVESTMENTS LIMITED και έχει μετοχικό κεφάλαιο ευρώ 1 χιλ.

²Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016, δεν ενσωματώθηκαν οι εταιρείες:

- ΟΛΚΑΣ ΑΕ, διότι εκκαθαρίστηκε μέσα στο δ' τρίμηνο του 2016 με μη σημαντικό αποτέλεσμα για τον Όμιλο
- SAREO ENTERPRISES LTD, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ, ΗΛΕΚΤΡΟΕΡΓΟΝ ΕΠΕ, ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΕ, ΗΛΙΟΣΑΡ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΕ και SOLAR OLIVE MONOΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ, που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των Φωτοβολταϊκών, διότι πωλήθηκαν μέσα στο δ' τρίμηνο του 2016 με ζημιά ευρώ 800 χιλ. για τον Όμιλο.

³Μεταβολή στον τρόπο ενοποίησης

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, μεταβολή στον τρόπο ενοποίησης έχουμε για την εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ-ΔΟΑΛ ΟΕ (πρώην ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ENVITEC ΑΕ ΟΕ), από τη μέθοδο της καθαρής θέσης σε αυτή της ολικής ενοποίησης λόγω του ότι η θυγατρική ΔΟΑΛ ΑΕ απέκτησε το 25% του μετοχικού της κεφαλαίου και ο Όμιλος ασκεί τον έλεγχο.

Για τις θυγατρικές εταιρείες του πίνακα στις οποίες το ποσοστό ενοποίησης του Ομίλου εμφανίζεται μικρότερο του 50%, επισημαίνεται ότι η άμεση συμμετοχή των θυγατρικών εταιρειών που συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο ξεπερνάει το 50%.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

41.β Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2015			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
Συγγενείς εταιρείες										
1	ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		23,20	23,20		21,76	21,76	2007-2016
2	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		20,00	20,00		20,00	20,00	2012-2015*, 2016
3	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		35,00	35,00		35,00	35,00	2010-2016
4	ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,02	22,02		22,02	22,02	2008 - 2010, 2011- 2015*, 2016
5	ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		23,12	23,12		23,12	23,12	2010, 2011-2015*, 2016
6	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		30,52	30,52		30,52	30,52	2010-2016
7 ¹	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		35,00	35,00 ¹		-	-	-
8	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		40,00	40,00		40,00	40,00	2010-2016
9	ΕΝΕΡΜΕΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		46,45	46,45		46,45	46,45	2010, 2011-2015*, 2016
10	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2010-2016
11	ΠΕΙΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	50,00		50,00	50,00		50,00	2010-2016
12	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		50,00	50,00		50,00	50,00	1998-2016
13	ΑΚΤΟΡ ASPHALTIC LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2012-2016
14	ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	30,00		30,00	30,00		30,00	2010, 2011-2015*, 2016
15	ELPEDISON ΑΕ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		21,95	21,95		21,95	21,95	2009-2010, 2011-2015*, 2016
16	METROPOLITAN ATHENS PARK	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,91	22,91		22,91	22,91	2010-2016
17	POLISPARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		28,76	28,76		28,76	28,76	2010-2016
18	SALONICA PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		24,70	24,70		24,70	24,70	2010-2016
19	SMYRNI PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		20,00	20,00		20,00	20,00	2010-2016
20	VISTRADA COBRA SA	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		24,99	24,99		24,99	24,99	-
21 ³	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΔΟΛΛ ΑΕ ΟΕ ³	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		-	-		70,83	70,83 ³	2010-2016
22	ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*, 2016
23 ²	ΘΕΡΜΑΪΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		-	-		50,00	50,00 ²	2010, 2011-2015*, 2016
24	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010-2016
25	3G ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*, 2016
26	AECO DEVELOPMENT LLC	OMAN	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2009-2016

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

¹Νέες εταιρείες

Ενσωματώθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016 ενώ δεν είχε ενσωματωθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.15, διότι αποκτήθηκε εντός του δ' τριμήνου 2016, η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ ΑΕ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

²Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, δεν ενσωματώθηκε η συγγενής εταιρεία ΘΕΡΜΑΪΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΕ διότι εκκαθαρίστηκε στο δ' τρίμηνο.

³Μεταβολή στον τρόπο ενοποίησης

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, δεν ενσωματώθηκε η εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΔΟΑΛ ΑΕ ΟΕ (πρώην ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ENVITEC ΑΕ ΟΕ) που έγινε θυγατρική μέσα στο α' τρίμηνο του 2016.

Το αποτέλεσμα στη γραμμή Μερίδιο ζημιάς από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης που εμφανίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και αφορά ζημία για τη χρήση 2016 ποσού ευρώ 3.173 χιλ διαμορφώνεται κυρίως από τη ζημία της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ. Το αντίστοιχο ποσό του 12μήνου 2015, κέρδος ευρώ 434 χιλ. προκύπτει κυρίως από από τα κέρδη των εταιρειών ELPEDISON ΑΕ, ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ και ATHENS RESORT CASINO.

41.γ Οι κοινές επιχειρήσεις, των οποίων ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του, εμφανίζονται στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα. Η μητρική Εταιρεία έχει μόνο έμμεση συμμετοχή στις εν λόγω κοινές επιχειρήσεις μέσω των θυγατρικών της εταιρειών.

Στον πίνακα αυτό, στις στήλες με τίτλο «Ενσωμάτωση πρώτη φορά» σημειώνονται με τον δείκτη 1 οι κοινές επιχειρήσεις που ενσωματώνονται για πρώτη φορά στην τρέχουσα περίοδο ως νεοσυσταθείσες ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο, δηλαδή στην 31.12.2016 (δείκτης ΑΠΠ) είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης, δηλαδή στην 31.12.2015 (δείκτης ΑΠΧ).

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
1	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2010-2016	0	0
2	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	99,90	2010-2016	0	0
3	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2010-2016	0	0
4	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2010-2016	0	0
5	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2010-2016	0	0
6	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ - ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ - ΑΛΤΕ ΑΕ - ΑΕΓΕΚ	ΕΛΛΑΔΑ	45,12	2010-2015	0	0
7	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,42	2010-2016	0	0
8	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,50	2010-2016	0	0
9	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2010-2016	0	0
10	Κ/ΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Α.Ε.Σ.Σ. & Δ.Π.Α.Υ.	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2010-2016	0	0
11 ¹	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ-ΑΚΤΩΡ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ) ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0
12	Κ/ΕΙΑ SIEMENS AG - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
13 ¹	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΔΠΠ/ΔΠΧ)
14	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SIEMENS ΑΕ-VINCI CONSTRUCTIONS GRANDS PROJETS	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2010-2016	0	0
15	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-J & P ΑΒΑΞ-SELI	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2010-2016	0	0
16	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	35,00	2008-2016	0	0
17	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2010-2016	0	0
18	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	11,11	2010-2016	0	0
19	Κ/ΞΙΑ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2010-2016	0	0
20	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ -LOBBE TZILALIS EUROKA	ΕΛΛΑΔΑ	33,34	2010-2016	0	0
21	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ-ΑΤΟΜΟ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00	2010-2016	0	0
22	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP AVAX ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2010-2016	0	0
23	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
24	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2010-2016	0	0
25	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ-ΑΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	53,35	2010-2016	0	0
26	Κ/ΞΙΑ (CARS) ΛΑΡΙΣΑΣ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	81,70	2010-2016	0	0
27	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-ΕΚΤΕΡ-ΤΕΡΝΑ(ΚΑΤ. ΥΠΟΣΤ.ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ)ΕΚΤΕΛ.	ΕΛΛΑΔΑ	52,00	2010-2016	0	0
28 ¹	Κ/ΞΙΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ (ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ) ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0
29	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ Η/Μ)	ΕΛΛΑΔΑ	62,00	2010-2016	0	0
30	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ ΟΙΚΟΔ.)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2010-2016	0	0
31	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
32	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΤΕ.-Χ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ - ΤΕΧΝΕΡΓΑ Ε. ΤΣΑΜΠΡΑΣ ΑΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2010-2016	0	0
33	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ - ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2010-2016	0	0
34	Κ/ΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ	ΕΛΛΑΔΑ	20,32	2008-2016	0	0
35	Κ/ΞΙΑ ΑΕΓΕΚ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2009-2016	0	0
36	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	71,00	2010-2016	0	0
37	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2010-2016	0	0
38	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ-ΑΛΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ (ΔΙΑΜ.ΕΛΕΥΘ.ΧΩΡΩΝ ΟΛΥΜΠ.ΧΩΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	45,33	2010-2016	0	0
39	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SOCIETE FRANCAISE EQUIPEMENT HOSPITALIER SA	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2010-2016	0	0
40	Κ/ΞΙΑ ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ - PASSAVANT MASCHINENTECHNIK GmbH - GIOVANNI PUTIGNANO & FIGLI Srl	ΕΛΛΑΔΑ	53,33	2010-2016	0	0
41	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΤΕΘ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2010-2016	0	0
42	JV AKTOR COPRI	ΚΟΥΒΕΪΤ	50,00	-	0	0
43	JV QATAR	ΚΑΤΑΡ	40,00	-	0	0
44 ¹	JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	2010-2015	0	0
45 ¹	CONSORTIUM BIOSAR ENERGY - AKTOR ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	2010-2015	0	0
46	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,76	2010-2016	0	0
47	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ- ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡ. (2005)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2010-2016	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΔΠΠ/ΔΠΧ)
48	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2009-2016	0	0
49 ¹	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0
50 ¹	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0
51	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
52	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟ ΑΕ- ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2010-2016	0	0
53	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ (ΛΙΜΕΝΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
54	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	56,67	2010-2016	0	0
55	Κ/ΞΙΑ ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2006-2016	0	0
56	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΛΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2006-2016	0	0
57	Κ/ΞΙΑ ΔΕΤΕΑΛΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΕ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2010-2016	0	0
58	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	93,50	2010-2016	0	0
59	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	61,39	2010-2016	0	0
60	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2006-2016	0	0
61	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	75,56	2010-2016	0	0
62	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2010-2016	0	0
63	Κ/ΞΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	27,39	2010-2016	0	0
64	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	98,79	2007-2016	0	0
65	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ-P&C DEVELOPMENT	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2010-2016	0	0
66	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ARCHIRODON-BOSKALIS (ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
67	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2009-2016	0	0
68	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ-J & Ρ ΑΒΑΞ	ΕΛΛΑΔΑ	71,67	2007-2016	0	0
69	Κ/ΞΙΑ HOCHTIEF-ΑΚΤΩΡ-J&P-VINCI-ΑΕΓΕΚ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	19,30	2010-2016	0	0
70	Κ/ΞΙΑ VINCI-J&P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ-HOCHTIEF-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	17,00	2009-2016	0	0
71	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
72	Κ/ΞΙΑ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-J & Ρ ΑΒΑΞ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΕΓΕΚ ΑΕ-ΑΛΤΕ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,51	2009-2016	0	0
73	Κ/ΞΙΑ ΕΤΕΘΑΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	18,00	2007-2016	0	0
74	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	39,32	2007-2016	0	0
75	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
76	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΤΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2005-2016	0	0
77	Κ/ΞΙΑ ΕΤΕΘ ΑΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	18,00	2007-2016	0	0
78	Κ/ΞΙΑ"Κ/Ξ ΠΑΝΤΕΧΝ.-ΑΛΤΕ-TODINI -ITINERA "-ΠΑΝΤΕΧΝ.-ΑΛΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	29,70	2010-2016	0	0
79	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	16,50	2004-2016	0	0
80	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ-ΟΤΟ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	45,00	2003-2016	0	0
81	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΞΑΝΘΑΚΗΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	55,00	2010-2016	0	0
82	Κ/ΞΙΑ ΠΡΟΕΤ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	39,32	2010-2016	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΔΠΠ/ΔΠΧ)
83	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ - ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2010-2016	0	0
84	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΡΓΩ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2010-2016	0	0
85	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΡΑΚ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2010-2016	0	0
86 ¹	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2009-2016	0	0
87	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ - J&P	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2010-2016	0	0
88	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΑΘΗΝΑ (ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ Α435)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
89	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2010-2016	0	0
90	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ - ΑΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2009-2016	0	0
91	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - HOCHTIEF	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	2009-2016	0	0
92	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - POLYECO	ΕΛΛΑΔΑ	52,00	2010-2016	0	0
93	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΜΟΧΛΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2010-2016	0	0
94	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - STRABAG AG	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
95	Κ/ΞΙΑ ΑΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
96	Κ/ΞΙΑ ΑΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΔΥΜΑΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
97	Κ/ΞΙΑ ΑΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΣΦΑΓΕΙΟ ΤΗΝΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
98	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΞΟΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
99	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ - ΗΛΕΚΤΩΡ" - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	69,16	2008-2016	0	0
100 ¹	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2010-2016	0	0
101	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ-ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,00	2010-2016	0	0
102	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2010-2016	0	0
103	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
104	Κ/ΞΙΑ ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2009-2016	0	0
105	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2009-2016	0	0
106	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΤΕΜ - ΚΑΣΤΩΡ - ΕΤΕΘ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2010-2016	0	0
107	Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - Ν. & Κ. ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
108	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2010-2016	0	0
109	Κ/ΞΙΑ ΑΜΝ ΑΤΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	98,00	2010-2016	0	0
110	Κ/ΞΙΑ ΚΟΝΣΤΡΟΥΤΕΚ ΑΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2009-2016	0	0
111	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Ι.ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ-DEGREMONT SA-DEGREMONT SPA	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2010-2016	0	0
112	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΕ ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (NGA)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2011-2016	0	0
113	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΜΕΞΗΣ Λ. - ΤΑΤΣΗΣ Κ. Ο.Ε.(Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΤΟΠΙΟΔΟΜΗ ΟΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2010-2016	0	0
114	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2011-2016	0	0
115	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,08	2011-2016	0	0
116	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,17	2011-2016	0	0
117	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2011-2016	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΔΠΠ/ΔΠΧ)
118	Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2011-2016	0	0
119	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2011-2016	0	0
120	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J&P (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2012-2016	0	0
121	Κ/Ξ J & P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
122	Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
123	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΡΕΤΒΟ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
124	Κ/Ξ ΚΩΝ/ΝΙΔΗΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	46,28	2012-2016	0	0
125	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΜΥΒΑ ΑΕ - ΑΛΓΗΣ ΑΕ"-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ-ΚΑΣΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2012-2016	0	0
126	JV ΑΚΤΟΡ ΑΡΒΙΟΓΑΖ	ΤΟΥΡΚΙΑ	51,00	-	0	0
127	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝ.ΣΥΣΤ.ΜΤΦ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2015	0	0
128	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Μ.ΣΑΒΒΙΔΗΣ & ΥΙΟΙ ΛΕΜΕΣΟΣ LTD	ΚΥΠΡΟΣ	80,00	-	0	0
129	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (Α/Κ ΣΤΥΛΙΔΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
130	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
131	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (ΝΕΟΣ ΛΙΜΕΝΑΣ ΠΑΤΡΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2016	0	0
132	Κ/ΞΙΑ ΑΙΑΣ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ / ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
133	Κ/ΞΙΑ ΑΙΑΣ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ / ΡΑΧΟΥΛΑ ΖΑΡΚΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2016	0	0
134	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2013-2016	0	0
135	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	96,11	2013-2016	0	0
136 ¹	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2016	0	0
137	Κ/ΞΙΑ ΤΡΙΚΑΤ Α.Ε.Κ.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2016	0	0
138	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2013-2016	0	0
139	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
140	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (ΒΙΟΛ ΧΑΝΙΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,88	2014-2016	0	0
141	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ - ΚΟΝΣΤΡΟΥΤΕΚ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2016	0	0
142	I.S.F.(ΑΚΤΟΡ-AL JABER J.V.)	ΚΑΤΑΡ	50,00	-	0	0
143	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	42,50	2013-2016	0	0
144	Κ/ΞΙΑ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2013-2016	0	0
145	Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΕΠΙΝΕΑΣ ΑΕ-ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	35,00	2014-2016	0	0
146	Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	94,63	2014-2016	0	0
147	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALSTOM TRANSPORT SA	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2013-2016	0	0
148	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2016	0	0
149	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,09	2013-2016	0	0
150	ΚΞ ΤΡΙΕΔΡΟΝ ΑΤΕ-ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2016	0	0
151	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2016	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
152	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2013-2016	0	0
153	Κ/ΞΙΑ ΕΝΙΠΕΑΣ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΠΠΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,34	2014-2016	0	0
154	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2016	0	0
155	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	24,44	2014-2016	0	0
156	ALYSJ JV-GOLD LINE UNDERGROUND-ΔΟΗΑ	ΚΑΤΑΡ	32,00	-	0	0
157	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	96,67	2014-2016	0	0
158	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΣΕΡΡΕΣ-ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
159	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ Φ.Α. ΜΑΝΔΡΑ ΕΛΠΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
160	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ(ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
161	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΛ ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2016	0	0
162	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΜΑΝΔΡΑ-ΨΑΘΑΔΕΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
163	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.(ΑΚΤΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
164	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 2)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
165	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΚΙΑΤΟ-ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
166	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΑΡΔΑΝΙΟ-ΜΑΝΔΡΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
167	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟ Α.Ε.-ΕΡΓΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ (Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΥ ΧΑΜΕΖΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2016	0	0
168	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Τ.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 1)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
169	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΞΙΑ ΚΑΤΟΥΝΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
170	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΩΠΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2016	0	0
171	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2016	0	0
172	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΛΕΥΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
173	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤ.ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
174	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. -ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤ.Δ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2016	0	0
175	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΤΕ-ALSTOM TRANSPORT SA (Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΣΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2016	0	0
176	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2015-2016	0	0
177	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2015-2016	0	0
178	ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2016	0	0
179	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2015-2016	0	0
180	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2015-2016	0	0
181	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2016	0	0
182	JV SPIECAPAG - ΑΚΤΟΡ (Trans Adriatic Pipeline Project)	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	-	1	ΑΠΧ
183	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. (ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΩΝ-ΤΜΗΜΑ 1 ΑΓΩΓΟΥ ΤΑΡ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2016	1	ΑΠΧ

¹Κοινές επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 100% μέσω των θυγατρικών του.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, δεν ενσωματώθηκαν οι παρακάτω κοινές επιχειρήσεις διότι μέσα στο 2016 έγινε λύση τους μέσω των αρμοδίων ΔΟΥ:

- Κ/ΕΙΑ EDISON - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΟΞΟΤΗΣ "ΜΕΤΡΟ ΑΝΘΟΥΠΟΛΗΣ"
- Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΟΞΟΤΗΣ ΑΕ
- Κ/ΕΙΑ ΤΕΟ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΤΕΟ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΤΕΟ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΕΙΑ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/Ε ΗΛΕΚΤΩΡ-ΛΑΝΤΕΚ-ΕΝΒΙΜΕΚ-ΕΝΒΙΡΟΡΑΝ
- Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-LANDTEK ΕΠΕ
- Κ/ΕΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΩΡ
- Κ/Ε ΕΛΚΑΤ ΑΤΕΒΕ-ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ

ΣΤ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων των θυγατρικών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας σε ενοποιημένη και μη βάση, η Έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανηρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Ομίλου».

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών είναι ανηρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Θυγατρικές».